

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์

ปริญญาพันธ์
ของ
กาญจนา สายยศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

155.232

กค ๒๖๗

ร.3

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์

บทคัดย่อ

ของ

กาญจนา สายยศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ตุลาคม 2546

h 231679

กาญจนา สายยศ. (2546). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
รองศาสตราจารย์ดร.ส.วาสนา ประวาลพฤษ, อาจารย์ดร.ละเอียต รักษ์เฝ้า.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 2,658 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดลองสอบทั้งสิ้น 3 ครั้ง เพื่อหาอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติและการตีความหมายของคะแนน ซึ่งมีผลการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ จำนวน 150 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.57 ถึง 1.00 และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า มีลักษณะของบุคลิกภาพซ้ำ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม และด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละด้านตั้งแต่ 0.669 ถึง 0.817 และ 0.430 ถึง 0.638 ตามลำดับ

2. อำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ จำนวน 150 ข้อ ที่คำนวณด้วยค่า t ในองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น และรวมทั้งฉบับ มีค่าตั้งแต่ 3.980 ถึง 10.478 2.029 ถึง 7.793 และ 2.029 ถึง 10.478 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ในองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น และรวมทั้งฉบับ มีค่า 0.88, 0.73 และ 0.89 ตามลำดับ

4. เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบเป็นเกณฑ์คะแนนที่ปกติ มีค่าอยู่ระหว่าง T 18 ถึง T 84 สำหรับเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำโดยรวม T 18 ถึง T 82 สำหรับเพศชาย และ T 17 ถึง T 78 สำหรับเพศหญิง

5. ระดับความซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางซึ่งเป็นระดับที่เหมาะสม

A CONSTRUCTION OF SHYNESS PERSONALITY TEST
FOR MATHAYOM SUKSA I-III STUDENTS IN CHANGWAT SURIN

AN ABSTRACT
BY
KANCHANA SAIYOTS

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

October 2003

Kanchana Saiyots. (2003). *A Construction of Shyness Personality Test for Mathayom suksa I – III Students in Changwat Surin*. Master thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof.Dr.Sor.Wasna Pravalpruk, Dr. La-iaad Ruckpau.

The purpose of this study was to construct a shy personality test for mathayom suksa 1 – 3 students in Changwat Surin. Stratified random sampling was applied to select 2,658 secondary school students in Surin academic year 2003. Test construction was tried out three times in order to analyze discriminating power, construct validity, reliability, normalize T-score norm, to interpret the test scores. The results of the study were as follows:

1. The face validity of 150 items of the shy personality test by Index of Consistency ranged from 0.57 – 1.00. The construct validity analyzed by factor analysis method revealed that there were two factors : unwillingness to expose one's self and social avoidance, and reluctance on expressing ideas and agreement on others' opinions. The factor loading in each factor ranged from 0.669 – 0.817 and 0.430 – 0.638 respectively.

2. The discrimination indices of 150 items on the test constructed analyzed by t-test on the factors of willingness to expose one's self and social avoidance ; reluctance on expressing ideas and agreement on others' opinions ; and overall test ranged from 3.980 -10.478, 2.029 -7.793, and 2.029 – 10.478 respectively with significant at .05 and .01 level.

3. The reliability of the test analyzed by alpha-coefficient on the factors of willingness to expose one's self and social avoidance ; reluctance on expressing ideas and agreement on others' opinions ; and overall test were 0.88, 0.73, and 0.89 respectively.

4. The T-score norm of the shy personality test range from T18 to T84 for overall sample ; T18 – T82 for male and T17 – T78 for female.

5. In general, most students in the study were an average level of shyness.

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

ทุน “ทบวงมหาวิทยาลัย”

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2546

ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ปริญญานิพนธ์

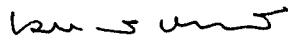
เรื่อง

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์

ของ

นางสาวกาญจนา สายยศ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

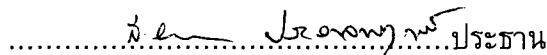

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

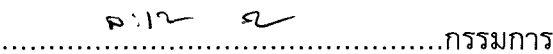
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่...1๒...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2546

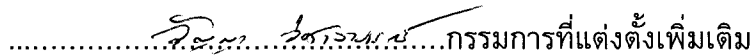
คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

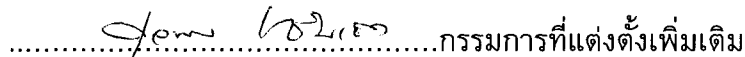
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ละเอียด รักษ์เผ่า)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพุกษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ละเอียต รักษ์เผ่า กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็น ประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจาก รองศาสตราจารย์ วัณญา วิชาลาภรณ์ และอาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง ซึ่งเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนให้ คำแนะนำในการศึกษาและทำวิจัย จนผู้วิจัยสามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินการทำ ปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของแบบทดสอบ

ขอกราบขอบพระคุณอีกครั้งสำหรับรองศาสตราจารย์ ล้วน สายยศ รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิน ที่ได้ชี้แนะแนวทาง ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งให้กำลังใจและความห่วงใยมาโดยตลอด

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้บริหาร ครู- อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ปาริฉัตร ผลเจริญ ผู้ซึ่งเป็นผู้ช่วยวิจัยและคอยช่วยเหลือด้วย การเสียสละเวลาและอดทนต่อการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งเป็นกำลังใจด้วยดี เสมอมา

ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ และรุ่นพี่ เอกวัดผลการศึกษา ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ และให้การช่วยเหลือตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งสำหรับคุณพ่อ คุณแม่ พี่ชาย และญาติ พี่ น้อง ทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ของ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อประกอบ คุณแม่ปราณี สายยศ ที่ได้อบรมเลี้ยงดู อีกทั้งครูบาอาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และผู้มี พระคุณทุกท่าน

กาญจนา สายยศ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของบุคลิกภาพ	7
การวัดบุคลิกภาพ.....	8
ทฤษฎีบุคลิกภาพ	9
ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดี.....	18
ลักษณะของบุคลิกภาพและสาเหตุของบุคลิกภาพ	
ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์.....	24
ลักษณะของบุคลิกภาพผิดปกติ.....	30
รูปแบบครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ	32
คุณภาพของแบบทดสอบ.....	37
บุคลิกภาพที่อาย.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	68

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	83
สังเขปความมุ่งหมาย และวิธีการวิจัย	83
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	105
ภาคผนวก ค	118
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	127
ประวัติย่อผู้วิจัย	129

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	58
2	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย.....	72
3	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย	74
4	ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม.....	76
5	องค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบภายหลังการหมุนแกน แบบอโรทอนอล.....	77
6	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย	78
7	เกณฑ์ปกติโดยรวมของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย	79
8	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย(เพศชาย).....	80
9	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย(เพศหญิง).....	81
10	ความหมายของคะแนนตามระดับคะแนนรวมทั้งฉบับ	82

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างบุคลิกภาพของไอแซกส์.....	17
2 ลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศยุคโลกาภิวัตน์ คุณภาพของคนมีผลต่อความสำเร็จอย่างสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะ “เด็ก” มีความสำคัญที่สุดเพราะเป็นการสร้างคนให้มีคุณภาพ ต้องดำเนินการอย่างถูกต้องเหมาะสมและต่อเนื่องในแต่ละช่วงวัย เนื่องจากคนเปลี่ยนแปลงเจริญเติบโตและเรียนตลอดเวลาเป็นไปตามลักษณะของการเรียนรู้นั้นๆไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่ปล่อยปละละเลยตามบุญตามกรรม หรือการเรียนรู้ที่มีการจัดประสบการณ์ไว้อย่างสมบูรณ์ดีเลิศก็ตามซึ่งผลที่เกิดขึ้นย่อมแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง (กรมสุขภาพจิต. 2543 : 7) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าของประเทศ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้แนวทางสำคัญในหลักการจัดการศึกษาที่ว่าต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543 : 9) ทำให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิด ความสามารถได้เต็มที่ที่มีอิสระในการแสดงออกและแสวงหาวิธีการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีลักษณะที่พึงประสงค์คือ เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีความสุข (คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543 : 11)

การที่จะทำให้เด็กมีลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กล่าวข้างต้นนั้น นอกจากการศึกษาแล้วการพัฒนาบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพได้นั้น จำเป็นต้องมีปัจจัยอื่นประกอบกันอีกมากในการส่งเสริมและพัฒนาคน บุคลิกภาพเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ควรส่งเสริมอย่างสำคัญยิ่งเพราะบุคลิกภาพเป็นสื่อที่ทำให้เรารู้จักคนใดคนหนึ่งในภาพรวมทั้งหมด บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในสังคมทั้งในด้านส่วนตัวและอาชีพการงาน บุคลิกภาพที่ดีย่อมเป็นที่ชื่นชอบของคนโดยทั่วไปทำให้สามารถสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ อย่างราบรื่นส่งผลให้ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของชีวิตตามไปด้วย ความร่วมมือที่จะได้รับจากบุคคลอื่นก็มีมากและเมื่อบุคคลมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลที่แวดล้อมได้รับความเชื่อถือจากบุคคลที่แวดล้อมเหล่านั้นก็ย่อมจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง (กันยา สุวรรณแสง. 2536 : 1) ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพที่จะส่งผลให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมมีความภาคภูมิใจและแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคง สุขภาพจิตดี มีความสุขในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ. 2537 : 1)

บุคลิกภาพขี้อายจัดอยู่ในประเภทบุคลิกภาพชอบหลีกเลี่ยง (Avoidant Personality) บุคคลในกลุ่มบุคลิกภาพนี้มีได้ชอบที่จะแยกตัวอยู่คนเดียว แต่ชอบที่จะได้รับความรักและการยอมรับจากผู้อื่น เป็นพวกที่ไม่สบายใจที่ตนต้องสมรรถภาพที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างใกล้ชิด (ศรีธรรม ธนะภูมิ. 2535 : 129) สาเหตุของบุคลิกภาพขี้อายมีหลายประการ ประการหนึ่งที่สำคัญคือเกิดจากการได้มาของทักษะทางสังคมที่บกพร่อง เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีการหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมหรือพ่อแม่ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เด็กบ่อยๆ ความขี้อายในเด็กอาจนำไปสู่ปัญหาด้านสุขภาพจิตต่อไป ปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์มีสาเหตุจากความขี้อายอย่างเห็นได้ชัด พฤติกรรมของเด็กขี้อายที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากการได้รับการฝึกทักษะทางสังคมน้อยกว่าและพัฒนาเรื่องเพื่อนได้น้อยกว่า ทำให้มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงกิจกรรม เช่น กีฬา ละคร โดยเฉพาะการที่พวกเขาต้องอยู่ในตำแหน่งสำคัญ เด็กขี้อายจะรับรู้ความอาย ไม่เป็นมิตร ไม่มีพรสวรรค์ และมีแนวโน้มที่จะรู้สึกโดดเดี่ยวมีความนับถือตนเองต่ำ (Malouff. 2002 : Online ; citing Jones&Carpenter.1986) ผู้ใหญ่ที่ขี้อายมีแนวโน้มที่จะมีเครือข่ายทางสังคมที่เล็กกว่าและรู้สึกพึงพอใจน้อยกว่าผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคม จากการศึกษาพบว่า มีนักศึกษาระดับวิทยาลัยไม่จบการศึกษาเนื่องจากขี้อายและกลัวการพูดหน้าชั้นเรียน ซึ่งคนขี้อายจำนวนมากคิดว่าความขี้อายเป็นปัญหาสำคัญและเป็นตัวขัดขวางพวกเขาไว้ในหลายวิธี (Malouff. 2002 : Online ; citing Zimbardo.1986) บางคนเมื่ออายุมากขึ้นจะแสดงออกว่าตนอายน้อยลงแต่หลายคนมักจะเสียใจกับความอายที่ผ่านมาเพราะความขี้อายทำให้พลาดโอกาสทางสังคม

จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าวข้างต้น กล่าวได้ว่า " ความขี้อาย " มีพฤติกรรมแสดงออกของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ประหม่า ตกใจง่าย ขาดความมั่นใจในตนเอง ปราศจากความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่นบางครั้งเกิดความตึงเครียด (สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม. 2524 : 27) ความขี้อายมาก ๆ อาจเป็นอุปสรรคต่อการมีเพื่อนและทำให้เกิดความเปล่าเปลี่ยวและแยกตัวจากสังคมหลายคนอยู่อย่างจำกัดมากเพราะไม่สามารถติดต่อกับคนอื่นได้ กังวลว่าจะทำอะไรไร ๆ จึงทำให้ไม่เคยริเริ่มทำอะไรที่จะทำให้มีเพื่อนได้ (มาร์ค. 2538 : 109) ความอายอาจทำให้การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ยากขึ้น (ต้นคำ ไชยสมหมาย. ม.ป.ป. : 73) เพราะบางครั้งเด็กที่มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ดี แต่เพราะขี้อายจึงไม่กล้าพูด ไม่กล้าถาม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นจึงทำให้เสียโอกาสในการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ได้ และที่สำคัญคือหากปล่อยให้ความอายเกิดขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวให้ลดลงในช่วงของวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ เป็นวัยที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน (สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม. 2524 : 27) พวกเขาอาจจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนซึ่งจะทำให้พลาดโอกาสที่ดี

ทางสังคมได้ (Malouff. 2002 : Online ; citing Jones&Carpenter.1986) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือเด็กเพื่อเอาชนะความขี้อายให้สามารถช่วยเหลือตนเองให้หลุดพ้นจากความบกพร่องในเรื่องนี้เสียเพื่อช่วยตนเองให้มีความสุขและให้พึงตระหนักว่าคนขี้อายก็สามารถปรับปรุงตัวให้พบกับความสุขในชีวิตได้เช่นเดียวกัน (สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม. 2524 : 27) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าวนั้น ควรมีการศึกษาและหาทางช่วยเหลือและป้องกันไม่ให้อาการนั้นเกิดมากขึ้นจนยากเกินที่จะแก้ไขได้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงอายุที่มีลักษณะพัฒนาการที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ขี้อาย ไม่ชอบสังคมต่อต้านสังคม อัตลักษณ์สับสน เหนงหงอย (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540 : 43) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของเด็กได้ จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพขี้อายเป็นเรื่องที่สำคัญมาก จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือสำหรับวัดบุคลิกภาพขี้อาย แต่เนื่องจากยังไม่พบว่ามีผู้ใดสร้างเครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพขี้อายของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นเครื่องมือและประโยชน์ให้กับบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และนักแนะแนวหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ในการช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขได้อย่างถูกต้องทันทั่วทั้งที่และตรงต่อสาเหตุที่แท้จริง ไม่ปล่อยให้ปัญหานั้นลุกลามใหญ่โตจนยากต่อการช่วยเหลือได้ ควรให้เด็กมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพในการเรียนและเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดบุคลิกภาพขี้อายโดยรวมและจำแนกตามเพศ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับ บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และนักแนะแนวหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำผลที่ได้จากการใช้เครื่องมือหรือแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อายไปปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพขี้อายพัฒนาบุคลิกภาพที่

จะส่งผลให้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 86 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 822 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 30,998 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 68 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 2,658 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพขี้อาย หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาในลักษณะที่หลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนสนิท ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะประหม่า ไม่กล้าแสดงตัว มีอารมณ์อ่อนไหว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น ลำบากใจมากในการตัดสินใจระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม ตกใจง่าย ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว นั่งเงียบ ๆ เจ็บ ๆ ไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเงียบ ๆ กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร และไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น

2. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อาย หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามคุณลักษณะต่าง ๆ จาก 15 ลักษณะดังนี้

2.1 ประหม่า หมายถึง อาการสั่น หวาดหวั่น เหงื่อออก ในการแสดงออกต่อหน้าบุคคลอื่น พูดจาติดขัด เสียงสั่น สติไม่อยู่กับตัว

2.2 ไม่กล้าแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ไม่กล้านำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งหลาย เมื่อต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นมาก ๆ

2.3 มีอารมณ์อ่อนไหว หมายถึง มีปฏิกิริยาและอาการตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อคำพูด คำวิจารณ์ คำชม และถูกตำหนิ

2.4 ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หมายถึง เก็บความคิดของตนเองไว้โดยไม่แสดงออกมาแม้ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่นก็ตาม

2.5 รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น หมายถึง อาการไม่สบายกายไม่สบายใจในการสนทนากับบุคคลอื่น โดยเฉพาะเพื่อนใหม่หรือคนที่ไม่คุ้นเคย

2.6 หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น หมายถึง ไม่ชอบที่จะเป็นฝ่ายเริ่มทักทายปราศรัยหรือมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นก่อน

2.7 ลำบากใจมากในการตัดสินใจ หมายถึง มีความทุกข์ใจบ่อยครั้งที่ต้องตัดสินใจจนบางครั้งให้ผู้อื่นช่วยตัดสินใจแทนตนเอง

2.8 ระวังระวังในการแสดงพฤติกรรม หมายถึง คิดอย่างรอบคอบในการกระทำไม่ว่าจะเป็นการพูดจาหรือแสดงออกทั้งความคิดและความรู้สึก

2.9 ตกใจง่าย หมายถึง อาการสะดุ้งโดยไม่รู้ตัวเมื่อได้ยินเสียงดังหรือมีใครมาถูกต้องตัว

2.10 ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น หมายถึง มีความทุกข์กายทุกข์ใจอยู่ตลอดเวลาเมื่อต้องเผชิญหน้าต่อบุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคย

2.11 ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว หมายถึง มีความหวาดระแวงเมื่อต้องเดินคนเดียว

2.12 นั่งเงียบ ๆ เจย ๆ ไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม หมายถึง มีพฤติกรรมที่สงบเรียบร้อย ไม่แสดงอาการอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเมื่ออยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ในกลุ่มคนมาก ๆ

2.13 สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเงียบ ๆ หมายถึง มีความสนใจ ตั้งใจในการเฝ้าดูการกระทำ การแสดงออกของบุคคลอื่น ๆ

2.14 กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร หมายถึง พะวงถึงความคิดของคนรอบข้างว่าจะมีความรู้สึกต่อตนอย่างไร คิดว่าคนอื่นมองหรือพูดถึงตนอยู่

2.15 ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น หมายถึง เกรงต่อการกระทำหรือพฤติกรรมที่ผิดแผก เพี้ยนไปจากกลุ่มบุคคล

3. คุณภาพของแบบทดสอบ หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถจำแนกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพขี้อายสูง และกลุ่มที่มีบุคลิกภาพขี้อายต่ำ โดยจะใช้เทคนิค 25 % ในการจำแนกกลุ่มสูงกลุ่มต่ำซึ่งคำนวณโดยใช้ t -test ซึ่งค่า t ที่ได้จะคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05

3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดบุคลิกภาพของผู้ตอบได้คงที่ ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

3.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดบุคลิกภาพที่ต้องการจะวัดได้ถูกต้องตรงตามนิยามที่กำหนด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หาความเที่ยงตรงดังต่อไปนี้

3.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ซึ่งหาได้โดยมี

ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบข้อความว่า สามารถวัดได้ตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5

3.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะ (Trait) ที่นิยามไว้ ซึ่งหาโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ

4. เกณฑ์ปกติ (Norm) หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้มาจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ และเป็นตัวแทนของคะแนนที่บอกระดับการสอบของผู้สอบว่า อยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากรโดยแสดงลงในตารางซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T – Score) ที่แปลงมาจากคะแนนดิบ โดยพิจารณาระดับบุคลิกภาพซ้ำได้ดังนี้

ตั้งแต่ T 65 และสูงกว่า	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำสูงมาก
ตั้งแต่ T 55 - T 64	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำสูง
ตั้งแต่ T 45 - T 54	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำปานกลาง
ตั้งแต่ T 35 - T 44	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำต่ำ
ตั้งแต่ T 34 และต่ำกว่า	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำต่ำมาก

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ซึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาการวัดผลการศึกษาหรือทางจิตวิทยา และมีประสบการณ์ หรือทำงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการศึกษาและทางด้านจิตวิทยามาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 9 ท่านเป็นผู้ประเมินแบบทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพวัย ผู้วิจัยได้เรียบเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของบุคลิกภาพ
2. การวัดบุคลิกภาพ
3. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
4. ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดี
5. ลักษณะของบุคลิกภาพและสาเหตุของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์
6. ลักษณะของบุคลิกภาพผิดปกติ
7. รูปแบบครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ
8. คุณภาพของแบบทดสอบ
9. บุคลิกภาพวัย
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของบุคลิกภาพ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” ตามแนวคิดต่าง ๆ กันดังนี้

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 2 – 3) กล่าวถึงบุคลิกภาพว่าเป็นลักษณะที่โดดเด่นของบุคคล ซึ่งมีการแสดงออกมาที่แตกต่างกันและเป็นแบบฉบับของแต่ละบุคคล

ลันดิน (Lundin. 1961 : 8) กล่าวว่าบุคลิกภาพคือองค์ประกอบของพฤติกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลซึ่งได้มาภายใต้การปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม

แอลพอร์ต (Allport. 1961 : 28) กล่าวว่าบุคลิกภาพเกิดจากการไม่คงที่ขององค์ประกอบของสภาพจิตภายในของแต่ละบุคคล ที่บ่งบอกถึงลักษณะพฤติกรรมและความคิด

โสภา ชูพิกุลชัย (2527 : 179) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของบุคคลนั้น ๆ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2539 : 5) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก คือส่วนที่มองเห็นชัด เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน และส่วนภายใน คือส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ ฯลฯ

ลักขณา สริวัฒน์ (2544 : 131) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะเฉพาะของเอกัตบุคคลที่ไม่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะภายนอกหรือลักษณะภายใน

นัยพินิจ คชภักดี (ม.ป.ป. : 67) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงพฤติกรรมที่มีลักษณะเฉพาะของมนุษย์ เป็นการกระทำที่ทำประจำและสอดคล้องกันไม่ใช่กระทำโดยบังเอิญเป็นครั้งคราว

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาแตกต่างกันเมื่ออยู่ในสังคมหรือในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

2. การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นการวัดที่ยุ่งยากมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดสิ่งอื่น ดังนั้นจึงได้มีการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพโดยนักจิตวิทยาเพื่อใช้วัดบุคลิกภาพตามที่ต้องการวัด ทำให้ได้มาซึ่งความถูกต้องแม่นยำและมีความเชื่อมั่นสูง รูปแบบของการวัดบุคลิกภาพมีอยู่ด้วยกันหลายรูปแบบ ถ้าจะให้ได้เครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงก็ควรเลือกใช้หลาย ๆ รูปแบบประกอบกัน ดังเช่น

กันยา สุวรรณแสง (2536 : 31 – 32) ได้แบ่งวิธีการประเมิน หรือวัดบุคลิกภาพเป็น 2 วิธีใหญ่ คือ วิธีไม่ใช้แบบทดสอบ กับ วิธีใช้แบบทดสอบ

1. วิธีไม่ใช้แบบทดสอบ หรือ วิธีการประเมินพฤติกรรม

1.1 การสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องกำหนดแนวทางและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ อาจใช้แบบฟอร์มในการสัมภาษณ์เพื่อเป็นแบบแผน หรืออาจจะไม่ใช้แบบฟอร์มเพื่อดูลักษณะทั่ว ๆ ไป

1.2 การกรอกแบบรายงานและแบบตรวจสอบปัญหา เป็นการวัดโดยให้เจ้าของบุคลิกภาพตอบด้วยตนเองหรือให้คนใกล้ชิดสนิทสนม รู้จักเจ้าของบุคลิกภาพดีเป็นผู้ตอบแบบรายงานหรือแบบตรวจสอบปัญหาแทนก็ได้ เพื่อค้นหาพฤติกรรม หรืออารมณ์ ฯลฯ

1.3 การสังเกตพฤติกรรมตามธรรมชาติ ใช้ตา ดู หู ฟัง จะทราบพฤติกรรมตาม

ธรรมชาติของเขา

2. วิธีใช้แบบทดสอบ

2.1 Projective Technique เป็นวิธีการประเมินบุคลิกภาพโดยการให้สิ่งเร้าที่มีลักษณะ 2 นัย หรือไร้โครงสร้างที่แน่นอน โดยอาศัยแบบทดสอบทางจิตวิทยาที่ประกอบด้วยเทคนิคการเติมข้อความให้สมบูรณ์ การแปลความหมายของหยดหมึก หรืออาศัยการแปลความหมายของภาพ การวาดภาพ

2.2 Objective Test หรือแบบรายงานตนเอง (Self Report Inventory) เป็นวิธีการประเมินบุคลิกภาพ โดยการใช้แบบทดสอบที่เป็นข้อความให้เลือกตอบตามที่กำหนดไว้ เป็นแบบทดสอบที่สร้างให้มีความตรงตามเนื้อหา มีการให้คะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ มีวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ หรือมีความตรงตามทฤษฎีการแปลผลต้องเป็นไปตามแนวที่กำหนด เช่น แบบทดสอบ MMPI

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 258 – 284) ได้เสนอรูปแบบการวัดบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย
2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีจิตวิทยาในการพูด การถาม เพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบอย่างแท้จริง
3. การเขียนตอบ รูปแบบนี้จะต้องมีตัวเร้าที่อาจจะเป็นข้อความ สถานการณ์ภาพหรือสถานการณ์ภาษา ซึ่งแล้วแต่ความเหมาะสมในการนำเสนอ
4. การใช้จินตนาการ เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการที่อยู่ในส่วนลึกในตัวของแต่ละคนว่าสิ่งเร้าที่มีความหมายต่อเขาอย่างไร ซึ่งแต่ละคนจะมีความรู้สึกที่แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่า การวัดบุคลิกภาพนั้นมีวิธีการวัดที่หลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการวัดและความเหมาะสมของสิ่งที่จะวัด เพื่อให้ได้ความถูกต้องแม่นยำในการวัดหรือการศึกษาและสามารถนำผลจากการวัดไปใช้อ้างอิงและเชื่อถือได้จริง

3. ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Theory of Personality)

ทฤษฎีบุคลิกภาพนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎีซึ่งทฤษฎีทั้งหลายล้วนกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลทั้งที่เป็นลักษณะที่พึงประสงค์และ

ไม่เพียงประสงค์ ซึ่งทฤษฎีบุคลิกภาพนั้นมีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้หลายคนตามความสนใจของผู้ศึกษา ซึ่ง โสภา ชูพิกุลชัย (2527 : 182 – 188) ได้เสนอการแยกทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพออกเป็น 5 ทฤษฎีดังนี้

1. ทฤษฎีแยกประเภท (Type Theory)
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory)
3. ทฤษฎีความเชื่อทางด้านพลังแรงขับ (Dynamic Theory)
4. ทฤษฎีสวนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory)
5. ทฤษฎีเน้นสังคมและสิ่งแวดล้อมของบุคคล (Social Determinants)

1. ทฤษฎีแยกประเภท (Type Theory)

ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาด้านบุคคลและขึ้นอยู่กับกรอบการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะหรือบุคลิกภาพภายนอก นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์สามารถแยกออกเป็นหมู่หรือพวกได้ เช่นเดียวกับการแยกประเภทสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้แก่ จุง (Jung) และ เชลตัน (Sheldon)

1.1 ทฤษฎีแยกประเภทของคาร์ล จี จุง (Carl G. Jung) (รุ่งทอง นิมประเสริฐ, 2535 :

11 ; อ้างอิงจาก Pervin. 1980 : 87 – 88) มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นเช่นใดนั้นขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดูของบิดา – มารดา ผู้ปกครองมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพเป็น 2 ลักษณะคือ ชอบแสดงตัวในสังคม (Extraversion) เป็นบุคลิกภาพแบบนิยมเข้าหาสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งที่เป็นวัตถุ บุคคลและสังคม ซึ่งเมื่อมีความตึงเครียดก็จะเข้าหากลุ่ม และมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่ต้องการเกี่ยวข้องกับคนโดยตรง อีกลักษณะหนึ่งคือ ชอบเก็บตัว (Introversion) เป็นบุคลิกภาพที่ตรงข้ามกับ Extraversion มีแนวโน้มที่จะแยกตัวเองเมื่อมีความตึงเครียดหรือความขัดแย้งทางอารมณ์ เป็นคนขี้อายและชอบทำงานคนเดียว

1.2 การแบ่งประเภทของเชลตัน (Sheldon) (โสภา ชูพิกุลชัย, 2527 : 183) ได้

แบ่งประเภทของบุคลิกภาพออกเป็น 3 พวกใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1.2.1 Endomorphy บุคคลประเภทนี้มีลักษณะอ้วนเตี้ย เป็นพวกชอบ

สนุกสนาน รื่นเริง โกรธง่ายหายเร็ว มักกินจุ และเป็นคนประเภทจู้จี้ขี้บ่น

1.2.2 Mesomorphy บุคคลประเภทนี้จะเป็นนักกีฬา มีร่างกายสมส่วน

ไหล่กว้าง ตะโพกเล็ก ร่างกายเต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ มักจะเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว มีน้ำใจ เป็นนักกีฬา

1.2.3 Ectomorphy บุคคลประเภทนี้มักจะผอม สูง ไหล่ห่อ มีลักษณะ

เคร่งขรึม เอาการเอางาน มีลักษณะไวต่อความรู้สึก

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ลักษณะของบุคลิกลักษณะนั้นมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะนิสัยซึ่ง ทฤษฎีนี้พยายามที่จะเสาะแสวงหารายชื่อลักษณะนิสัยที่สั้น ๆ ซึ่งสามารถที่จะใช้ในการอธิบาย ลักษณะนิสัยของคนทั่ว ๆ ไป โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้แก่ แคทเทิล (Cattell) และอลพอร์ต (Allport)

2.1 แคทเทิล (Raymond B. Cattell) ได้รวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ ของอุปนิสัยและ ได้รวมองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกันจึงเหลือองค์ประกอบพื้นฐานเพียง 16 ลักษณะ ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 16 ลักษณะนี้ได้นำมาสร้าง Sixteen Personality Factor Test (16 PF) แต่ละองค์ประกอบมีลักษณะอุปนิสัยคู่ตรงข้าม ดังนี้ คือ (นวลละออ สุภาผล. 2527 : 210 – 216)

สัญลักษณ์			ลักษณะนิสัย คะแนนต่ำ		ลักษณะนิสัย คะแนนสูง
A^-	-	A^+	เก็บตัว Reserved	-	ชอบออกสังคม Outgoing
B^-	-	B^+	สติปัญญาต่ำ Less Intelligence	-	สติปัญญาสูง More Intelligent
C^-	-	C^+	อารมณ์อ่อนไหว Emotional	-	สุขุม Stable
E^-	-	E^+	อ่อนน้อมถ่อมตน Humble	-	รักษาสีทริขของตน Assertive
F^-	-	F^+	สุขุมมีสติ Sober	-	ทำตนตามสบาย Happy-go-lucky

สัญลักษณ์			ลักษณะนิสัย คะแนนต่ำ	ลักษณะนิสัย คะแนนสูง
G^-	-	G^+	เห็นแก่ได้ชอบสะดวกสบาย	มีธรรมะ
			Expedient	Conscientious
H^-	-	H^+	มีความอาย	อาจหาญ
			Shy	Venturesome
I^-	-	I^+	ใจแข็ง	อ่อนไหว
			Thoughtminded	Tender - minded
L^-	-	L^+	มีความไว้วางใจ	จิตใจหวาดระแวง
			Trusting	Suspicious
M^-	-	M^+	เน้นปฏิบัติ	เน้นจินตนาการ
			Practical	Imaginative
N^-	-	N^+	มั่นคงเปิดเผย	ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม
			Forthright	Shrewd
O^-	-	O^+	จิตสงบราบเรียบ	จิตใจหวาดหวั่น
			Placid	Apprehensive
Q_1^-	-	Q_1^+	นักอนุรักษ์	นักทดลอง
			Conservative	Experimenting
Q_2^-	-	Q_2^+	พึ่งกลุ่ม	พึ่งตนเอง
			Group-tied	Self-Sufficiency
Q_3^-	-	Q_3^+	ไม่มีกฎเกณฑ์	ควบคุมตนเอง
			Casual	Controlled
Q_4^-	-	Q_4^+	อารมณ์ผ่อนคลาย	อารมณ์ตึงเครียด
			Relaxed	Tense

นอกจากนี้แคทเทิลได้จัดแบบของบุคลิกภาพไว้ด้วยกัน 4 แบบ ดังนี้ (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 227)

1. High anxiety – Introversion เป็นพวกที่มีบุคลิกภาพแบบเครียด ตื่นตัว มีพิรุณ ไม่มั่นคง อัจฉริยะ ไม่แน่นอน เจ็บบ อาย และขี้ขลาด
2. Low anxiety – Introversion เป็นพวกที่มีบุคลิกภาพอึดอาด ชุ่ม ไวใจได้ ปรับตัวได้ มีวุฒิภาวะ สงบเสถียร ไม่ชอบอาศัยใคร ใจเย็น ขี้อาย ไม่แยแส เจ้าความคิด
3. High anxiety – Extroversion เป็นพวกที่มีบุคลิกภาพแบบเครียด ตื่นตัว ไม่มั่นคง น่าสงสัย อัจฉา ขณะเดียวกันชอบเข้าสังคม กระตือรือร้น ช่างพูด ทำจริง และ ยอมตาม
4. Low anxiety – Extroversion เป็นพวกที่มีบุคลิกภาพอึดอาด ไวใจได้ ไม่หวั่นไหว ปรับตัวได้ มีวุฒิภาวะ รักสงบ อบอุ่น ชอบสังคม กระตือรือร้น ทำจริง และอนุรักษ

2.2 ออลพอร์ท (Gordon Allport) ได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ (โสภา ชูพิกุลชัย. 2527 : 184)

2.2.1 ลักษณะสามัญ (Common Trait) คือลักษณะที่อาจนำมาเปรียบเทียบได้ในบุคคลทุกคน เป็นต้นว่า ความเชื่อทางศาสนา ค่านิยม เป็นต้น

2.2.2 ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Desposition) คือลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ ทำให้แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่ต่างกันออกไป

3. ทฤษฎีความเชื่อทางด้านพลังแรงขับ (Dynamic Theory)

ทฤษฎีนี้จะเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพลักษณะเชื่อมโยง ระหว่างสิ่งแวดล้อมทาง ด้านร่างกายและทางด้านสังคม นักทฤษฎีที่มองบุคลิกภาพในแง่แรงขับนี้ ได้แก่ ฟรอยด์ (Freud)

ฟรอยด์ (Sigmund Freud) (จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. 2543 : 321 – 322) มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญทางบุคลิกภาพว่ามี 3 ลักษณะ คือ Id, Ego และ Super ego ซึ่งเป็นกระบวนการทางจิต และเป็นพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ จนหลอมเป็นบุคลิกลักษณะของบุคคล พลังทั้ง 3 นี้ ทำงานสัมพันธ์กันไม่แยกออกจากกันโดย เด็ดขาด บุคลิกภาพของใครจะเป็นเช่นไรเป็นผลมาจากการปะทะสังสรรค์ของพลังทั้ง 3 นี้

1. อิด (Id) เป็นพลังที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด มีฐานจากความต้องการทาง

ชีววิทยาที่สำคัญ 2 ประการคือ ความต้องการทางเพศ (Sex) และความก้าวร้าว (Aggression) เป้าหมายหลักของพลังนี้คือการแสวงหา และการได้รับการตอบสนองความพอใจทางกายเป็นหลักที่ยิ่งใหญ่ ดังนั้นจึงได้รับสมญาว่า “Id คือหลักการแห่งความพอใจ ”

2. อีโก้ (Ego) เป็นพลังที่พัฒนาจากการเรียนรู้โลกตามความจริง ตั้งแต่วัยเด็กเพื่อสนองพลังอิดโดยน้อมนำพลัง Super ego ให้เข้ามามีส่วนร่วมพิจารณาในการสนองพลังดังกล่าว พลังนี้จะรับรู้โลกตามข้อเท็จจริง จึงได้รับสมญานามว่า “ego คือ พลังแห่งความเป็นจริง”

3. ซูเปอร์อีโก้ (Super ego) พัฒนามาจากกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลในสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ ซึ่งเริ่มตั้งแต่บุคคลยังอยู่ในวัยเด็กประมาณ 2-3 ปี ซูเปอร์อีโก้ คือ จิตสำนึกแห่งคุณธรรมความดีงาม ความรู้จักยับยั้งชั่งใจ

พลัง Id, Ego และ Super ego จะทำงานไม่แยกจากกันเลย พลังใดมีอิทธิพลมากที่สุดบุคคลก็จะมีบุคลิกลักษณะโน้มเอียงไปในทิศทางนั้น บุคลิกภาพที่พึงประสงค์คือบุคคลที่พลัง Ego สามารถประสานพลัง Id, และ Super ego ให้ทำงานร่วมกันอย่างมีดุลยภาพ

4. ทฤษฎีส่วนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory)

ทฤษฎีนี้สนใจเกี่ยวกับการเข้าใจบุคลิกภาพจะต้องเข้าใจส่วนรวม แยกส่วนไม่ได้มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะพัฒนาไปในทางที่ดีนักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ มาสโลว์ (Maslow) และโรเจอร์ (Roger)

4.1 มาสโลว์ (Abraham Harold Maslow) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 233) เชื่อว่ามนุษย์แสวงหาสิ่งที่ดีงาม ค้นหาเป้าหมายของชีวิตให้ได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตน ความสามารถหรือศักยภาพของมนุษย์มีอยู่ตลอดเวลา และจะปรากฏออกมาถ้าอยู่ในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มาสโลว์ได้แบ่งความต้องการพื้นฐาน (Basic Needs) ออกเป็น 5 ประเภท (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2533 : 115) คือ

4.1.1 ความต้องการทางสรีระหรือความต้องการทางร่างกาย (Physiological หรือ Physical Needs)

4.1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ (Safety Needs)

4.1.3 ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love &

Belonging Needs)

4.1.4 ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (Esteem Needs)

4.1.5 ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองเต็มที่ตาม

ศักยภาพของคน (Self Actualization)

4.2 โรเจอร์ (Carl R. Roger) (โสภา ชูพิกุลชัย. 2527 : 184) เน้นการรับรู้ของบุคคลเป็นหลัก เด็กเล็ก ๆ ไม่สามารถที่จะรับรู้เกี่ยวกับตนเอง แต่เมื่อโตขึ้นอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาจะทำให้เด็กสามารถรับรู้และเข้าใจตนเองขึ้น โรเจอร์แบ่งบุคลิกภาพเป็น

4.2.1 Organism คือ จุลรวมของประสบการณ์ทั้งหมดไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับตนเอง หรือเขาเข้าไปเกี่ยวข้องกับ

4.2.2 Self เป็นส่วนหนึ่งของ Phenomenal field คือ เป็นส่วนหนึ่งของความรู้สึกนึกคิดของบุคคลนั้นไว้ทั้งหมด

5. ทฤษฎีที่เน้นสังคมและสิ่งแวดล้อมของสังคม (Social Determinants)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากสิ่งแวดล้อม จะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพโดยตรง นักจิตวิทยาที่สำคัญกลุ่มนี้ ได้แก่ แอดเลอร์ (Adler) และ ฟอรัมม์ (Fromm)

5.1 แอดเลอร์ (Alfred Adler) เชื่อว่า อิทธิพลของสังคมและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีอิทธิพลอยู่เหนือเรื่องกรรมพันธุ์ และเห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีส่วนหล่อหลอมบุคลิกภาพให้เด่นชัดขึ้น สัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กับการสร้างบุคลิกภาพอันได้แก่ (วิภา เจียรสุขชัย. 2540 : 20 ; อ้างอิงจาก โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 169)

5.1.1 ปมเด่น – ปมด้อย เป็นความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลของสังคม

5.1.2 การเลี้ยงดูของพ่อแม่ เป็นผลมาจากเจตคติของพ่อแม่ที่มีผลต่อบุคลิกภาพ

5.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่าง พ่อ แม่ และสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัว ซึ่งจะมีผลต่อบุคลิกภาพ

5.1.4 อิทธิพลทางวัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมของแต่ละสังคมจะมีผลทำให้บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน

5.2 ฟอรัมม์ (Erick Fromm) มีความเชื่อว่า สังคมเป็นผู้กำหนดแนวทางปฏิบัติตัวเอง

ของมนุษย์ในสังคม และบุคลิกภาพของบุคคลจะพัฒนาอย่างไรขึ้นอยู่กับโอกาสที่สังคมแต่ละสังคมจะเปิดให้ ฟอรัม แบ่งบุคลิกภาพของมนุษย์ออกเป็น 5 ประเภทได้แก่ (รุ่งทอง นิ่มประเสริฐ. 2535 : 13-14 ; อ้างอิงจาก โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 169)

✓ 5.2.1 บุคลิกภาพแบบเปิดใจกว้าง (Receptive Personality) คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใจกว้าง มีเหตุมีผล เข้ากับคนง่าย บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ได้รับความรักความอบอุ่น

5.2.2 บุคลิกภาพประเภทเห็นแก่ได้ (The Hoarding Personality) คือชอบเอาเปรียบผู้อื่น แสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น ใจแคบ ชอบฉวยโอกาสจากผู้อื่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน หรือมาจากครอบครัวที่มีความหวาดระแวงกันตลอดเวลา

5.2.3 บุคลิกภาพประเภทตระหนี่ (The Exploitative Personality) คือ จู้จี้ ขี้เหนียว หยุ่มหยุ้ม ละเอียดถี่ถ้วนเกินไป วนวายอยู่แต่สมบัติของตนเอง บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวที่ผิดเคือง ขาดแคลน แย่งกันอยู่แย่งกันใช้

5.2.4 บุคลิกภาพประเภทเป็นคนส่วนรวม (The Marketing Personality) คือ บุคคลที่ทำตัวเป็นของสังคม ทำตามความต้องการของสังคม ชอบวางตัวให้มีคุณค่าสูงส่ง ส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวที่บิดา – มารดา หรือผู้ปกครองตามใจอย่างมาก

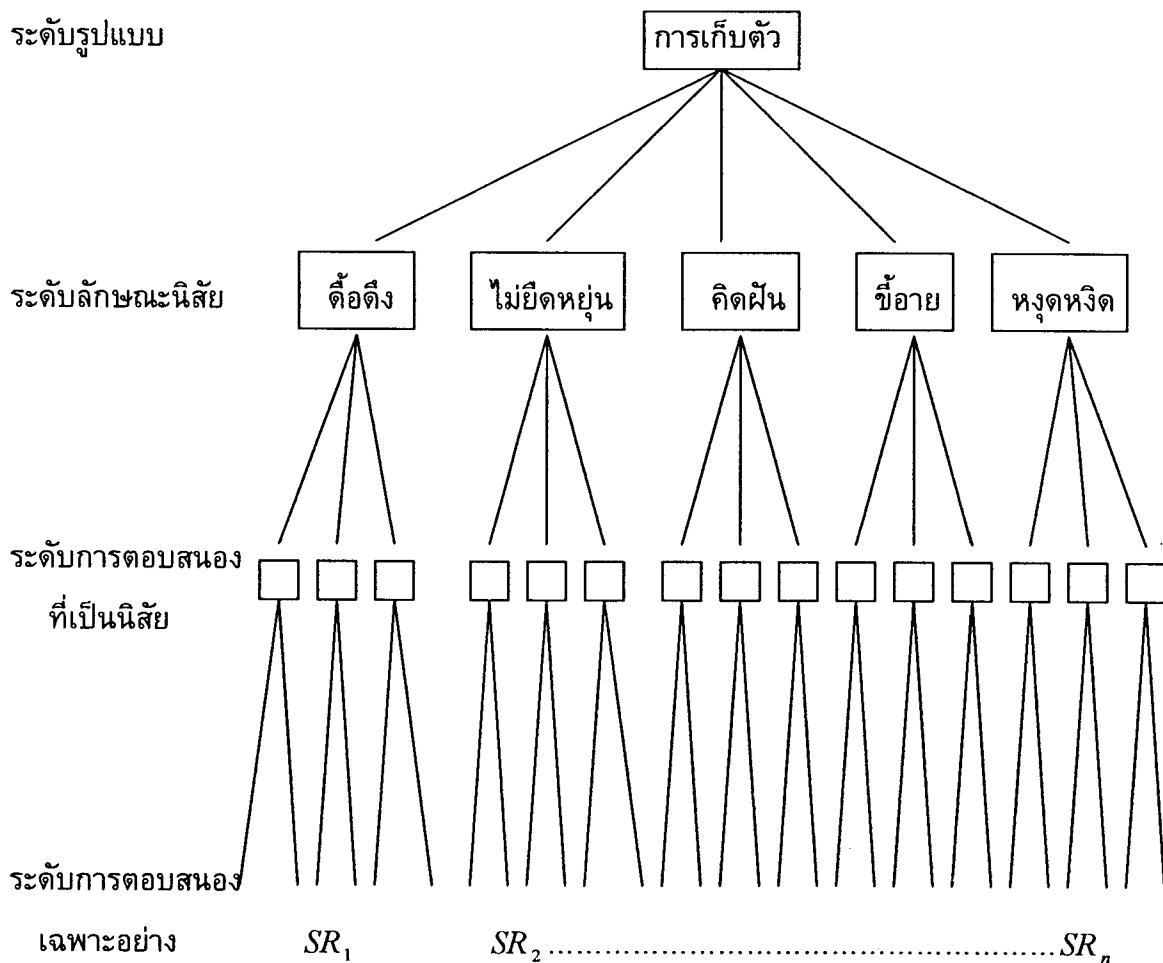
5.2.5 บุคลิกภาพประเภทชอบคิดค้น (Productive Personality) คือบุคคลประเภทอยู่นิ่งไม่ได้ ชอบคิดนั่นคิดนี่อยู่ตลอดเวลา ชอบการเปลี่ยนแปลง นิยมชมชื่นผู้อื่นเช่นเดียวกับตนเอง ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่อยู่กันอย่างปรองดอง มีความรักภายในครอบครัว

นอกจากนี้ ยังมีทฤษฎีที่น่าสนใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพอีกหลายทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซนส์

ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซนส์ (Eysenck)

ไอแซนส์ (Eysenck) (วิภา เจียรสุตมัย. 2540 : 25-26 ; อ้างอิงจาก Eysenck. 1970 : 13-15) อธิบายว่า บุคลิกภาพประกอบด้วย พฤติกรรม 4 ระดับ พฤติกรรมดังกล่าวจัดระบบขึ้นตามชั้นจากระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด ดังภาพประกอบ 1

ระดับรูปแบบ

ภาพประกอบ 1 ตัวอย่างการจัดระบบระดับชั้นของบุคลิกภาพ

ระดับต่ำสุด คือ ระดับของการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) ใช้สัญลักษณ์ SR_1 SR_2 SR_n พฤติกรรมในระดับนี้คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ เช่น การตอบสนองในการทดสอบต่าง ๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้ อาจจะเป็นลักษณะ (Characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ SR_1 SR_2 SR_n พฤติกรรมระดับนี้คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำการตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิม หรือสถานการณ์ในชีวิตเกิดขึ้นซ้ำเดิม บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาในลักษณะที่คล้ายคลึงกับปฏิกิริยาเดิม HR เป็นการจัดระบบชั้นต่ำที่สุด ปริมาณของการจัด

ระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เช่น วัดออกมาในรูปของโอกาสที่จะเป็นไปได้ (Probability) ที่พฤติกรรมจะคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ระดับที่สาม คือ ระดับลักษณะนิสัย (Traits) ใช้สัญลักษณ์ใช้สัญลักษณ์ $T_1 T_2 \dots T_n$ พฤติกรรมนี้ จัดระบบขึ้นจาก HR ตัวอย่างของลักษณะนิสัย คือ ลักษณะดื้อดึง ลักษณะความหงุดหงิด และลักษณะความไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปรที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตเห็นได้ของที่แตกต่างกันจำนวนหนึ่ง ในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ลักษณะนิสัยคือ องค์ประกอบกลุ่ม (Group Factors)

ระดับสูงสุด คือ ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) ตามตัวอย่างในภาพประกอบ 1 รูปแบบของบุคลิกภาพ คือ การเก็บตัว พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตได้ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันกลุ่มหนึ่ง รูปแบบของบุคลิกภาพถือว่าเป็นโครงสร้างระดับสูง

จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน แม้ทฤษฎีจิตทฤษฎีหนึ่งไม่อาจสามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้ตรงกันในทุกด้าน ดังนั้นการที่จะเลือกใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพใด ควรขึ้นอยู่กับมุมมองของพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาเป็นสำคัญ

4. ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดี

นิภา นิธยาณ (2520 : 225 – 229) กล่าวว่า การมีบุคลิกภาพที่ดีนั้นประกอบด้วยคุณลักษณะทางจิต 6 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจสภาพความเป็นจริงอย่างถูกต้อง

คือ ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจสภาพความจริงทั้งภายนอกและภายในอย่างถูกต้องต้องแท้ตามสภาพของมัน โดยไม่บิดเบือนความจริงด้วยความต้องการหรือความรู้สึกส่วนตัว คนเราควรจะสามารถรับรู้และเข้าใจสภาพความจริงทั้งสองด้าน คือ ความจริงภายนอก เช่น สภาวะแวดล้อมทางกายภาพ และสังคม และความจริงภายใน ซึ่งได้แก่ความรู้สึกและความต้องการของตัวเอง

2. การแสดงอารมณ์ในลักษณะที่เหมาะสม

หมายถึง การมีอารมณ์ในลักษณะที่สมเหตุสมผลกับความเป็นจริง และเหมาะสมกับสถานการณ์ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมนั้นมิได้หมายถึงการระกดกลั้นอารมณ์มากเกินไปจนเกินไปจนไม่สามารถปฏิบัติภารกิจตามปกติในชีวิตประจำวันได้ การควบคุมอารมณ์เกินกว่าเหตุ มีผลร้ายพอ ๆ กับการขาดการควบคุมอารมณ์

3. ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม

หมายถึงความสามารถ 3 ด้าน คือ

3.1 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์สนิทสนมลึกซึ้งมากกว่า การรู้จักกันตามปกติธรรมดา และการมีส่วนร่วมในการสังคม ทั้งนี้โดยไม่แยกตัวโดดเดี่ยวตามลำพัง หรือเกาะเกี่ยวผู้ที่สนิทสนมจนเกินไปและกลายเป็นภาระของผู้อื่น

3.2 ความสามารถในการแสวงหาประโยชน์จากความกับผู้อื่น เช่น ได้รับการยกย่องและชื่อเสียง ได้รับความอบอุ่นเป็นมิตร และความรู้สึกรักที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งความรู้สึกปลอดภัยจากอันตราย และยังสามารถทำให้ผู้อื่นไว้วางใจและกระทำตามความปรารถนาดีของตน หรือทำในสิ่งที่ตนต้องการ

3.3 ความสามารถในการสร้างความรัก และความเคารพนับถือต่อกันและกัน โดยปราศจากการเสแสร้ง และดูหมิ่นเหยียดหยามหรือตักตวงฉวยโอกาส

4. ความสามารถในการทำงานที่อำนวยความสะดวกประโยชน์

หมายถึง การตระหนักถึงคุณค่าของการทำงานและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ให้คุณประโยชน์ ซึ่งคนเราจำเป็นต้องประกอบอาชีพที่ตนถนัดให้เต็มความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งการยกย่องนับถือจากผู้อื่น และความเชื่อมั่นและการเคารพตนเอง

5. ความรักและความต้องการทางเพศ

ความรักและความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง แต่ความรักใคร่ผูกพันมีความสำคัญยิ่งกว่าความใคร่ทางเพศ ความใคร่เป็นเพียงส่วนประกอบหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เท่านั้น ความรักใคร่ผูกพันคือการที่คนเราตั้งความปรารถนาและอุทิศตัวเราในการอยู่ร่วม และผูกพันกับบุคคลอื่นและในขณะเดียวกันก็ยอมให้บุคคลอื่นเข้ามาร่วมผูกพันด้วย

6. ความสามารถในการพัฒนา"ตน" (Self)

"ตน" มี 2 ลักษณะคือ ตนที่แท้จริง กับตนที่แสดงต่อผู้อื่น ความสามารถในการพัฒนาตน ก็คือความสามารถในการนำตนทั้งสองลักษณะมาผสมผสานกัน

คาร์เนกี (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. 2524 : 128 – 129 : อ้างอิงจากคาร์เนกี. ม.ป.ป.)กล่าวว่า การที่จะเป็นบุคคลที่ชื่นชมยินดีของบุคคลอื่น ๆ นั้น ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้เข้าถึงจิตใจคน
2. มีจุดมุ่งหมายอันแน่นอน ทำอะไรทำจริง

3. มีการแต่งกายเหมาะสม
4. มีท่าทีและกิริยาอาการเคลื่อนไหวที่ดี
5. น้ำเสียงนุ่มนวลชวนฟัง
6. มีความซื่อสัตย์
7. รู้จักใช้ถ้อยคำพูดเหมาะสมกับกาลเทศะ เหมาะแก่การฟัง
8. เป็นคนคงเส้นคงวา
9. มีอารมณ์ขัน
10. ไม่เห็นแก่ตัวมากเกินไป
11. แสดงสีหน้าเป็นมิตรกับคนทั่ว ๆ ไป
12. นึกคิดไปแต่ในส่วนที่ดี
13. มีความกระตือรือร้น
14. มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง
15. มีปฏิภาณไหวพริบ
16. มีศิลปะในการคบหาสมาคมกับคนและเพื่อนร่วมงาน
17. มีความรอบตัวอย่างดี
18. เป็นนักฟังที่ดี
19. มีศิลปะในการพูด พูดด้วยความจริงใจ
20. มีศิลปะในการดึงดูดจิตใจผู้พบเห็น

พิสิทธิ์ สารวิจิตร (2525 : 36 – 37) ได้ให้ความหมายของบุคลิกลักษณะที่น่ารักไว้ว่า

เป็นผลรวมของสิ่งต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นตัวบุคคลอันจูงใจบุคคลอื่นเกิดความรัก ความนิยม ความเลื่อมใส ความร่วมมือช่วยเหลือและความยกย่องนับถือ และได้กล่าวถึงองค์ประกอบของผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่น่ารักไว้ดังนี้

1. ความรู้สึกนึกคิดทางดีงาม
2. ความยืดหยุ่น รู้จักเปลี่ยนความคิดให้เหมาะสมกับสถานการณ์
3. ความซื่อสัตย์แห่งจุดหมาย
4. ความสุภาพอ่อนโยน
5. การตัดสินใจอย่างรวดเร็ว
6. น้ำเสียงที่นุ่มนวลไพเราะ

7. นิสัยยิ้ม
8. การแสดงสีหน้าที่น่ารัก
9. ความรู้จักกาลเทศะ
10. ความอดกลั้น รู้จักปล่อยให้คนอื่นเป็นตัวของเขาเอง
11. กิริยามารยาทและการพูดที่ตรงไปตรงมา
12. อารมณ์ขัน
13. ศรัทธาในสติปัญญาอันไม่มีขอบเขตจำกัด
14. ความยุติธรรม
15. การใช้คำพูดให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ
16. การควบคุมอารมณ์
17. ความสนใจที่ว่องไว
18. การพูดที่มีประสิทธิภาพ
19. ความชอบเพื่อนมนุษย์
20. ความสามารถหลายอย่าง
21. การควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์
22. ความหวังและความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จรุ่งโรจน์
23. ความพอเหมาะพอดี
24. ความอดทน
25. ความสงบเสถียรถ่อมตน
26. การแต่งกายที่เหมาะสม
27. การแสดงที่มีประสิทธิภาพ
28. ความมีน้ำใจนักกีฬา
29. ความสามารถในการสัมผัสมือที่เหมาะสม
30. ความเป็นเสน่ห์

ประภาพันท์ กรโกสียกาจ (2527 : 73 – 74) กล่าวว่าบุคลิกภาพที่เด็กจำเป็นต้องมี เพื่อที่จะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม มีดังต่อไปนี้

1. ความสุภาพเรียบร้อยทั้งกิริยา มารยาท ตลอดจนวาจาทำทางที่แสดงออก เพราะความสุภาพเรียบร้อยเป็นเสน่ห์แก่ผู้ที่ได้พบเห็น ทำให้ผู้อื่นอยากรู้จักและอยากพูดจาด้วย

2. ความร่าเริงแจ่มใส คือเป็นคนที่มีความอารมณ์ดี จิตใจดี เข้าไหนเข้าได้ ทำให้ทุกคนปรารถนาและพอใจที่ได้พบเห็น

3. ความเห็นอกเห็นใจ เมื่อคนอื่นได้รับความทุกข์ควรให้ความช่วยเหลืออันจะเป็นเครื่องสร้างไมตรีจิตต่อไป

4. ความสงบเสงี่ยม รู้จักบังคับใจตนเอง คือเป็นคนที่ไม่ตื่นเต้นหรือหวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ง่ายเกินไป มีสติดี สามารถควบคุมอารมณ์ไม่ตกใจหรือดีใจในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกินไป

5. ความกระตือรือร้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นคนเฝ้าหา และรักความก้าวหน้า มีสมรรถภาพควรแก่การสนับสนุน

6. ความไม่เห็นแก่ตัว โดยไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น รู้จักตรึงตรองในการทำสิ่งต่าง ๆ คนที่เป็นคนเห็นแก่ตัวย่อมเป็นที่รังเกียจของสังคม และเป็นเครื่องบั่นทอนความเป็นมิตรภาพ

7. ความเชื่อมั่นในตนเอง คือคนที่มีความสามารถตัดสินใจอย่างฉับพลัน ไม่มีจิตใจเรรวน ทั้งนี้จะทำให้มีลักษณะของความเป็นผู้นำ เป็นที่เชื่อถือและวางใจของผู้อื่นทั้งทำให้ผู้อื่นอยากจะทำร่วมงานด้วย

8. ความเป็นตัวของตัวเอง และความกล้า คือรู้จักทำอะไรเป็นตัวของตัวเองไม่ต้องคอยพึ่งพาผู้อื่นเสมอไป จะได้รู้จักช่วยตัวเองได้ เมื่อพบเหตุการณ์ที่คับขัน ความกล้าก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ควรแก่การสรรเสริญ เช่น กล้าที่จะพูดความจริง กล้าเผชิญอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตจริง กล้ารับผิดชอบในหน้าที่การงาน ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งคนที่มีความกล้าย่อมเป็นที่นับถือของผู้อื่น

9. ความซื่อสัตย์สุจริต คือ เป็นคนรักความจริง ถือความซื่อสัตย์เป็นที่ตั้ง ทำให้ทุกคนอยากคบค้าสมาคมด้วย

10. ความยุติธรรม คือเป็นคนที่ไม่ลำเอียงมองทุกคนเสมอภาคกันหมด ไม่เลือกที่รักมักที่ชังอันจะทำให้เป็นที่รักใคร่นับถือและไว้วางใจของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

จุฑา บุรีภักดี (2533 : 26 – 28) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพที่ดีหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมไว้ว่า คือ การแสดงออกทั้งทางกายภาพทาง นิสัยใจคอและเหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคลเมื่อผู้ใดพบเห็นบุคคลที่แสดงออกของกายภาพทางที่ดี นิสัยใจคอดี ก็จะมีผู้ชื่นชมยกย่องบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสม

1. การมองบุคคล มองด้วยสายตาที่แสดงความรัก เมตตาปรานี มองด้วยความสุภาพเรียบร้อย แสดงความเป็นมิตร

2. การแต่งกาย การแต่งกายให้รู้จักเลือกสีที่เหมาะสมกับกาลเทศะ

3. การพูดควรใช้คำพูดที่ดีมีเหตุผล ชัดเจน จังหวะการพูดดี พูดน่าฟัง พูดจาไพเราะอ่อนหวาน

4. การเดิน การเดินจะต้องเดินตัวตรง มีจังหวะในการเดิน มีความมั่นใจในการเดิน

5. การแสดงท่าทาง การแสดงท่าทางจะต้องระมัดระวังอย่าให้มีท่าทางที่ไม่สวย ไม่น่าดูเกิดขึ้น

6. ทักษะในการทำงานในหน้าที่การงานหรืองานอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องมึลักษณะที่ดีเด่น คือ มีความสามารถในการทำงาน มีความชำนาญ ทำได้คล่อง กระฉับกระเฉง ว่องไว ทำงานมีระบบ มีการวางแผน มีการเตรียมตัวพร้อม ขยันหมั่นเพียร

7. สุขภาพ ผู้ที่มีบุคลิกภาพดี จะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ไม่มีโรคภัย ร่างกายแข็งแรง

สมิต อาชนิจกุล (รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง. 2543 : 61 – 62 ; อ้างอิงจาก สมิต อาชนิจกุล. 2532 : 122 – 133) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งจะก่อให้เกิดความชื่นชอบแก่ผู้อื่นได้ (Charming Personality) ว่า ความมีเสน่ห์ หรือ เครื่องมือดึงดูดให้คนรักนั้นเกิดจากการกระทำ การพูด และการคิดของเรา ทางพุทธศาสนาสอนให้บุคคลมีคุณธรรมดังต่อไปนี้

1. ทาน คือการให้ ให้ทรัพย์ ให้เวลา ให้ร่างกาย และให้สิ่งของต่าง ๆ ให้แก่คนที่ควรให้ ข้อนี้เป็นการแสดงอริยาบถแห่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

2. ปิยวาจา การพูดจาอ่อนหวานไพเราะ จงพูดให้ไพเราะแก่คนทุกชั้น เพราะไม่มีใครชอบวาจาที่กระด้าง

3. อตถจริยา คือการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ

4. สมานัตตา การวางตนเสมอผู้อื่น ไม่ดูถูกหรือวางอำนาจข่มขู่ผู้อื่น

5. มีความจริงใจต่อคนอื่น การแสดงออกต่อผู้อื่นควรกระทำด้วยน้ำใสใจจริงไม่เสแสร้งปิดบัง

6. มีพรหมวิหารธรรม ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

7. มีบุคลิกภาพที่ดึงดูดใจคนอื่น คือ มีรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย การวางอิริยาบถต่าง ๆ ให้งดงาม

8. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา คือรู้ว่าเราไม่ต้องการให้ผู้อื่นมาทำสิ่งใดกับเรา เราก็อย่าทำกับเขาเช่นนั้น

9. มีอารมณ์สดชื่น แจ่มใส ร่าเริงเบิกบานอยู่เสมอ

10. ไม่มีอุปนิสัยที่ขุ่นมัว ขี้โกรธ ขี้ริษยา ขี้แสนอน เจ้าทิฐิ ดื้อรั้น เห็นแก่ตัว ฯลฯ
สรุปได้ว่าบุคคลที่เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีนั้น จะส่งผลให้เป็นที่รักและยกย่องชื่นชม
ของบุคคลอื่น ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเป็นกำลังสำคัญในการร่วมกัน
พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างมีคุณภาพ

5. ลักษณะของบุคลิกภาพและสาเหตุแห่งบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์

ซัลลิแวน ได้อธิบายลักษณะของบุคลิกภาพและสาเหตุแห่งบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ไว้
เป็นประเภทต่าง ๆ 6 ประเภท (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 57 – 58 ; อ้างอิงจาก Hall and
Lindzey. 1966 : 141 – 147) ดังต่อไปนี้คือ

ลักษณะของบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์	สาเหตุแห่งบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์
1. ประเภทหมกมุ่นอยู่กับตนเอง บุคคลประเภทนี้มักจะท้อแท้ ผิดหวังง่าย มีความเจ็บแค้นในใจและคิดว่าตนถูกเข้าใจผิดเสมอ	1. สำหรับสาเหตุแห่งบุคลิกภาพประเภทหมกมุ่นอยู่กับตนเองนี้ เป็นเพราะว่าบุคคลประเภทนี้ผิดหวังในความสัมพันธภาพระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น
2. ประเภทไม่สูงส่งกับใคร บุคคลประเภทนี้มักมีความรู้สึกว่า ทำบุญกับใครไม่ขึ้น มักจะน้อยใจ	2. สาเหตุแห่งบุคลิกภาพประเภทนี้อาจจะเป็นเพราะไม่ได้รับความรักหรือไม่มีใครรักในวัยเด็ก ผลจึงสืบเนื่องมาจนถึงวัยอื่น ๆ ต่อ ๆ มา
3. ประเภทต้องพึ่งพาคนอื่น บุคคลประเภทนี้มักจะไม่มีความคิดเป็นของตนเอง คอยปฏิบัติตามคำแนะนำของคนอื่น ต้องยึดหรือพึ่งพาคนอื่นเป็นหลัก	3. สาเหตุแห่งบุคลิกภาพประเภทนี้อาจเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาที่แสดงอำนาจเหนือเด็กตลอดเวลา โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็กและวัยเยาว์
4. ประเภทไม่เป็นมิตรกับใคร บุคคลประเภทนี้ไม่ประสงค์จะคบหาสมาคมกับใคร อารมณ์มักขุ่นมัว หงุดหงิด	4. สาเหตุแห่งบุคลิกภาพประเภทนี้ มักจะเป็นเพราะบิดามารดาเคียดแค้นและเอาใจใส่ดูแลบุตรธิดา เพื่อหวังจะให้ได้ดีมากเกินไป อีกทั้งบิดามารดามักจะไม่พอใจ และไม่สนใจเกี่ยวกับผลการกระทำหรือผลงานใด ๆ ของบุตรธิดาตน

ลักษณะของบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์	สาเหตุแห่งบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์
5. ประเภทชอบคัดค้าน บุคคลประเภทนี้มักจะชอบเถียง ชอบคัดค้าน 6. ประเภทรักร่วมเพศ บุคคลประเภทนี้มักจะมี การปรับตัวกับปัญหาเรื่องเพศอย่างผิด ๆ	5. สาเหตุแห่งบุคลิกภาพประเภทนี้เป็น เพราะชอบเรียกร้องความสนใจ เมื่อตนอยู่ในวัยเด็กและเมื่อเจริญเติบโตขึ้น ก็ยังคงใช้วิธีการเดิมมักจะใช้วิธีการคัดค้าน เมื่อรู้สึกว่าคุณค่า ความปลอดภัยของตนกำลังถูกคุกคาม 6. สาเหตุแห่งบุคลิกภาพนี้เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดามีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรธิดา ไม่สามารถให้ความอบอุ่นทางใจ ไม่สามารถสื่อความหมายเกี่ยวกับบทบาททางเพศของบุตรธิดาได้อย่างถูกต้องชัดเจน อีกทั้งสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศนั้น ๆ เป็นไปอย่างไม่เหมาะสม

ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 127 – 134) กล่าวถึงบุคลิกภาพที่มีลักษณะเด่น ดังนี้

1. บุคลิกภาพพึ่งพาผู้อื่น (Dependent Personality)
 - เป็นคนอ่อนแอ ช่วยตนเองไม่ได้ ชอบพึ่งพาผู้อื่นเสมอ
 - ไม่สามารถตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้
 - ยอมทำตามผู้อื่นแม้ตนจะไม่เห็นด้วย
 - อาสาทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นพอใจ
2. บุคลิกภาพชอบหลีกเลี่ยง (Avoidant Personality)
 - ไม่มั่นใจในการเข้าสังคม
 - กลัวการถูกตำหนิ
 - รู้สึกไม่สบายใจและกังวลเมื่อมีคนแวดล้อมจำนวนมาก
 - ขี้อายและประหม่าง่าย

- ไม่มีเพื่อนสนิทที่มีความสัมพันธ์กับเฉพาะญาติสนิทหรือบุคคลในครอบครัว

3. บุคลิกภาพดื้อเงียบ

- ชอบต่อต้านอย่างเงียบ ๆ ในการที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม
- ชอบประท้วงอย่างไร้เหตุผลว่าผู้อื่นเรียกร้องจากตนมากเกินไป
- ชอบอ้างเหตุผลต่าง ๆ ที่ทำให้ตนผิดพลาด ไม่ค่อยรับผิดชอบ

4. บุคลิกภาพย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive-Compulsive Personality)

- เจ้าระเบียบ เคร่งครัด ไม่ค่อยยืดหยุ่น
- ชอบทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีระเบียบเรียบร้อย ในบางครั้งใช้เวลานานในการทำบางอย่างให้สำเร็จ
- บงการให้ผู้ใกล้ชิดในครอบครัวและในที่ทำงานกระทำตามตนต้องการ ในบางครั้งอาจไม่ยอมให้ผู้อื่นกระทำการใด ๆ เพราะเกรงว่าเขาจะทำผิดพลาด ไม่ค่อยไว้วางใจผู้อื่นว่าทำได้ดีเหมือนตน

5. บุคลิกภาพหลงตนเอง (Narcissistic Personality)

- มีลักษณะชื่นชมตนเองมาก แสดงพฤติกรรมว่าตนมีความสามารถและประสบความสำเร็จสูง
- อ่อนไหวต่อคำวิจารณ์ของผู้อื่น
- ชอบเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อความสำเร็จของตน

6. บุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจ (Histrionic Personality)

- เจ้าอารมณ์และเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นเกือบตลอดเวลา
- มีท่าทางหรือพฤติกรรมที่แสดงการยั่วยวนทางเพศ
- สนใจความสวยงามของตนเองมาก เพื่อใช้ดึงดูดความสนใจจากผู้อื่น
- แสดงอารมณ์มากกว่าปกติ

7. บุคลิกภาพแบบก้ำกึ่ง (Borderline Personality)

- มีปัญหาเกี่ยวกับความเป็นตัวของตัวเอง
- มีภาพพจน์ของตนที่ไม่มั่นคง
- อารมณ์แปรปรวนง่าย เช่น ซึมเศร้า หงุดหงิด กังวล แต่เป็นอยู่ไม่นาน
- โกรธง่าย อารมณ์รุนแรง ควบคุมตนไม่ได้

8. บุคลิกภาพหุนหันพลันแล่นและก้าวร้าว (Impulsive and Aggressive Personality)

- ชอบทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและก้าวร้าว
- ไม่คิดก่อนทำ ไม่วางแผนล่วงหน้าในการกระทำ
- อารมณ์ร้อน โกรธง่าย

9. บุคลิกภาพต่อต้านสังคม (Antisocial Personality)

- ชอบก่อเรื่องขัดแย้งกับผู้อื่น
- ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น ชอบฝ่าฝืนข้อตกลงของหมู่คณะและกฎระเบียบ

ของสังคม

- ไม่อดทนต่อความผิดหวัง

10. บุคลิกภาพอารมณ์แปรปรวน (Affective Personality)

- มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย
- มีช่วงอารมณ์เศร้าอยู่นาน สลับกับช่วงอารมณ์ดีครึ้น

11. บุคลิกภาพพระแวง (Paranoid Personality)

- ชอบสงสัยระแวง
- ไม่ไว้วางใจผู้อื่น คิดว่าผู้อื่นคิดไม่ซื่อต่อตนและมองโลกในแง่ร้าย
- กล่าวร้ายผู้อื่นและคิดว่าผู้อื่นคอยกลั่นแกล้งตน

12. บุคลิกภาพแยกตัว (Schizoid Personality)

- เป็นคนเฉย ๆ ไม่แสดงอารมณ์
- ไม่สามารถแสดงความรัก ความสนิทสนมต่อผู้อื่น
- ชอบแยกตัวทำสิ่งต่าง ๆ ตามลำพัง
- ไม่ค่อยมีเพื่อนสนิท แม้ในครอบครัวก็ไม่สามารถแสดงความรู้สึกได้

วัชร ฐะคำ (รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง. 2543 : 63 – 67 ; อ้างอิงจาก วัชร ฐะคำ. 2525 : 10 – 15) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. คนที่รู้จักจัดการตนเอง
2. คนเจริญด้วยวุฒิภาวะ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะต่อไปนี้
 - 2.1 ลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น

- 2.2 มีลักษณะการสัมพันธ์อย่างอบอุ่นกับผู้อื่น
 - 2.3 ลักษณะความมั่นคงในอารมณ์
 - 2.4 ลักษณะการมองความจริง
 - 2.5 ลักษณะการรู้จักตนเอง
 - 2.6 มีปรัชญาชีวิตแน่นอน
 - 3. ความเพียบพร้อม
 - 3.1 คนที่พร้อมรับประสบการณ์ทุกด้าน
 - 3.2 คนที่พร้อมจะมีชีวิตอยู่อย่างอิสระเสรี
 - 3.3 คนที่พร้อมจะเชื่อตนเองเสมอ
 - 4. บุคลิกภาพที่พอดี
 - 4.1 การมองเห็นความดีงามในตัวเอง
 - 4.2 การยอมรับและปรับแนวความคิดของตนให้เข้ากับผู้แวดล้อม
 - 4.3 การเป็นคนพอ
 - 5. บุคลิกภาพปกติ
 - 5.1 เต็มใจที่จะรองรับผลกระทบใด ๆ ที่เกิดจากการกระทำของตน
 - 5.2 มีสมรรถภาพในการคบหาสมาคมกับผู้อื่น
 - 5.3 มีพันธะต่อสังคม
 - 5.4 ยึดมั่นในอุดมการณ์ และมาตรฐานปฏิบัติงานของส่วนรวม
 - 6. บุคลิกภาพที่สุขุม
 - 6.1 อยู่ในความสามารถที่จะจัดระบบงานได้อย่างดี
 - 6.2 มองอะไรได้ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง
 - 6.3 มีคุณธรรมประจำใจเป็นคนที่ไวใจได้อย่างมีหลักเกณฑ์ มีศีลธรรมประจำใจ
 - 6.4 มีการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของตนเองและของผู้อื่นได้
- สรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์มักจะเป็นผู้ที่มีจิตใจสูงเปี่ยมไปด้วย

คุณธรรม มีความเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเองและยอมรับผู้อื่น สามารถปรับตัวได้ในสภาพสังคมที่แปรเปลี่ยนไปเป็นคนริเริ่มสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การแก้ปัญหาและความสามารถสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทุกระดับชั้นอย่างมีความสุข

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540 : 42 – 43) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพ
ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้

ลำดับ ขั้นตอน	อายุโดย ประมาณ	ลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพ ที่พึงประสงค์ (strong ego)	ลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพ ที่ไม่พึงประสงค์ (weak ego)
1	0 – 18 เดือน	- มีพลังกำลังและมีความหวัง - รู้จักอดทนเมื่อต้องรอคอย	- ขี้สงสัย - หนีสังคม - ไม่ไวใจใครเลย
2	18 เดือน - 3 ปี	- รู้จักควบคุมตนเองและมีความ ตั้งใจมั่น	- ย้ำคิดย้ำทำ - ลีกลับ - ต่อต้านสังคม
3	3 – 6 ปี	- ทำอะไรอย่างมีจุดหมาย มุ่งความสำเร็จ - มีแนวทางที่จะทำ	- ระมัดระวังตัวเกินไป - รู้สึกผิดมากเกินไป
4	6 – 12 ปี	- รู้จักวิธีการ - มีสมรรถภาพ	- มีปมด้อย - รู้สึกตนไร้สมรรถภาพและ/ หรือต่ำด้อย
5	13 – 20 ปี	- ผูกพันกับผู้อื่นด้วยใจบริสุทธิ์ และจงรักภักดี	- ขี้อาย - ไม่ชอบสังคม - ต่อต้านสังคม - อุดลักษณะนิสัย - เหมะหงอย
6	20 – 40 ปี	- สร้างไมตรี - มีความรัก - มีความสนิทสนม	- ไม่อยากผูกมัดตนเอง - คิดถึงเฉพาะตนหรือพรรค พวกตนเท่านั้น - หลงตนเอง - โดดเดี่ยว

ลำดับ ขั้นตอน	อายุโดย ประมาณ	ลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพ ที่พึ่งประสงค์ (strong ego)	ลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพ ที่ไม่พึ่งประสงค์ (weak ego)
7	40 – 60 ปี	- มีผลงานสร้างสรรค์ - ให้อनुเคราะห์บุคคลอื่น - มุ่งมั่นพัฒนาสังคมใน อนาคต	- เห็นคนอื่นไม่น่าคบหา - เห็นแก่ตัว - ทะนงตัว - ลำพอง
8	60 ปีขึ้นไป	- รู้จักปล่อยวาง - ลดความยึดมั่นในตน - จลนเทาทันโลกและชีวิต	- สร้อยเศร้า - ขมขื่น - สับสน - เห็นผู้อื่นต่ำต้อย

จากลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพที่ไม่พึ่งประสงค์ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าในช่วงอายุโดยประมาณ 13 – 20 ปี เด็กจะมีความขี้อาย ไม่ชอบสังคม ต่อต้านสังคม อึดลักษณะ สับสน และเหงาหงอย ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนของเด็กและอาจนำไปสู่ปัญหาด้านสุขภาพจิตต่อไปได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือเด็กเพื่อเอาชนะความขี้อายต่อไป

6. ลักษณะของบุคลิกภาพผิดปกติ

จรรยา สุวรรณทัตและดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521 : 69) ได้กล่าวถึงความผิดปกติทางบุคลิกภาพไว้ว่า บางครั้งคนที่มีความบกพร่องทางบุคลิกภาพจะถูกจัดให้อยู่ในพวกที่มีความกระตือรือร้นทางจิต - อารมณ์ เพราะความกระตือรือร้นทางด้านนี้ทำให้เกิดความบกพร่องทางการปรับตัวด้านบุคลิกภาพในที่สุด ผู้ที่มีความผิดปกติทางบุคลิกภาพจะมีข้อบกพร่องในตนซึ่งมองเห็นได้ชัดทางด้านการตัดสินใจในรูปของการแสดงพฤติกรรมออกมา

สมภพ เรืองตระกูล (2524 : 250 – 252) กล่าวถึงบุคลิกภาพผิดปกติที่สำคัญและแบ่งบุคลิกภาพผิดปกติออกเป็น 12 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. Dependent personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่ไม่ค่อยช่วยตนเอง คอยพึ่งพาอาศัยใ้วานหรือเกาะคนที่เข้มแข็งกว่า ไม่ชอบแข่งขัน มักหลีกเลี่ยงการทำงานหรืองานสังคมที่ต้องออกหน้าออกตา

2. Assertive personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่ชอบทำตัวเป็นหัวเรือใหญ่

เจ้ากี้เจ้าการ มักเป็นคนแข็งและก้าวร้าว

3. Asthenic personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่เหนื่อยง่าย ไม่ค่อยมีเรี่ยวแรง เจื่องหงอยเชื่องซึม ขาดความกระตือรือร้นมีแต่ความท้อแท้

4. Obsessive-compulsive personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่เจ้าระเบียบ ระเบียบร้อย สะอาด ละเอียดถี่ถ้วน ตรงต่อเวลา ถือตามระเบียบกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด ผ่านสั้น ผ่านยาวไม่เป็น ข้างกังวล กลัวผิด แข็งกระด้างยึดถือความคิดตนเองเป็นใหญ่

5. Schizoid personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่แยกตนเอง ซ้ำร้าย ชอบอยู่ลำพังคนเดียว ไม่ค่อยคบเพื่อน ไม่ชอบสังคมหลีกเลี่ยงการมีสัมพันธ์กับคนอื่น เห็นแก่ตัว อารมณ์อ่อนไหวมาก เป็นคนชอบเพ้อฝัน กตเกิบความรู้สึกไม่ค่อยแสดงออก มักแก้ปัญหาอย่างยากด้วยการปลีกตัวหนี

6. Paranoid personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่มีอารมณ์อ่อนไหวมาก ไม่ไวใจใคร หวาดระแวงสงสัย ขี้หึง อิจฉาริษยา แข็งกระด้าง และสำคัญตนเหนือผู้อื่น มองโลกในแง่ร้าย ไม่แน่ใจในคุณค่าของตนเอง

7. Cyclothymic personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ สลับกันระหว่างอารมณ์สนุกสนานครึกครื้น และอารมณ์ซึมเศร้า ในระยะที่มีอารมณ์สนุกสนานครึกครื้นจะมีความรู้สึกทะเยอทะยานกระปรี้กระเปร่าแจ่มใสร่าเริง ทำที่อบอุ่น ขยันขันแข็ง กระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี พอถึงระยะที่อารมณ์ตรงข้าม คือซึมเศร้าจะรู้สึกหดหู่หมองเศร้าไม่แจ่มใสหงุดหงิด เหนื่อยหน่ายไม่มีเรี่ยวแรงรู้สึกท้อหมดกำลังใจ มองโลกในแง่ร้าย

8. Explosive personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่จะเปิดความโกรธออกมาอย่างรุนแรงลักษณะของความก้าวร้าวโหดเหี้ยมอย่างป่าเถื่อนดูดันทางกายหรือวาจาเมื่อมีอะไรมาขัดใจ ทั้งที่ในยามปกติเขาจะดูเป็นคนธรรมดาที่ปรับตัวได้ดีพอสมควร

9. Hysterical personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่มีอารมณ์ อารมณ์อ่อนไหวง่ายมาก ไม่แน่นอนมีการแสดงออกของอารมณ์เกินพอดี อย่างที่เรียกว่าศิลปิน พุดจาเพ้อฝันเกินความจริง ดูเฟิ่น ๆ เป็นคนคล่องแคล่วในสังคม แต่ขาดน้ำใสใจจริงและเห็นแก่ตัว

10. Passive-aggressive personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่เก็บความรู้สึก โกรธ ก้าวร้าว เคียดแค้นไว้ลึก ๆ โดยไม่แสดงออกโดยตรง ๆ แต่มีพฤติกรรมแสดงออกซึ่งความเคืองแค้นทางอ้อมในลักษณะของการแสดงสีหน้าไม่สบอารมณ์ งอน หน่วงเหนี่ยว โยกโย้ ขัดขวาง ตี้อแพ่ง ไม่ให้ความร่วมมือ

11. Inadequate personality เป็นบุคลิกภาพของคนที่ไม่มีความผิดปกติทางร่างกาย

จิตใจ หรือสติปัญญา แต่มีลักษณะที่ขาดความกระตือรือร้น ไม่ต่อสู้ดิ้นรน ไม่ช่วยตัวเอง ขาดการตัดสินใจที่ดี ไม่มีความคิดริเริ่ม ขาดแรงผลักดัน ไม่มีความอดทน ไม่มีจุดมุ่งหมายในอนาคต ไม่ชอบแข่งขัน มักคอยพึ่งพาอาศัยผู้อื่นให้ช่วยตน

12. Antisocial personality อาจเรียก psychopathic หรือ sociopathic personality

เป็นบุคลิกภาพของคนที่เป็นปรปักษ์กับสังคม มีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสังคมเป็นประจำ ไม่มีความซื่อสัตย์จริงใจกับใคร ไม่มีความรับผิดชอบ อารมณ์รุนแรง เจ้าอารมณ์ขาดหิริโอตัมปตะ ไม่เคยรู้สึกสำนึกผิด

จากลักษณะของบุคลิกภาพผิดปกติข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพที่อาศัยจัดอยู่ในบุคลิกภาพ Schizoid personality ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่แยกตนเอง ซ้ำร้าย ไม่ชอบสังคม หลีกเลียงการมีสัมพันธ์กับคนอื่น อารมณ์อ่อนไหว จากลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวอาจส่งผลต่อการเรียนและการดำรงชีวิตของเด็กได้ จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้เด็กมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อไป

7.รูปแบบครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความรักใคร่ผูกพันภายในครอบครัวมีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด ครอบครัวที่ไม่มีความสุข เช่นขาดความรักใคร่ผูกพัน บิดามารดามีความขัดแย้ง บิดามารดากับบุตรไม่เป็นมิตรผูกพันกัน ความแตกแยกภายในครอบครัวหรือการพลัดพรากกันด้วยความตาย ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ความไม่มั่นคงทางอารมณ์และปัญหาทางบุคลิกภาพและการปรับตัวทั้งสิ้น

นิภา นิธยาณ (2520 : 193 – 200) กล่าวถึงลักษณะของครอบครัวแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กไว้ ดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวประเภท “บ้านแตก” (Broken Home)

เมื่อบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องจากเด็กไป จะด้วยการหย่าร้าง หรือความตายก็ตาม เด็กย่อมได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนัก จากความสูญเสียบุคคลที่ตนรักและยึดถือเป็นเจ้าของ ยิ่งถ้าฝ่ายที่ยังอยู่กับเด็กแสดงความรู้สึกหงุดหงิด หรือแสดงอารมณ์ให้เด็กเห็นอยู่เสมอ จะยิ่งบังเกิดผลร้ายแก่จิตใจเด็ก เด็กจากครอบครัวประเภทนี้มีความโน้มเอียงที่จะสร้างบุคลิกลักษณะในทางโกรธง่าย เอาแต่ใจตนเอง ไม่ค่อยสนใจที่จะทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ควบคุมตนเองไม่ค่อยได้ และมักรู้สึกผิดหวังโทษแท้

2. ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีผลต่อการปรับตัวของเด็กทั้งทาง

ตรงและทางอ้อม เด็กวัยรุ่นที่บิดามารดาอยากจนมักจะปรากฏว่ามีอาการทางประสาท
เจ้าอารมณ์ บางคนเก็บกดความรู้สึก แยกตัวออกจากสังคม ไม่สนใจการสังคมและมีความระหม
ทุกขในปมด้อยของตัวเอง ซึ่งตรงกันข้ามกับครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ครอบครัวมีหน้า
มีตาในสังคม เด็กวัยรุ่นมักแสดงลักษณะของความเป็นอิสระและเป็นตัวเอง มีความมั่นใจในตน
เองและมีความรู้สึกเหนือคนอื่น

3. ครอบครัวที่บิดามารดาใช้อำนาจและครอบครัวที่บิดามารดายอมเด็กและตามใจเด็ก

เด็กที่บิดาใช้อำนาจบังคับ มักจะปรากฏว่าเป็นเด็กที่มีสังคมและความประพฤติด
ดีกว่าเด็กที่บิดามารดาตามใจ เด็กประเภทแรกจะมีความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานที่
โรงเรียนมากกว่าทั้งนี้เป็นผลมาจากการถูกควบคุมบังคับ แต่ในเวลาเดียวกันเด็กพวกนี้มี
แนวโน้มเพียงที่จะมีลักษณะอ่อนไหวง่าย มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับตนเอง ยอมแพ้ ขี้อาย
ถดถอย แยกตัวและมีความลำบากในการแสดงออกมากกว่าเด็กซึ่งได้รับอิสระเสรีมากกว่า เด็ก
ที่บิดามารดาควบคุมบังคับจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบของกลุ่มสังคมที่เขาเติบโตขึ้นมา
ได้ดีกว่าด้วย ตรงข้ามกันเด็กที่บิดามารดาตามใจทุกอย่างกลับเป็นเด็กที่ดื้อดึงและขาด
ความรับผิดชอบ เด็กพวกนี้จะขาดระเบียบวินัยและมักก่อความวุ่นวายในชั้นเรียนเพราะขาด
ความสนใจและขาดความสามารถในการควบคุมสมาธิให้มั่นคงได้

4. ครอบครัวที่บิดามารดาเผด็จการและครอบครัวที่บิดามารดาอ่อนน้อมเด็กมากเกินไป

บิดามารดาบางรายทะนุถนอมและปกป้องบุตรมิให้ต้องประสบความลำบากใน
ชีวิตประจำวันแม้เท่าปลายก้อย สภาพการณ์เช่นนี้จะทำให้เด็กประสบปัญหา และความลำบาก
ในชีวิตในภายหลัง เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องเป็นอิสระและพึ่งตนเองเพราะเด็กไม่ได้รับการ
ฝึกฝน และเตรียมตัวในการเผชิญอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง เด็กที่ได้
รับความรักและการเลี้ยงดูอย่างทะนุถนอมจนเกินไปย่อมมีโอกาสเตรียมตัวเผชิญสถานการณ์ใน
ภายหน้า เช่น ข้อเรียกร้องของครูซึ่งสร้างความหนักใจให้แก่เด็กหรือการที่ต้องแข่งขันกับ
เพื่อนที่โรงเรียนในด้านต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโรงเรียนเด็กอาจปรับตัวด้วย
บุคลิกลักษณะที่ไม่มั่นใจไม่กล้าตัดสินใจ หรืออาจแสดงออกด้วยการก้าวร้าวหรือแสดงปมเด่น
เพื่อชดเชยปมด้อยซึ่งเกิดจากความรู้สึกไม่มั่นใจในการเข้าสังคมกับเพื่อนฝูง

5. ครอบครัวที่บิดามารดาที่มีความทะเยอทะยานใฝ่สูงสำหรับเด็ก

บิดามารดาที่มีความทะเยอทะยานใฝ่สูงสำหรับชีวิตอนาคตของบุตร ส่วนใหญ่
มีอยู่สองประเภท คือ ประเภทแรกตัวบิดามารดาเองเป็นผู้ที่ได้ประสบความสำเร็จรุ่งโรจน์ใน
ชีวิตและการงานมาแล้ว ฉะนั้นจึงผลักดันและยั่วยุบุตรให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จในระดับเดียวกัน
กับตน ประเภทที่สองได้แก่บิดามารดาที่มีชีวิตตรงข้ามกับประเภทแรก คือตัวเองขาดความ
สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว หรือไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนและแสดงความสามารถในวัยที่

ผ่านมาจึงกระทำกับบุตรในทำนองเดียวกับบิดามารดาประเภทแรกโดยหวังจะให้บุตรประสบความสำเร็จอย่างสูงในชีวิตเพื่อเป็นการชดเชยความรู้สึกขาดแคลนสิ่งนี้ในชีวิตของตนเอง การกระทำของบิดามารดาสองประเภทนี้มีผลให้เด็กเกิดอารมณ์แค้นเคียดและกตัญญู และมักจะทำให้เด็กเกิดปมด้อยและความรู้สึกไม่ปลอดภัยในจิตใจ

6. ครอบครัวที่บิดามารดาปรารถนาจะได้บุตรเพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ

สภาพการณ์เช่นนี้จะทำให้เด็กที่เติบโตขึ้นมา และรู้ตัวว่าตนไม่ใช่เพศที่บิดามารดาปรารถนา จะเกิดความรู้สึกท้อแท้ใจและมีความไม่มั่นใจในตนเองได้ ยิ่งในกรณีที่บิดามีภรรยาใหม่โดยอ้างว่าต้องการบุตรชายเพื่อสืบสกุลความบั่นป่วนภายในครอบครัวและความรู้สึกกระทบกระเทือนใจย่อมเกิดขึ้นอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้

7. ครอบครัวที่บิดาหรือมารดาอิจฉาเด็ก

ในบางครอบครัวเมื่อบุตรเกิดมาบิดาจะหมดความสนใจในมารดา หรือมารดาหมดความสนใจในบิดาไปเลยแต่กลับไปทุ่มเทความรักให้แก่บุตรแต่ผู้เดียว สภาพการณ์เช่นนี้บางครั้งอาจสร้างความรู้สึกอิจฉาขึ้นในใจบิดาหรือมารดาฝ่ายที่ถูกทอดทิ้งได้ เช่นบิดาเคยได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่และการปรนนิบัติจากมารดาอย่างเต็มที่สม่าเสมอ ครั้นพอมีบุตรบิดากลับหมดความสำคัญสำหรับมารดาไปเลยก็มี ในกรณีเช่นนี้บิดาอาจเกิดความรู้สึกเฉยชาต่อบุตร หรือปฏิบัติต่อบุตรในลักษณะชาเย็นหรือดูร้ายรุนแรง เด็กที่ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้อาจมีความรู้สึกไม่พอใจบิดาแฝงในใจเงิบ ๆ หรืออย่างเปิดเผยและจะหันเหไปหาความรักความอบอุ่นใจจากมารดาเป็นเครื่องทดแทน เมื่อเด็กเกิดความรู้สึกเช่นนี้มาแล้ว เด็กจะเริ่มคิดว่าตนเป็นต้นเหตุของความยุ่งยากในครอบครัวและเริ่มเกิดความรู้สึกสำนึกผิด ความรู้สึกไม่อบอุ่นและปลอดภัยก็จะเกิดขึ้นตามมาได้

راج (นิภา นิธยาน. 2520 : 200 – 202 ; อ้างอิงจาก Radke. 1946) อธิบายถึงลักษณะครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวและการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างบิดามารดากับบุตรในรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ลักษณะของครอบครัว	ลักษณะของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กัน
1. เด็กถูกทอดทิ้งขาดการเอาใจใส่ดูแล	เชื่อฟังและยอมตาม ก้าวร้าว ปรับตัวยาก มีความรู้สึกไม่อบอุ่นและไม่ปลอดภัย จิตใจโหดร้าย มีอาการทางประสาท ขี้อาย ดื้อรั้น ไม่ทำตัวให้สอดคล้องกับผู้อื่น

ลักษณะของครอบครัว	ลักษณะของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กัน
2. เด็กได้รับการทนุถนอมแบบทารก	ลักษณะคล้ายทารกและชอบถดถอย เชื่อฟัง และยอมตาม มีความรู้สึกไม่อบอุ่นและปลอดภัย ก้าวร้าว ขี้อิจฉา ปรับตัวยาก
3. บิดามารดาใช้อำนาจบังคับ	ต้องฟังผู้อื่น ขี้อาย เชื่อฟังและยอมตาม สุภาพอ่อนโยน ระมัดระวัง ไม่รวมมือ เกรง เครียด ชอบวิวาท ขาดความกระตือรือร้น
4. บิดามารดายอมตามใจเด็ก	ก้าวร้าว เลินเล่อ ไม่เชื่อฟัง รักอิสระ เชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าในการคบหาสมาคม ไม่ทำตัวสอดคล้องกับผู้อื่น
5. บิดามารดาไม่ปรองดองกัน	ก้าวร้าว มีอาการทางประสาท ขี้อิจฉา ประพฤติผิด ไม่รวมมือ
6. ระเบียบวินัยทางบ้านบกพร่อง	ปรับตัวไม่ค่อยดี ก้าวร้าว ต่อต้านขัดขืน ขี้อิจฉา ประพฤติผิด มีอาการทางประสาท
7. ครอบครัวปรองดองกันและมีการปรับตัวดี	เชื่อฟังและยอมตาม ปรับตัวได้ดี
8. ครอบครัวมีความสุขและรักใคร่กลมเกลียว	รวมมือ ปรับตัวได้ดีมาก รักอิสระ
9. ครอบครัวยอมรับเด็ก	มีลักษณะเป็นที่ยอมรับของสังคม และกล้าเผชิญอนาคตอย่างมั่นใจ
10. บิดามารดาสนิทสนมและเล่นกับเด็ก	มีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย ไว้วางใจ และเชื่อถือตนเอง
11. การอบรมเลี้ยงดูด้วยเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์	ไว้วางใจและเชื่อถือในตนเอง รวมมือและรับผิดชอบ
12. ระเบียบวินัยทางบ้านเคร่งครัดสม่ำเสมอ	ปรับตัวได้ดี
13. การฝึกเด็กให้รู้จักหน้าที่รับผิดชอบ	ปรับตัวได้ดี ไว้วางใจตนเอง และมีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย

ฉวีวรรณ กีนาวงศ์ (2526 : 104 – 107) อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและลูก ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กไว้ ดังต่อไปนี้

1. บิดามารดาที่รักและคอยช่วยเหลือเอาใจใส่ลูกมากเกินไป บิดามารดาประเภทนี้

ปฏิบัติต่อลูกในลักษณะต่าง ๆ เช่น การนอนกับลูก การเลี้ยงลูกแบบเด็ก ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น ให้ดูตมจากขวตนมจนกระทั่งโต การช่วยอาบน้ำและแต่งตัวให้เด็กทั้ง ๆ ที่เด็กสามารถทำเองได้ ผลที่พ่อแม่ตามใจเด็กมากเกินไปเช่นนี้จะทำให้เด็กเป็นคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ เด็กไม่กล้าที่จะทำอะไรด้วยตนเอง เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนก็มักจะประสบความยุ่งยากต่าง ๆ ไม่สามารถจะช่วยตัวเองได้ ต้องการให้ครูสนใจเป็นพิเศษ

2. บิดามารดาเอาใจใส่ลูกมากเกินไป บิดามารดาประเภทนี้เป็นพวกที่ตามใจลูกมากเกินไป ยอมลูกทุกอย่าง เช่นยอมให้ลูกทำตามความคิดเห็นของตนเองตั้งแต่ยังเล็ก เด็กชนิดนี้ต่อไปจะเป็นเด็กดื้อรั้น และไม่ยอมเชื่อฟังผู้ใหญ่ บิดามารดามักจะสิ้นเปลืองเงินทองกับลูกมาก และมักจะเกิดความขัดแย้งระหว่างบิดามารดากับลูกอยู่เสมอ

3. บิดามารดาที่ทอดทิ้งเด็ก บิดามารดาประเภทนี้ไม่เอาใจใส่เด็กไม่คำนึงถึงสวัสดิภาพของลูก ผลจากบิดามารดาทอดทิ้งเด็กมากเกินไปทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว ชอบเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนและทะเลาะกับเพื่อนอยู่เสมอ หรือเป็นเด็กที่ยอมแพ้ ผู้อื่น เป็นเด็กขี้อาย มีความไวต่อความรู้สึกต่าง ๆ หรือเป็นเด็กที่อารมณ์ไม่มั่นคง

4. บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก บิดามารดาประเภทนี้ให้ความสนใจเด็กและรักเด็กในทางที่ถูกที่ควร ยอมรับเด็กและเห็นความสำคัญของเด็ก บิดามารดาประเภทนี้ยอมทำให้เกิดความอบอุ่นแก่เด็ก จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับเด็กเป็นไปอย่างราบรื่น

5. บิดามารดาที่ชอบบังคับลูก บิดามารดาประเภทนี้จะบังคับเด็กให้ยอมทำตามทุกอย่าง เด็กที่ถูกบิดามารดาบังคับจะเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมทางสังคมดี รู้จักสัมมาคารวะต่อผู้อื่นมากกว่าที่บิดามารดาปล่อยปละละเลยจนเกินไป เด็กพวกนี้จะเป็นเด็กที่สุจริต มีนิสัยซื่อสัตย์ ปกครองง่ายมีความสุขอ่อนน้อม แต่อย่างไรก็ตามเด็กพวกนี้มักจะเป็นเด็กขี้อาย มีความรู้สึกไวต่อสิ่งที่มากระทบกระเทือนเล็ก ๆ น้อย ๆ เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความบกพร่อง ทำให้มี ปมด้อยและไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นมากนัก

6. บิดามารดาที่ยอมจำนนต่อลูก บิดามารดาประเภทนี้ยอมให้ลูกเป็นใหญ่มีอำนาจสิทธิขาดภายในบ้าน ลูกต้องการอะไรบิดามารดาก็หามาให้ทั้งนั้น แม้บิดามารดาจะไม่เห็นด้วยก็ตาม ลูกมักจะกระทำตัวเป็นนายข่มบิดามารดา ไม่ค่อยเคารพนับถือบิดามารดาเท่าที่ควร

สรุปได้ว่าลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวซึ่งครอบครัวหมายความว่าความถึงบิดามารดาและบุตรเป็นส่วนใหญ่ ความผูกพันของครอบครัวที่มีความหมายสมบูรณ์ได้แก่ครอบครัวที่อยู่ร่วมกันด้วยความรักใคร่ปรองดองกันและมีความสนิทสนมกลมเกลียวเป็นอย่างดี เป็นรากฐานสำคัญของบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในชีวิตและความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของสังคม

8. คุณภาพของแบบทดสอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลนั้น เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะต้องนำไปตรวจสอบคุณภาพก่อนว่าดีเพียงพอ ถ้าเครื่องมือมีคุณภาพไม่ดี ข้อมูลที่เก็บมาได้ก็จะไม่แน่นอน ผลการวิจัยก็จะคลาดเคลื่อน ดังนั้นเมื่อสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยเสร็จแล้วต้องนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างก่อน แล้วจึงนำข้อมูลที่ไปวิเคราะห์หาคุณภาพ และเมื่อได้เครื่องมือที่ดีแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

8.1 อำนาจจำแนก (Discrimination)

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538 : 210 – 218) ได้กล่าวถึงข้อคำถามในเครื่องมือวัดที่มีอำนาจจำแนกดีว่า หมายถึงข้อคำถามนั้นสามารถแบ่งนักเรียนหรือกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน หรือกลุ่มที่มีความรู้สึกลอยตามกับกลุ่มที่มีความรู้สึกไม่ลอยตามได้เด่นชัด การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกมีหลายวิธี

1. นำเครื่องมือการวัดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วตรวจให้คะแนน จากนั้นเรียงคะแนนจากคะแนนมากไปหาคะแนนน้อย แล้วตัดกลุ่มคะแนนมากมา $\frac{1}{3}$ จำนวนคนเป็นกลุ่มเก่ง แล้วตัดกลุ่มที่ได้คะแนนน้อยมา $\frac{1}{3}$ จำนวนคนเป็นกลุ่มอ่อน แล้วนำไปแทนค่าในสูตร

$$D = \frac{R_u - R_L}{\frac{N}{2}}$$

2. หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสัดส่วน

$$D = P_H - P_L$$

3. การหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์-ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation) การหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีนี้มีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ถ้าทำถูกได้ 1 ทำผิดได้ 0 เท่านั้น และข้อมูลชุดหนึ่งมีค่าต่อเนื่อง อีกชุดหนึ่งเป็นแบบไม่ต่อเนื่อง ใช้สูตร

$$r_{p.bis} = \frac{\overline{X_p} - \overline{X_f}}{S_t} \cdot \sqrt{pq}$$

4. การหาค่าอำนาจจำแนก โดยหาจากสหสัมพันธ์แบบไบซีเรียล (Biserial Correlation) การหาอำนาจจำแนกโดยวิธีนี้จะตรวจให้คะแนนแบบใดก็ได้ คือ ให้คะแนนเป็น 10, 5 ฯลฯ ก็ได้ เมื่อตรวจคะแนนแล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม โดยยึดคะแนนเฉลี่ยหรือคะแนนมัธยฐานเป็นจุดคะแนนในการแบ่งกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน หรือจะใช้วิธีเรียงคะแนนจากมากเรียงไปหาน้อยแล้วตัดกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนออกเป็น 25 เปอร์เซนต์ หรือ 27 เปอร์เซนต์ก็ได้ แล้วนำไปใช้สูตร

$$r_{bis} = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{s_t} \times \frac{pq}{y}$$

5. การหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการของการแจกแจงที (t – distribution) การหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามที่เป็นแบบสอบถามมาตรฐานการจัดอันดับ โดยจะแบ่งกลุ่มที่ได้ให้นักคะแนนสูงออกมา 25 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้ให้นักคะแนนต่ำออกมา 25 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มต่ำ แล้วคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม และแทนค่าในสูตร

$$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

6. การหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีเทคนิค 27 เปอร์เซนต์ จากตารางจุง-เต แฟน การหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีนี้ จุง – เต แฟน (Chung – Tae Fan) จะแบ่งกลุ่มเก่งกลุ่มอ่อนโดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ กล่าวคือ เมื่อนำข้อสอบไปทดสอบแล้วนำมาตรวจให้คะแนนการให้คะแนนนั้นมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าทำถูกได้ 1 ทำผิดได้ 0 เท่านั้น

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การหาอำนาจจำแนกด้วยวิธีการแจกแจงที (t – distribution) เนื่องจากแบบทดสอบของผู้วิจัยเป็นแบบทดสอบที่มีข้อคำถามที่เป็นแบบทดสอบมาตรฐานการจัดอันดับ

8.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538 : 120 – 128) กล่าวถึงความเชื่อมั่นว่าเป็นคุณสมบัติของ เครื่องมือที่แสดงให้เห็นทราบว่าเครื่องมือ นั้น ๆ ให้ผลการวัดที่สม่ำเสมอ แน่นนอน คงที่ (Stability or Consistency) มากน้อยเพียงใด ถ้าเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้ผลการวัดการวัดที่

แน่นอนคงที่มากไม่ว่าจะนำไปวัดกี่ครั้งก็ตามเครื่องมือนั้นก็มีความเชื่อมั่นสูง ในทางตรงข้าม ถ้าเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผลการวัดที่มีความคงที่น้อย เครื่องมือนั้นก็มีความเชื่อมั่นต่ำ

การตรวจสอบหรือหาค่าความเชื่อมั่น มีวิธีการอยู่หลายวิธี แต่ละวิธีก็เหมาะสม กับเครื่องมือแต่ละชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือและคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา การหาค่าความเชื่อมั่นแต่ละวิธีมีดังต่อไปนี้

1. แบบสอบซ้ำ (Test – retest Method) เป็นการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปสอบวัดกับ คนกลุ่มเดียวกันสองครั้งในเวลาต่างกัน ได้คะแนนมาสองชุด นำคะแนนทั้งสองชุดมาหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้าเป็นคะแนนดิบก็ใช้วิธีของเพียร์สัน ถ้าเป็นคะแนนในรูปอื่น ก็หาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีอื่น ถ้าได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงก็แสดงว่าเครื่องมือ นั้นมีความเชื่อมั่นสูง การหาความเชื่อมั่นแบบนี้เป็นการวัดความคงที่ภายนอก (Stability) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้อาจเรียกว่า สัมประสิทธิ์ของความคงที่ (Coefficient of Stability)

2. แบบใช้เครื่องมือวัดที่มีลักษณะเท่าเทียมกันหรือคู่ขนานกัน (Equivalent form or Parallel form Method) เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับเครื่องมืออีก ฉบับหนึ่งที่มีคุณภาพเหมือนกันทุกประการคือ คือมีเนื้อหา รูปแบบข้อคำถาม จำนวนข้อ ความยากง่าย เหมือนกันและมีค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนเท่ากันทั้งสองฉบับไปสอบวัดกับ กลุ่มทดลองเครื่องมือกลุ่มเดียวกัน ได้คะแนนสองชุด นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตาม วิธีของเพียร์สัน (ถ้าเป็นคะแนนดิบ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้เรียกสัมประสิทธิ์ของความ เท่าเทียมกัน (Coefficient of Equivalence)

3. แบบแบ่งครึ่ง (Split Half Method) เป็นการนำเครื่องมือที่ต้องการหาความเชื่อมั่น ไปสอบวัดกับกลุ่มทดลองเครื่องมือกลุ่มเดียว แล้วนำเครื่องมือชิ้นพร้อมคำตอบมาแบ่งครึ่งเป็น สองฉบับ ส่วนมากการแบ่งครึ่งมักจะแบ่งเป็นข้อคู่ ข้อคี่ ซึ่งแบ่งแล้วจะได้ข้อสอบสองฉบับ ซึ่งมีจำนวนข้อเท่ากัน ตรวจให้คะแนนข้อคู่ครึ่งหนึ่ง และข้อคี่อีกครึ่งหนึ่ง ได้คะแนนสองชุด สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะได้คะแนนสองตัว นำคะแนนทั้งสองชุดนั้นมาหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จะเป็นค่าความเชื่อมั่นของ เครื่องมือนั้นเพียงครึ่งฉบับ ซึ่งต้องปรับให้เป็นค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของสเปียร์แมน บราวน์ (Spearman Brown)

4. แบบของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) การหาความเชื่อมั่นวิธีนี้ เป็นที่นิยมมาก เพราะมีข้อดีตรงที่ว่าสอบครั้งเดียวกับกลุ่มตัวอย่างทดลองเครื่องมือกลุ่มเดียว แล้วหาค่าความเชื่อมั่นได้ ข้อตกลงเบื้องต้นของวิธีนี้คือ เครื่องมือชุดนั้นต้องวัดลักษณะเดียว

ร่วมกันและมีระบบการให้คะแนนที่เป็น Dichotomous คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน การหาความเชื่อมั่นวิธีนี้เป็นการหาความคงตัวภายใน (Internal Consistency)

5. แบบของครอนบัค (Cronbach) ในกรณีที่เครื่องมือที่สร้างให้คะแนนเป็นแบบจัดอันดับ หรือมาตราส่วนประมาณค่า เช่น ข้อสอบอัตนัย แบบสอบถาม มาตรวัดทัศนคติต่าง ๆ ครอนบัคเสนอแนะให้ใช้การหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

6. แบบวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ซึ่งเป็นวิธีที่ฮอยท์ (Hoyt) เป็นผู้คิดขึ้น เป็นวิธีที่ใช้กับเครื่องมือที่ระบุการให้คะแนนไม่เป็น Dichotomous เช่น การสัมภาษณ์ ซึ่งมีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์หลายคน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) แบบของครอนบัค (Cronbach) เนื่องจากแบบทดสอบของผู้วิจัยมีการให้คะแนนแบบจัดอันดับ

8.3 ความเที่ยงตรง (Validity)

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 246 – 264) กล่าวถึงความเที่ยงตรงว่าเป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความถนัด เจตคติ จริยธรรม บุคลิกภาพ และอื่น ๆ แบบทดสอบทุกฉบับจะต้องมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงจึงจะเชื่อได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่ดีและผลที่ได้จากการวัดจะถูกต้องตรงตามที่ต้องการ

ความเที่ยงตรงในการวัดจำแนกตามคุณลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึงเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามเนื้อหาที่ต้องการจะวัด และการพิจารณาความเที่ยงตรงชนิดนี้จะใช้การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล (rational analysis) ดังนั้นความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจึงขึ้นอยู่กับบุคคลที่จะวิเคราะห์ทำให้ผลที่ได้จึงมักจะไม่ค่อยแน่นอนขนาดความเป็นปรนัย

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจำแนกออกเป็น 2 ชนิดดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเหตุผล (Logical Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นวัดได้ตรงตามตารางวิเคราะห์รายละเอียด (Table of Specifications) หรือไม่ ถ้าเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบของกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญทางสาขา

วิชานั้นจะต้องพิจารณาว่าแบบทดสอบฉบับนั้นมีข้อสอบแต่ละข้อตรงตามพฤติกรรมที่จะวัดและจำนวนข้อสอดคล้องกับตารางวิเคราะห์รายละเอียดหรือไม่

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) เป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นความเที่ยงตรงที่เหมาะสมสำหรับแบบทดสอบวัดด้านความรู้สึก (Affective Domain) เช่น การวัดทางด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งแบบทดสอบเหล่านี้ก่อนสร้างข้อสอบ จะต้องนิยามสิ่งที่จะวัดให้ชัดเจนก่อน หลังจากนั้นจึงจะสร้างข้อสอบหรือข้อความให้สอดคล้องกับที่นิยามไว้ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อสอบหรือข้อความแต่ละข้อว่าสร้างตรงตามที่นิยามไว้หรือไม่ ถ้าสร้างได้ตรงตามที่นิยามไว้ ก็แสดงว่าแบบทดสอบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทางด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจนั่นเอง

2. ความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ (Criterion – Related Validity) หมายถึงคุณภาพของเครื่องมือที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ต้องการความเที่ยงตรงประเภทนี้จำแนกออกได้เป็น 2 ชนิดคือ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) หมายถึงความเที่ยงตรงที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในสภาพปัจจุบัน การคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพนั้นจะจำแนกวิธีคำนวณตามชนิดของแบบทดสอบดังนี้

2.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ใช้ในการสอบนักเรียนเพื่อประเมินผลรวม (Summative Evaluation)

2.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ใช้ในการทดสอบนักเรียน เพื่อประเมินผลย่อย (Formative Evaluation)

2.2 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) หมายถึงความเที่ยงตรงที่ได้มาจากเอาผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปคำนวณหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในอนาคต เพื่อที่จะเอาผลการสอบไปพยากรณ์ผลสำเร็จในอนาคต และการคำนวณความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์นี้จะคำนวณตามชนิดของแบบทดสอบดังนี้

2.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ของแบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นการหาโดยเอาคะแนนของแบบทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับผลงานที่สำเร็จไปแล้ว เช่น คะแนนเกรดเฉลี่ย (G.P.A.) ที่จบการศึกษาไปแล้ว ผลการปฏิบัติงานเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว ฯลฯ แบบทดสอบที่จะหาความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์จะต้องสอบก่อนที่กลุ่มตัวอย่างจะเรียนสำเร็จ

2.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีความหมายเช่นเดียวกับแบบทดสอบอิงกลุ่ม ต่างกันแต่วิธีการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรง ซึ่งจะคำนวณในลักษณะหาค่าความสอดคล้องของความรอบรู้กับไม่รอบรู้ของผลการสอบแบบทดสอบที่จะหาความเที่ยงตรงกับสถานภาพในอนาคต (Future status)

3. ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึงคุณภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่าง ๆ ของโครงสร้างนั้น ๆ หรือวัดได้ครอบคลุมตามลักษณะของโครงสร้างของแบบทดสอบมาตรฐาน การคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างทั้งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์อิงกลุ่มหรืออิงเกณฑ์มีวิธีคำนวณเหมือนกันดังนี้

3.1 คำนวณจากค่าความสัมพันธ์ เป็นการคำนวณความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบทดสอบที่ต้องการหาความเที่ยงตรงโดยเอาคะแนนที่ได้จากการทดสอบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบทดสอบมาตรฐานที่วัดลักษณะเดียวกันไปคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

3.2 วิธีคำนวณจากหลายลักษณะหลายวิธี (The Multitrait – Multimethod Matrix) เป็นวิธีการหาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait – Multimethod Validity) ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบที่ประกอบด้วยลักษณะที่วัดมี 2 ลักษณะหรือมากกว่า 2 ลักษณะ และมีวิธีวัด 2 วิธีหรือมากกว่า 2 วิธี แล้วคำนวณหาความเที่ยงตรง 2 ลักษณะดังนี้

3.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดลักษณะเดียวกันหรือวิธีวัดเดียวกัน ซึ่งก็คือความเชื่อมั่นแบบทดสอบที่สอบซ้ำกัน (Reliability of test – retest) และวัดลักษณะเดียวกันแต่ต่าง วิธีวัดจะมีความสัมพันธ์กันมีค่าสูง

3.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) เป็นความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดที่ต่างลักษณะกันจะใช้วิธีวัดเดียวกันหรือต่างวิธีกันก็ตามจะมีค่าความสัมพันธ์กันต่ำ หรือมีค่าต่ำกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

3.3 วิธีคำนวณจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เป็นวิธีที่จะต้องคำนวณหาความสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelation) ของข้อสอบแต่ละข้อหรือแบบทดสอบย่อย (Subtest) แต่ละฉบับ จากนั้นจึงหาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (Factor Loading) เพื่อพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อหรือแบบทดสอบย่อยแต่ละฉบับนั้นวัดองค์ประกอบเดียวกันหรือไม่ ถ้าผลปรากฏว่า เมื่อคำนวณค่าน้ำหนักองค์ประกอบแล้วปรากฏว่ามีหนึ่งองค์ประกอบแสดงว่าแบบทดสอบฉบับนั้นมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

3.4 วิธีคำนวณจากกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known – Group Technique) เป็นวิธีที่เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่รู้ว่ามีลักษณะที่ต้องการวัดกับกลุ่มที่รู้ว่าไม่มีลักษณะที่ต้องการวัด

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของแบบทดสอบในด้านของความเที่ยงตรงเชิงพินิจ เนื่องจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่วัดด้านความรู้สึก จึงให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่ และในด้านการหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างผู้วิจัยใช้วิธีคำนวณจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นวัดองค์ประกอบเดียวกันหรือไม่

8.4 เกณฑ์ปกติ (Norms)

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 313 – 317) กล่าวว่าไว้ว่าเกณฑ์ปกติหมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างดีแล้ว และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่าอยู่ระดับใดของกลุ่มประชากร แต่ในทางปฏิบัติประชากรที่นิยามไว้อย่างดี เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีของประชากรนั่นเอง แต่ต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ด้วย ไม่อย่างนั้นแล้วเกณฑ์ปกติเชื่อมั่นไม่ได้

ชนิดของเกณฑ์ปกติ เกณฑ์ปกติแบ่งชนิดได้ตามลักษณะของประชากรและตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบ การแบ่งตามลักษณะของประชากรแบ่งได้ดังนี้

8.4.1 เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National Norms) การสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาตินั้นใช้ประชากรที่นิยามไว้มากมายทั่วประเทศ

8.4.2 เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms) เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับเล็กลงมา เช่น ระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอ

8.4.3 เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (School Norms) โรงเรียนบางแห่งมีขนาดใหญ่ นักเรียนแต่ละชั้นมีจำนวนมาก เวลาสร้างข้อสอบแต่ละวิชาแต่ละระดับชั้นได้ดีมีมาตรฐานแล้วจะสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนตนเองก็ได้

8.4.4 เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age Norms) แบบทดสอบมาตรฐานบางอย่างหาเกณฑ์ปกติตามอายุเพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่า อายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร โดยมากจะเป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญา และความถนัด จะหาเกณฑ์ปกติโดยวิธีนี้

8.4.5 เกณฑ์ปกติระดับชั้น (Grade Norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติระดับชั้นว่าคะแนนเท่าไรอยู่ระดับชั้นไหนจึงจะเหมาะสม แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ก็ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน

จากเกณฑ์ปกติที่กล่าวมาแล้ว เป็นการล้อมกรอบโดยจำนวนประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างของแหล่งข้อมูลนั้น แต่การสร้างเกณฑ์ปกติมีการสร้างโดยยึดหลักการทางสถิติหลายอย่างเช่น

1. เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Norms) เกณฑ์แบบนี้สร้างจากคะแนนดิบที่มาจากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี แล้วดำเนินการตามวิธีการสร้างเกณฑ์ปกติ แต่พอถึงหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ก็หยุดแค่นั้น เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัดอันดับเท่านั้น จะนำไปบวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเปรียบเทียบและแปลความหมายได้

2. เกณฑ์ปกติคะแนนที (T- score Norms) นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาบวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนนเฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10

3. เกณฑ์ปกติสเตนไนน์ (Stanines Norms) คะแนนแบบนี้เป็นคะแนนมาตรฐานชนิดหนึ่ง แต่มีค่าเพียง 9 ตัว (Standard Nine Points) ค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่คะแนน 5 มีความเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 2 คะแนน วิธีการหามักจะเปรียบเทียบจากเปอร์เซ็นต์ของความถี่ที่คะแนนเรียงตามค่าจะสะดวกกว่า

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms) เนื่องจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มาจากจังหวัดสุรินทร์เพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น

9. บุคลิกภาพขี้อาย

9.1 ลักษณะของบุคลิกภาพขี้อาย

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะการแสดงออกของบุคลิกภาพขี้อาย ดังต่อไปนี้

ประสาน ทิพย์ธารา (2521 : 129) และ จำเนียร ช่วงโชติและคณะ (2515 : 146)

1. ชอบพูดเสียงค่อยและเบา
2. ส่วนใหญ่แล้วชอบนั่งเงียบ ๆ เฉย ๆ
3. รู้สึกอึดอัดมากในการพูดคุยสนทนากับผู้อื่น
4. ชอบเก็บตัวและมีอาการชะงัก
5. ไม่กล้านำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับความยากลำบาก ยุ่งยากใด ๆ

ทั้งหลาย

6. มีเพื่อนฝูงมาก
7. ชอบหลีกเลี่ยงการติดต่อพูดคุยกับบุคคลอื่น

8. มีความลำบากใจมากในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ตาม
9. มีอาการเหงื่อแตก ตกใจกลัวเสมอ
10. มีอาการเหนื่อยหอบ โดยปราศจากเหตุผลที่ปรากฏชัด
11. แสดงอาการกลัวเกรงผู้ใหญ่จนตัวลน
12. ไม่เคยพึ่งลำแข้งตัวเอง หรือมีความคิดเห็นเป็นของตนเองเลย
13. ชอบนั่งท้ายสุดห้องเรียน

ศิริวิไล (2526 : 77) ได้กล่าวถึงลักษณะการแสดงออกของเด็กที่มีบุคลิกภาพ ขี้อาย ดังนี้

1. ไม่ชอบปรากฏตัวต่อชุมชนหรือหน้าห้องเรียน
2. ไม่ชอบให้ครูเรียกชื่อ
3. ถามอะไรมักไม่ได้คำตอบ
4. หน้ามักแดงเวลาครูเรียกชื่อ
5. พูดเสียงเบามาก
6. ปากมักกระตุก
7. อารมณ์อ่อนไหว
8. ไปไหนมาไหนคนเดียวไม่ค่อยได้
9. มักเกาะเพื่อนอยู่ตลอดเวลา
10. ตกใจง่าย

ส่วน จีวรรัตน กินาวงศ์ (2526 : 93) และ ประภาพันท์ กรโกสยกาจ (2527 : 314)

เห็นตรงกันว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพขี้อาย มักจะมีการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ชอบพูดเสียงค่อยและเบามาก
2. ส่วนใหญ่แล้วชอบนั่งเงียบ ๆ เฉย ๆ และรู้สึกอึดอัดมากในการพูดคุย

สนทนากับผู้อื่น

3. ชอบเก็บตัว มีอาการเหงื่อแตก ตกใจกลัวอยู่เสมอ
4. แสดงอาการกลัวเกรงผู้ใหญ่จนลนลาน
5. ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ชอบนั่งท้ายสุดห้องเรียน

ราศรี ธรรมนิม (2526 : 110) กล่าวถึงเด็กที่มีบุคลิกภาพขี้อายว่ามักจะเป็นคนที่ ไม่ชอบปรากฏตัวต่อที่ชุมชนหรือหน้าห้องเรียน ไม่ชอบให้ครูเรียกชื่อ ถามอะไรมักไม่ได้

คำตอบ หน้ามักแดงเวลาครูเรียกชื่อ พูดเสียงเบามาก ปากมักกระตุก อารมณ์อ่อนไหว ไปไหนมาไหนคนเดียวไม่ค่อยได้ มักเกาะเพื่ออยู่ตลอดเวลา ตกใจง่าย

สมพร สุทัศน์ย์ (2531 : 52) กล่าวถึงเด็กที่มีบุคลิกภาพขี้อายว่าเป็นเด็กที่ไม่กล้าพูด หรือแสดงความคิดเห็นต่อหน้าบุคคลอื่น จะรู้สึกอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าคนแปลกหน้า ไม่มีความมั่นใจ ลักษณะที่เห็นได้ชัดคือ

1. นั่งก้มหน้าและไม่ค่อยสบตาผู้อื่น
2. พูดเสียงเบามาก เวลาพูดมักก้มหน้า
3. นั่งเงียบเฉย
4. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น

นิ่มนุช ประสานทอง (2537 : 23) กล่าวว่าคนที่มีบุคลิกภาพขี้อายมักเป็นคนที่ประหม่า และเก๋ไก๋ง่ายทำอะไรก็ไม่มั่นใจในตนเอง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความสุขเมื่อต้องอยู่ต่อหน้าผู้อื่น มีความกังวลและตึงเครียดอยู่ตลอดเวลา ความขี้อายจึงจัดเป็นปัญหาสุขภาพจิตอย่างหนึ่ง

ฟรีดแมน (Haugaard. 2001 ; citing Friedman. 1980) กล่าวว่า นักเรียนที่ขี้อายมากจะหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน และหลีกเลี่ยงการให้ความช่วยเหลือจากครูและผู้ให้คำแนะนำในเวลาที่เขาต้องการความช่วยเหลือ

ซิมบราโด (Zimbardo. 1981 : 7) กล่าวว่าเด็กขี้อายจะมีพฤติกรรม คือ ตกใจง่าย อึดอัดง่าย พูดเสียงค่อย ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่ค่อยมีบทบาทในการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ไม่กล้าพบปะกับคนแปลกหน้าหรือคนที่ไม่คุ้นเคย

อาเซนดอร์ฟ (Malouff. 2002 : Online ; citing Asendorpf. 1993) กล่าวว่า เด็กขี้อายมักแสดงความกระตือรือร้นที่จะสังเกตผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด รวมถึงไม่เต็มใจที่จะพูดหรือร่วมสนุกรสนานกับคนอื่น ๆ มักเงียบเมื่ออยู่กับคนที่ไม่คุ้นเคย ปฏิเสธที่จะเข้ากลุ่มใหม่

ฮอกการ์ด (Haugaard. 2001 : 26) กล่าวว่าปฏิกิริยาที่สามารถบอกว่าคุณมีความขี้อายนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย คือ หน้าแดง มีความรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องเข้าไปอยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ และเมื่อต้องมีการสัมผัสกับบุคคลอื่น ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

9.2 ลักษณะอาการที่เป็นปัญหา

ความขี้อายในวัยเด็กนำไปสู่ปัญหาด้านสุขภาพจิต ปัญหาทางพฤติกรรมและทางอารมณ์ มีสาเหตุมาจากความขี้อายอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นทางพฤติกรรมนั้น เด็กขี้อายจะได้รับการฝึกทักษะทางสังคมน้อยกว่าและพัฒนาเรื่องเพื่อนได้น้อยกว่าเด็กที่ไม่ขี้อาย

พวกเขามีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงกิจกรรมต่าง ๆ ไม่เป็นมิตร รู้สึกโดดเดี่ยว นับถือตนเองต่ำ (Malouff. 2002 : Online ; citing John & Carpenter. 1986) หลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การให้ความช่วยเหลือจากครูและผู้ให้คำแนะนำเวลาที่พวกเขาต้องการความช่วยเหลือ (Haugaard. 2001 ; citing Friedman. 1980) ความขี้อายมาก ๆ อาจเป็นอุปสรรคต่อการมีเพื่อนและทำให้เกิดความเปล่าเปลี่ยวและแยกตัวจากสังคม หลาย ๆ รายอยู่อย่างจำกัดมาก เพราะไม่สามารถติดต่อกับคนอื่น ๆ ได้ (มาร์ค. 2538 : 109) ทำให้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ยากขึ้น (ต้นคำ ไชยสมหมาย. ม.ป.ป. : 73)

ความขี้อายจัดอยู่ในบุคลิกภาพเก็บตัว (Introvert) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ตรงข้ามกับพวกชอบแสดงตัวในสังคม (Extrovert) คือ มีแนวโน้มที่จะแยกตัวเมื่อมีความตึงเครียดหรือความขัดแย้งทางอารมณ์ เป็นคนขี้อาย และชอบทำงานคนเดียว (รุ่งทอง นิมประเสริฐ.

2535 : 11 อ้างอิงจาก Pervin. 1980 : 87-88) นอกจากนี้ความขี้อายยังจัดอยู่ในบุคลิกภาพชอบหลีกเลี่ยง (Avoidant Personality) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ ผู้ที่มีบุคลิกภาพชอบหลีกเลี่ยงได้แก่ ผู้ที่ไม่มั่นใจในการเข้าสังคม กลัวการถูกตำหนิ รู้สึกไม่สบายใจและกังวลเมื่อมีคนแวดล้อมมาก ขี้อาย ประหม่า ไม่มีเพื่อนสนิท มีความสัมพันธ์กับญาติสนิทหรือบุคคลในครอบครัว ปฏิเสธการเลื่อนตำแหน่งการทำงานที่ต้องรับผิดชอบบุคคลจำนวนมากขึ้น เจ็บแค้นไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม (ศรีธรรม ธนะภูมิ. 2535 : 129)

9.3 สาเหตุที่ส่งผลต่อการเกิดความขี้อาย

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงสาเหตุที่อาจเป็นไปได้สำหรับบุคลิกภาพขี้อายของเด็ก ดังนี้

ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 129 –130) และ จำเนียร ช่างโชติและคณะ (2515 :146 – 147) เด็กขี้อายเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้

1. บุคคลในครอบครัวของเด็กต่างมีพฤติกรรมที่คล้าย ๆ กันกับเด็ก
2. มีความกลัวต่อความล้มเหลวและขณะเดียวกันก็ไม่พยายามต่อสิ่งใด ๆ ด้วย
3. ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์และตำหนิตีติเตียนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมากเกินไป
4. บิดามารดาอาจเป็นผู้ตีเลิศจนเกินไป
5. บิดามารดาผู้ซึ่งเคร่งครัดและเข้มงวดเกินไปมักชอบให้แต่การปฏิเสธเด็ก
6. ที่บ้านชอบเน้นมากเกินไปในเรื่องทำทางมารยาทที่ดี
7. ระดับกำลังความสามารถต่ำ
8. มีความไม่สมประกอบทางร่างกาย

9. เด็กได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากทางบ้านมากเกินไป

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2524 : 32) กล่าวถึงสาเหตุที่อาจจะเป็นไปได้ที่ทำให้เด็กมีบุคลิกภาพขี้อาย ดังนี้

1. ความขี้อายจะค่อย ๆ เกิดขึ้นเมื่อมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
2. ตามปกติความขี้อายมีจุดเริ่มต้นมาตั้งแต่วัยเด็ก ตั้งแต่ช่วยตนเองไม่ได้ และยังไม่เข้าใจว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกหรือผิด
3. ความรู้สึกตึงเครียดทั้งหลายในวัยเด็ก จะหลุดขึ้นมาในความทรงจำอีกครั้งหนึ่งเมื่อพบกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันในเวลาต่อมาเมื่อโตขึ้น
4. เกิดจากการไม่มีโอกาสได้พบปะสังสรรค์กับบุคคลมาก ๆ
5. เกิดจากความบกพร่อง หรือความพิการของร่างกายทำให้เกิดมีปมด้อย ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้กลายเป็นคนเก็บตัว ไม่สนใจที่จะเข้าสมาคมกับคนอื่น ๆ

ราศรี ธรรมนิยม (2526 : 110) และ ศิริวิไล (2526 : 77) เห็นตรงกันว่าเด็กจะมีบุคลิกภาพขี้อายได้นั้นอาจเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้

1. พ่อแม่ของเด็กเป็นคนขี้อาย
2. เด็กไม่มีโอกาสคบหาสมาคมกับคนอื่น ถูกเก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน
3. ร่างกายมีปมด้อย หรือพิการทางอวัยวะ
4. พ่อแม่มักดุแลเข้มงวด ไม่ฝึกให้เด็กแสดงออก
5. ได้รับการตำหนิในการกระทำเสมอ
6. ไม่มีใครสนใจตั้งแต่เล็ก

ประภาพันท์ กรโกสยกาจ (2527 : 315) กล่าวถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ของการเกิดบุคลิกภาพขี้อายของเด็ก ดังนี้

1. ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์และตำหนิจากผู้ที่เกี่ยวข้องมากเกินไป
2. บุคคลในครอบครัวมีพฤติกรรมเหมือนเด็ก
3. มีความกลัวต่อความล้มเหลว
4. ระดับความสามารถต่ำหรือมีความบกพร่องทางร่างกาย
5. บิดามารดาเคร่งครัดเกินไปและชอบเน้นมากเกินไปในเรื่องมารยาทที่ดี

สมพร สุทัศนีย์ (2531 : 53) กล่าวว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพขี้อาย อาจจะมีสาเหตุมาจาก

1. พ่อแม่มักไม่ค่อยสนใจเพราะอุทิศเวลาให้งานมากเกินไป

2. ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์และตำหนิจากพ่อแม่และผู้เกี่ยวข้อง
 3. มีความไม่สมประกอบของร่างกายและระดับความสามารถต่ำ
 4. ทางบ้านเข้มงวดกวดขันและเน้นในเรื่องกิริยามารยาทมากเกินไป
- มาลอฟ (Malouff. 2002 : Online)

กล่าวถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ของความขี้อาย คือ

1. ยีนส์สร้างแนวโน้มให้บุคคลเข้าสู่ความอาย
2. ความเกี่ยวพันที่เป็นสัญญาผูกมัดระหว่างพ่อแม่และเด็กมีน้อย
3. การได้มาซึ่งทักษะทางสังคมที่บกพร่อง
4. พ่อแม่
5. การหลบเลี่ยง
6. การถูกวิพากษ์วิจารณ์ บ่อย ๆ

จากการค้นคว้าในเวปไซด์ต่างประเทศ

(www.about.htmlabout.htmlshynessbrochure.pdfshynessbrochure.pdforder.html

order.html) ได้กล่าวถึงสาเหตุของความขี้อายว่าอาจเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

1. เหตุการณ์ที่บีบคั้นของชีวิต
 - 1.1 ประสบการณ์ที่น่าอับอาย
 - 1.2 การย้ายโรงเรียน
 - 1.3 การเปลี่ยนแปลงหรือแตกแยกอย่างกะทันหันในชีวิตครอบครัว
2. การมีปฏิกริยาร่วมกันของครอบครัวในด้านลบ
 - 2.1 การถูกวิพากษ์วิจารณ์ของบิดามารดาบ่อย ๆ
 - 2.2 การถูกบังคับให้มีการสนองตอบทางพฤติกรรม
 - 2.3 การถูกบิดามารดาเข้มงวด
 - 2.4 การไม่เอาใจใส่กันภายในครอบครัว
3. สภาพแวดล้อมในการทำงานหรือในโรงเรียนที่บีบคั้น
 - 3.1 สภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขัน
 - 3.2 การวิพากษ์วิจารณ์หรือความไม่เป็นมิตร
 - 3.3 ความอับอายที่รู้กันไปทั่วสำหรับการแสดงที่มีคุณภาพต่ำ
 - 3.4 ไม่ได้รับความสนใจในการแสดงต่าง ๆ

9.4 แนวทางแก้ไขสำหรับครูอาจารย์และผู้ปกครองของเด็กชั๊อาย

ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 130 – 131) และ จำเริญร ช่วงโชติและคณะ (2515 : 147 – 148)กล่าวถึงวิธีการแก้ไขสำหรับเด็กชั๊อาย ดังต่อไปนี้

1. หมั่นชมเชย ยกย่อง และพูดคุยกับเด็กเสมอ ๆ
2. กระตุ้นและให้กำลังใจเด็กอยู่เสมอ ๆ ด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวานและคำพูดจูงใจ
3. ปฏิบัติต่อเด็กฐานะเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดคล้ายกับท่าน
4. หาโอกาสในการเรียกใช้เด็กให้ช่วยไปติดต่อกับบุคคลอื่นด้วยเรื่องธุรกิจการงาน
5. ฝึกทักษะในงานบางอย่างซึ่งเป็นผลทำให้เด็กได้รับการยกย่องชมเชยจากเพื่อนฝูงได้

6. หมั่นเรียกใช้เด็กเสมอ ๆ เมื่อเด็กอาสาสมัครทำด้วยความเต็มใจและยอมรับสิ่งที่เด็กพูดหรือทำทันทีแล้วจึงอธิบายทีหลัง ถ้าปรากฏว่าไม่ถูกต้อง

7. ยึดแน่นกับเด็กตลอดเวลาที่ได้พบเห็นเขาและติดต่อพูดคุยแสดงความเป็นกันเอง ด้วยจัดให้เด็กมีความรับผิดชอบงานบางอย่างในชั้นเรียน เช่น จัดโต๊ะครู จัดแจกันหรือเก็บสมุด เป็นต้น

8. ทำการทดสอบสังคมมิติเพื่อตรวจสอบดูตำแหน่ง และสถานะของเด็กในหมู่เพื่อน
9. ใช้หุ่นกระบอกและมีคนพูดแทนหุ่นกระบอก (สิ่งนี้เหมาะสำหรับเด็กชั๊อายบางคนที่ต้องการให้กล้าพูดเป็นครั้งแรก)

10. กระตุ้นหรือเร่งให้เด็กสนใจในกิจกรรมง่าย ๆ บางอย่างซึ่งเขาสามารถทำได้สำเร็จ
 ราชรี ธรรมนิยม (2526 : 110 – 111) และ ศิริวิไล (2526 : 78) กล่าวถึงแนวทางแก้ไขสำหรับเด็กชั๊อาย ดังนี้

1. นำเด็กออกพบเพื่อนบ้าน หรือแขกที่มาเยี่ยมเสมอ ๆ
2. นำเด็กออกสังคม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนฝูงให้มาก
3. ฝึกเด็กให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. อบรมเด็กอย่างถูกวิธี ฝึกให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก
5. ใช้การจูงใจ การให้กำลังใจ การให้รางวัล ประกอบกับการฝึกแก้ไขพฤติกรรมชั๊อาย
6. พ่อแม่ทำตัวอย่างให้เด็กเห็น
7. พยายามให้เด็กตอบคำถามในชั้นเรียน เริ่มจากคำถามง่าย ๆ ที่เด็กกล้าตอบ เรียกชั๊อบอย ๆ จนเด็กรู้สึกไม่ขัดเขิน หรือกระดากอาย

8. อย่าพูดย่ำถึงปมด้อยของเด็ก เช่น เด็กอ้วน เด็กดำ เจ้าเป้ เป็นต้น
9. ให้อยู่กับคนที่สนิทที่เขาไว้ใจ จะช่วยให้เขาเกิดความมั่นใจในตนเอง
10. ต้องมีใจหนักแน่น และยอมรับความสามารถที่เด็กมีอยู่ เมื่อเด็กโง่โง่ เพราะลังเล ใจ หรือทำไม่ถูก อย่าแสดงกิริยาไม่พอใจต้องรอคอยจนกว่าเด็กจะมั่นใจในตัวเองยิ่งขึ้นซึ่งทำให้เด็กทำอะไรได้เร็วขึ้น ความมั่นใจในตนเองจะค่อย ๆ เกิดขึ้นทีละน้อย ถ้าท่านฝึกเด็กให้ถูกวิธี และมีความอดทนพอ

11. หักเด็กจากสิ่งที่เขาทำไม่ได้ไปยังสิ่งที่เขาทำได้ และแสดงให้เด็กเห็นว่า สิ่งที่เขาทำนั้นสำคัญมาก ถ้าท่านปล่อยให้เด็กได้ช่วยทำอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ช่วยทำงานที่สามารถปล่อยให้เด็กทำตามลำพังได้ เด็กจะเกิดความภูมิใจ

ประภาพันท์ กรโกสียกาจ (2527 : 315) กล่าวถึงวิธีการแก้ไขเด็กที่มีความอาย ดังนี้

1. ยกย่อง ชมเชย และพูดคุยกับเด็กเสมอ ๆ
2. กระตุ้นและให้กำลังใจด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน
3. ฝึกทักษะบางอย่าง ซึ่งเป็นผลทำให้เด็กได้รับการยกย่องชมเชยจากเพื่อนฝูง
4. จัดให้เด็กได้รับผิดชอบต่องานบางอย่างในชั้นเรียน เช่น จัดโต๊ะครู จัดแจกัน หรือ เก็บสมุด

5. กระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมง่าย ๆ ที่สามารถจะทำได้

สมพร สุทัศน์ย์ (2531 : 53) เสนอแนวทางแก้ไขเด็กที่มีความขี้อายสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู-อาจารย์ ดังนี้

1. หมั่นชมเชยยกย่องเมื่อเด็กพูดคุย
2. กระตุ้นให้กำลังใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ
3. หาโอกาสใกล้ชิดและเรียกชื่อให้เด็กทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เสมอ
4. ฝึกทักษะบางอย่างให้แก่เด็กเพื่อให้ได้รับการยกย่องจากเพื่อน
5. ใช้วิธีการฝึกให้พูดต่อหน้าคนด้วยวิธีให้รางวัลเมื่อเด็กมีความกล้าขึ้นทีละน้อย ๆ โดยให้แรงเสริมหรือรางวัลทุกครั้งที่เด็กเพิ่มความกล้าขึ้น

6. ฝึกความกล้าในการพูดด้วยวิธีดูและทำตามแบบจากของจริงหรือภาพยนตร์

แนวทางแก้ไขดังกล่าวในด้านความก้าวหน้านั้นจะต้องค่อยเป็นค่อยไป เด็กบางคน อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ควรกระตุ้นและให้กำลังใจสม่ำเสมอจะช่วยให้ประสบความสำเร็จ เด็กควรได้มีโอกาสร่วมมือด้วยความสมัครใจมากกว่าการบังคับ ความร่วมมือกัน

ระหว่างผู้ปกครองและครู-อาจารย์เป็นสิ่งที่ดี และจะทำให้ประสบความสำเร็จในการช่วยกันแก้ไขเด็กซ้่อยได้เร็วขึ้น จะทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดบุคลิกภาพซ้่อยทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สรุปบุคลิกภาพซ้่อยเป็น 15 ลักษณะ ซึ่งจะนำมาเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบดังนี้

ตาราง คุณลักษณะของบุคลิกภาพที่อายุตามแนวคิดของนักจิตวิทยาและนักการศึกษา

คุณลักษณะ	ประสาน	ฉวีวรรณ	ประภาพร	ราตรี	นิมิต	ศิริไล	จำเนียร	สมพร	Friedman	Zimbardo	Asendorpf	Haugaard	รวม
1. ประหม่า	/	/	/		/	/	/	/					7
2. ไม่กล้าแสดงตัว	/	/	/	/		/	/	/					7
3. มีอารมณ์อ่อนไหว				/		/				/			3
4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น		/	/	/		/		/		/			6
5. รู้สึกอึดอัดมากในการ สนทนากับผู้อื่น	/	/	/				/	/		/	/	/	8
6. หลีกเลียงการติดต่อกับผู้อื่น	/						/	/	/	/			5
7. ลำบากใจมากในการตัดสินใจ	/						/						2
8. ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม					/								1
9. ตกใจง่าย	/	/	/	/		/	/			/			7
10. ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้า ผู้อื่น					/	/		/			/	/	5
11. ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว				/		/							2
12. นั่งเงียบ ๆ เฉย ๆ ไม่พูด เมื่ออยู่ในสังคม	/	/	/				/	/			/		6
13. สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่น เงียบ ๆ											/		1
14. กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึง ตนอย่างไร					/								1
15. ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่าง หรือแปลกจากคนอื่น	/			/			/						3

10.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพชู้ชาย

ฟิลเคอร์นิส (Pilkonis. 1977 : 585 – 595) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความอายแบบเปิดเผยและแบบปกปิดกับการวัดพฤติกรรมทางสังคมด้วยวิธีการต่าง ๆ สำหรับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน ซึ่งอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและระดับวิทยาลัย ร้อยละ 42 ของจำนวนนี้เรียกตนเองว่า “คนชู้ชาย” ร้อยละ 86 ไม่ชอบจะเป็นคนชู้ชาย และร้อยละ 63 เรียกความอายว่าเป็นปัญหาและมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันทางสังคม งานวิจัยนี้มุ่งให้ความสนใจในการออกแบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นในการค้นหาข้อเท็จจริง และความสัมพันธ์อื่น ๆ มีการรายงานตนเองเกี่ยวกับความอายเพื่อวัดผลความวิตกกังวลทางสังคม, จิตใต้สำนึกในตนเอง, การตรวจสอบตนเอง และโรคจิตประสาท รวมถึงการระบุประเภทของความอายที่แตกต่างกันของแต่ละคน โดยมีผู้ค้นคิดได้แก่ Dixon, de Monehau, Sandler, watson และ Friend เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วยคำถามจาก 5 ประเภทหลักดังนี้ 1. ความรู้สึกไม่สบายใจภายในเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคม (เช่น ก่อให้เกิดการทำลายทางอารมณ์และสรีระวิทยา) 2. กลัวการประเมินผลด้านลบ 3. หลีกเลี่ยงสถานการณ์ทางสังคม 4. ล้มเหลวต่อการตอบรับสถานการณ์ทางสังคมอย่างเหมาะสม (เช่น ไม่เต็มใจพูด , หลีกเลี่ยงการสื่อสารทางสายตา) 5. พฤติกรรมที่ซุกซนซึ่งเกิดจากการลังเลในการตอบ (เช่น พูดไม่คล่อง , พูดไม่ชัด, ความงุ่มง่ามทางกายภาพ) กล่าวคือในสองประเภทแรกเน้นเหตุการณ์ที่ปกปิด ส่วนสามประเภทหลังเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เปิดเผย(หรือการขาดพฤติกรรม) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความอายมีความแตกต่างกันเป็นประเภทต่าง ๆ โดยการประเมินความสัมพันธ์ของปัญหาของแต่ละบุคคลระหว่างพฤติกรรมที่ปกปิดและเปิดเผยโดยการตอบแบบสอบถามเพื่อจัดอันดับของปัญหาในด้านประสบการณ์ ต่าง ๆ และมีการวิเคราะห์แบบกลุ่มเพื่อสร้างเป็นความอายของแต่ละคน

ชีคและบัส (Cheek & Buss. 1981 : 330 – 339) ได้ศึกษาความอายและการเข้าสังคม โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอาย (ความตึงเครียดและความประหม่าเมื่อต้องอยู่ต่อหน้าบุคคลอื่น) และการเข้าสังคมได้ดี (การชอบที่จะอยู่กับบุคคลอื่นมากกว่าที่จะอยู่คนเดียว) การวิเคราะห์องค์ประกอบของความอายและการเข้าสังคมได้ดี ข้อคำถามแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างขององค์ประกอบของความอายและการเข้าสังคมได้ดี เป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะของบุคลิกภาพ การรายงานตนเองเพื่ออธิบายความอายที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรายงานตนเองเกี่ยวกับการเข้าสังคมได้ดี ($r = -.30$) นอกจากนี้การวัดความอายและการเข้าสังคมได้ดีมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่แตกต่างกับการวัดบุคลิกภาพทั่วไป สรุปได้ว่าความอายคือการไม่ชอบสังคมหรือมีการเข้าสังคมต่ำ เลือกกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มคือ 1. กลุ่มชู้ชาย –

ชอบสังคม 2. ขี้อาย – ไม่ชอบสังคม 3. ไม่ขี้อาย – ชอบสังคม 4. ไม่ขี้อาย – ไม่ชอบสังคม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะที่เท่าเทียมกัน ใช้เวลา 5 นาทีในการให้กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์กันและจากการเฝ้าดูกลุ่มตัวอย่างที่กลุ่มที่ 1 ขี้อาย – ชอบสังคมนั้นจะพูดน้อยและหลบเลี่ยง พวกเขาจะสนใจผู้อื่นมากกว่า และปรับตนเองให้เหมาะสมมากกว่าทั้ง 3 กลุ่มที่เหลือ ในการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมเห็นได้ว่าการศึกษานี้ ไม่ใช่รู้เพียงแค่กลุ่มตัวอย่างที่ขี้อายแต่เราต้องรู้การเข้าสังคมได้ดีด้วย

บุสแซ (Bussiere. 1997 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความขี้อายของเด็กเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุและเพศที่มีต่อการรับรู้ความอายในเด็กที่แตกต่างกัน โดยแบ่งประเภทของความอายออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ ความกลัว, จิตใต้สำนึกแห่งตน และการประเมินสภาพสังคม ซึ่งแต่ละประเภทยังเป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์กัน มีการทดลองกับเด็กขี้อายจำนวน 222 คน ซึ่งอยู่ในชั้นเรียนระดับ 1,3,5 และ 7 พิจารณาคูณสมบัติของเด็กขี้อายจากพฤติกรรม, แรงจูงใจ และสถานภาพ มีลักษณะอาการที่เป็นปัญหาร้อยละ 27 ของจำนวนเด็กขี้อายนี้ ความขี้อายแบบกลัวจะค่อย ๆ ลดลงในขณะที่เด็กเรียนชั้นสูงขึ้น อย่างไรก็ตามความกลัวก็ยังเป็นลักษณะเด่นของเด็กที่มีอายุน้อยกว่า สำหรับความอายแบบจิตใต้สำนึกแห่งตนและการประเมินสภาพสังคมกลับจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้น เพศมีความสัมพันธ์ที่ต่างกันในความอายแต่ละประเภท กล่าวคือเด็กผู้หญิงจะมีความอายแบบประเมินสภาพสังคมมากกว่าเด็กผู้ชาย แต่การประเมินสภาพสังคมกลับเป็นประเภทเดียวที่เป็นความอายที่เป็นปัญหาทั่วไปที่พบในสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 86 โรงเรียน 822 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30,998 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sample Unit) ได้จำนวน 68 ห้องเรียน และจำนวนนักเรียน 2,658 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. ประมาณกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,658 คนซึ่งเมื่อเทียบตารางกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากรของศิริชัย กาญจนวาสี (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2545 : 135) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% แล้วจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 1,519 คน

2. แบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด ตามเกณฑ์การแบ่งของกรมสามัญศึกษา คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งขนาดใหญ่พิเศษมีจำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 61 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 3,111 คน ขนาดใหญ่มีจำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 148 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 6,113 คน ขนาดกลางมีจำนวน 31 โรงเรียน จำนวน 358 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 13,464 คน และขนาดเล็กมีจำนวน 46 โรงเรียน จำนวน 255 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 8,310 คน

3. สุ่มห้องเรียนจากขนาดโรงเรียนแต่ละขนาดตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน ได้

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 12 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 608 คน ขนาดใหญ่มีจำนวน 15 ห้องเรียนจำนวนนักเรียน 580 คน ขนาดกลางมีจำนวน 20 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 709 คนและขนาดเล็กมีจำนวน 21 ห้องเรียนและจำนวนนักเรียน 761 คน รวมทั้งสิ้นได้แก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 68 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 2,658 คน จาก 14 โรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน(ระดับชั้น)		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
ใหญ่ พิเศษ	สุรวิทยาคาร	51 (ม.1)	153 (ม.2)	162 (ม.1)
	สิรินธร		100 (ม.1)	142 (ม.1)
ใหญ่	ท่าตูมประชาเสรมวิทย์			283 (ม.2)
	จอมพระประชาสรรค์		8 (ม.1) 127 (ม.3)	
	รัตนบุรี	82 (ม.2)		
กลาง	ศรีไผทสมันต์			110 (ม.2) 80 (ม.3)
	รามวิทยารัชมงคลาภิเษก			139 (ม.3)
	วีรวัฒน์โยธิน	82(ม.3)		109 (ม.1) 72 (ม.3)
	สุรพินทวิทยา		35 (ม.1) 82 (ม.2)	
เล็ก	โชคเพชรวิทยา	80 (ม.2)		71 (ม.1) 72 (ม.3)
	มหาริทธิวิทยา			88 (ม.2)
	สุรินทร์พิทยาคม			67 (ม.1) 70 (ม.2) 73 (ม.3)
	เชื้อเพลิงวิทยา		120 (ม.3)	120 (ม.2)
รวม		295	705	1658

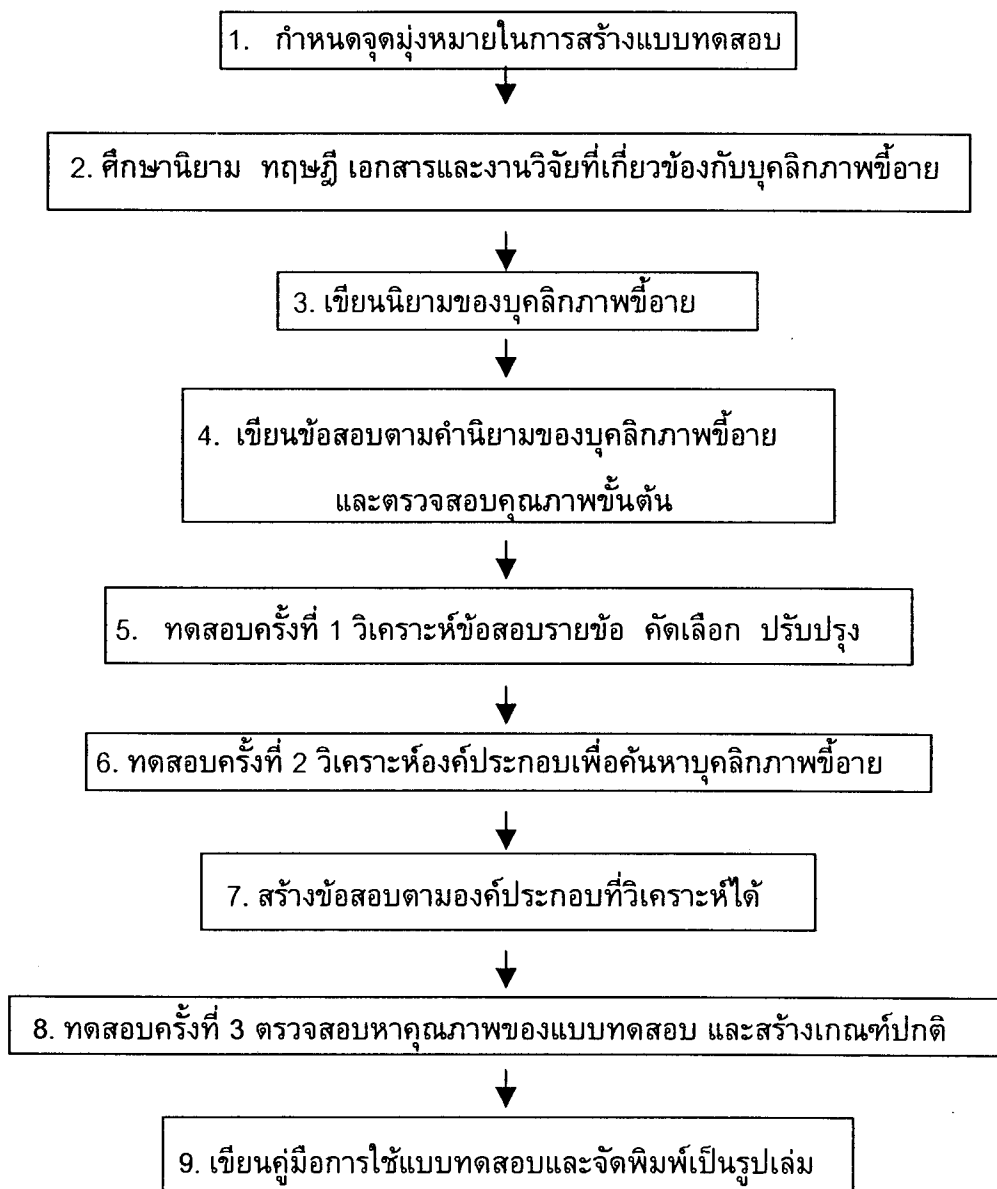
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 60 ข้อ แบบทดสอบมีลักษณะเป็นสถานการณ์ชนิด 3 ตัวเลือก ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่อายุ 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม 30 ข้อ
2. ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น 30 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่อายุ ผู้วิจัยได้วางแผนและมีขั้นตอนการสร้างในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำๆ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนตามภาพประกอบข้างต้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ
 - 1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำๆ เกี่ยวกับ ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง
 - 1.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) สำหรับตีความหมายของคะแนนโดยรวมและจำแนกตามเพศ
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
3. เขียนนิยามที่จะวัดบุคลิกภาพซ้ำๆ ในลักษณะต่าง ๆ จาก 15 ลักษณะ ต่อไปนี้
 - 3.1 ประหม่า หมายถึง อาการสั้น หวาดหวั่น เหงื่อออก ในการแสดงออกต่อหน้าบุคคลอื่น พุดจาติดขัด เสียงสั่น สติไม่อยู่กับตัว
 - 3.2 ไม่กล้าแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ไม่กล้านำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งหลาย เมื่อต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นมาก ๆ
 - 3.3 มีอารมณ์อ่อนไหว หมายถึง มีปฏิกิริยาและอาการตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อคำพูด คำวิจารณ์ คำชม และถูกตำหนิ
 - 3.4 ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หมายถึง เก็บความคิดของตนเองไว้โดยไม่แสดงออกมาแม้ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่นก็ตาม
 - 3.5 รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น หมายถึง อาการไม่สบายกายไม่สบายใจในการสนทนากับบุคคลอื่น โดยเฉพาะเพื่อนใหม่หรือคนที่ไม่คุ้นเคย
 - 3.6 หลีกเลียงการติดต่อกับผู้อื่น หมายถึง ไม่ชอบที่จะเป็นฝ่ายเริ่มทักทายปราศรัยหรือมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นก่อน
 - 3.7 ลำบากใจมากในการตัดสินใจ หมายถึง มีความทุกข์ใจบ่อยครั้งที่ต้องตัดสินใจจนบางครั้งให้ผู้อื่นช่วยตัดสินใจแทนตนเอง
 - 3.8 ระวังระวังในการแสดงพฤติกรรม หมายถึง คิดอย่างรอบคอบในการกระทำไม่ว่าจะเป็นการพูดจาหรือแสดงออกทั้งความคิดและความรู้สึก
 - 3.9 ตกใจง่าย หมายถึง อาการสะดุ้งโดยไม่รู้ตัวเมื่อได้ยินเสียงดังหรือมีใครมาถูกต้องตัว

3.10 ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น หมายถึง มีความทุกข์กายทุกข์ใจอยู่ตลอดเวลาเมื่อต้องเผชิญหน้าต่อบุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคย

3.11 ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว หมายถึง มีความหวาดระแวงเมื่อต้องเดินคนเดียว

3.12 นั่งเฉย ๆ เเฉย ๆ ไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม หมายถึง มีพฤติกรรมที่สงบเรียบร้อย ไม่แสดงอาการอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเมื่ออยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ในกลุ่มคนมาก ๆ

3.13 สนใจคอยสังเกตสังเกตบุคคลอื่นเฉย ๆ หมายถึง มีความสนใจ ตั้งใจในการเฝ้าดูการกระทำ การแสดงออกของบุคคลอื่น ๆ

3.14 กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร หมายถึง พะวงถึงความคิดของคนรอบข้างว่าจะมีความรู้สึกต่อตนอย่างไร คิดว่าคนอื่นมองหรือพูดถึงตนอยู่

3.15 ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น หมายถึง เกรงต่อการกระทำหรือพฤติกรรมที่ผิดแผก เพี้ยนไปจากกลุ่มบุคคล

4. เขียนข้อสอบที่จะวัดลักษณะของบุคลิกภาพขึ้นตามนิยาม โดยดำเนินการเขียนข้อสอบดังนี้

4.1 สร้างข้อสอบให้ครอบคลุมนิยามที่จะวัดลักษณะของพฤติกรรมของผู้ที่มีบุคลิกภาพขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ในช่วงต้น ซึ่งข้อสอบที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบสถานการณ์ ชนิด 3 ตัวเลือก โดยให้นักเรียนเลือกตอบ โดยสมมติตัวเองเป็นตัวละครในสถานการณ์นั้นแล้วเลือกตอบเพียงข้อใดข้อหนึ่งที่ตนเองคิดจะปฏิบัติทำในสถานการณ์นั้น ลักษณะละ 10 ข้อ รวม 150 ข้อ

4.2 การให้คะแนนในแต่ละสถานการณ์ มีน้ำหนักเป็น 2,1 และ 0 ตามลำดับ

4.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ประธานตรวจสอบดูความสมบูรณ์ของเครื่องมือและหลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face validity) ได้ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 จำนวน 150 ข้อ

5. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขึ้นที่สร้างขึ้น ซึ่งตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น ด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว จำนวน 150 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 คน แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อดังนี้

5.1 กำหนดเวลา (Time Limit) ในการให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยใช้เวลา

90 เปอร์เซนต์ของนักเรียนที่ทำเสร็จ ซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 120 นาที

5.2 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้ t-test ใช้เทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก t ที่มีนัยสำคัญอย่างน้อยที่ระดับ .05 ได้จำนวน 100 ข้อ

6. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ได้จากครั้งที่ 1 จำนวน 100 ข้อไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 705 คน ซึ่งใช้เวลาทดสอบประมาณ 90 นาที แล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ ทั้งนี้เพื่อค้นหาลักษณะของบุคลิกภาพซ้ำซ้อน โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for windows โดยสกัดองค์ประกอบด้วยเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และใช้การหมุนแกนแบบ ออโรทอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method) ซึ่งได้จำนวน องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ซ้ำซ้อนทั้งสิ้น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม 30 ข้อ และด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น 30 ข้อ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ

7. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 60 ข้อไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,658 คน ซึ่งใช้เวลาในการทดสอบประมาณ 60 นาที แล้วตรวจสอบคุณภาพทางสถิติทางด้านค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) และหาเกณฑ์ปกติ (Norm) ของข้อสอบ โดยนำคะแนนจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 ไปคำนวณค่าเปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) แล้วเปรียบเทียบค่าที่ปกติ (Normalized T - Score)

การแปลความหมายของคะแนนพิจารณาใน 2 ลักษณะดังนี้

7.1 การแปลความหมายจากเกณฑ์ปกติพิจารณาระดับบุคลิกภาพซ้ำซ้อนตามเกณฑ์ปกติ ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T 65 และสูงกว่า	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำซ้อนสูงมาก
ตั้งแต่ T 55 - T 64	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำซ้อนสูง
ตั้งแต่ T 45 - T 54	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำซ้อนปานกลาง
ตั้งแต่ T 35 - T 44	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำซ้อนต่ำ
ตั้งแต่ T 34 และต่ำกว่า	แปลว่า มีบุคลิกภาพซ้ำซ้อนต่ำมาก

7.2 แปลความหมายจากระดับคะแนนตามมาตราของแบบวัดที่กำหนดให้ โดยรวม

คะแนนทั้งฉบับของนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วหารด้วยจำนวนข้อในแบบวัดก็จะทำให้สามารถตีความหมายของคะแนนตามระดับได้ (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2535 : 12) ดังนี้

0 – 0.49	หมายถึง	มีบุคลิกภาพที่อายอยู่ในระดับต่ำมากหรือไม่มี
0.50 – 1.50	หมายถึง	มีบุคลิกภาพที่อายอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 ขึ้นไป	หมายถึง	มีบุคลิกภาพที่อายอยู่ในระดับสูง
ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข		

8. เขียนคู่มือการใช้แบบทดสอบและจัดทำรูปเล่ม

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นสถานการณ์เรื่องราวทั่ว ๆ ไป ให้นักเรียนอ่านแล้วคิดว่าถ้านักเรียนเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น ๆ นักเรียนจะตัดสินใจทำอะไร โดยเลือกคำตอบที่กำหนดให้โดยกา × ลงในคำตอบที่เลือกเพียงคำตอบเดียว

1. ประหม่า

- (0) คุณครูเรียกให้มาลีซึ่งเพิ่งย้ายมาอยู่โรงเรียนนี้เป็นวันแรกออกมาแนะนำตัวกับเพื่อน ๆ หน้าชั้นเรียน ถ้านักเรียนเป็นมาลี นักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. เดินออกมาแนะนำตนเองด้วยความมั่นใจ
- (1) ข. ยืนขึ้นแนะนำตนเองทันทีแต่ไม่ออกไปหน้าชั้นเรียน
- (2) ค. เดินออกไปอย่างช้า ๆ และรู้สึกหวาดหวั่นว่าจะพูดผิด ๆ ถูก ๆ

2. ไม่กล้าแสดงตัว

- (0) คุณครูขออาสาสมัครนักเรียนในชั้นเพื่อมาแสดงบทบาทสมมติประกอบการเรียนการสอน ถ้านักเรียนเป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้นนี้ นักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. ยกมืออาสาสมัครทันที
- (2) ข. นั่งเฉย ๆ รอดูว่าเพื่อนคนไหนจะออกไป
- (1) ค. มองดูเพื่อน ๆ ถ้าไม่มีใครลุกจึงค่อยลุกไป

3. มีอารมณ์อ่อนไหว

- (0) ดาราตัดผมทรงใหม่ไปโรงเรียนเพื่อน ๆ ต่างพากันชื่นชม ถ้านักเรียนเป็นดารานักเรียนจะอย่างไร
- (1) ก. เฉย ๆ ไม่รู้สึกอะไร

- (0) ข. รับผิดชอบต่อเพื่อน ๆ ทันทีที่ได้ยินคำชม
- (2) ค. ไม่พูดอะไร ก้มหน้าก้มตาเดินหน้าแดงออกไปจากกลุ่มเพื่อน

4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

- (0) ภัทรและเพื่อน ๆ ประชุมในการจัดงานวันแม่แห่งชาติ เพื่อน ๆ ต่างพากันแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนเป็นภัทร นักเรียนจะอย่างไร
- (2) ก. นั่งเฉย ๆ ปล่อยให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นกันไป ยังไงก็เห็นด้วย
- (0) ข. มีส่วนร่วมทุก ๆ ความคิดเห็นของเพื่อน ๆ
- (1) ค. ดูทำที่ก่อนว่าเพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับที่เราคิดไว้หรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องกับตนก็ค่อยแสดงความคิดเห็น

5. รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น

- (0) เมขลาชวนปรีศนาไปรับประทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า แต่เมขลาพาเพื่อนข้างบ้านที่ปรีศนาไม่รู้จักไปด้วยหลายคน ถ้านักเรียนเป็นปรีศนา นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
- (1) ก. พูดคุยกับเพื่อน ๆ ของเมขลาถ้ามีคนชวนคุย
- (2) ข. พูดคุยกับเพื่อน ๆ ของเมขลาแต่รู้สึกไม่สนิทสนมและอยากลุกออกไปจากโต๊ะอาหาร
- (0) ค. พูดคุยและทักทายเพื่อน ๆ ของเมขลา เพราะคิดว่าเพื่อนของเมขลาก็เหมือนเพื่อนของตน

6. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น

- (0) คุณแม่ของทองสร้อยพาทองสร้อยไปงานวันเกิดของเพื่อนแม่และแนะนำให้ลูก ๆ ของเพื่อนแม่รู้จักกัน ถ้านักเรียนเป็นทองสร้อยนักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. พูดคุยกับลูก ๆ ของเพื่อนแม่และซักถามว่าเรียนที่ไหน
- (2) ข. เดินตามและอยู่กับแม่ตลอดเวลาเพราะไม่คุ้นเคยกับคนอื่น ๆ
- (1) ค. คุยกับลูกของเพื่อน ๆ แม่บ้างถ้าแม่เดินไปทักทายเพื่อนที่โต๊ะอื่น

7. ลำบากใจมากในการตัดสินใจ

- (0) พิชัยอ่านประกาศรับสมัครประกวดเรียงความ ซึ่งเห็นว่าน่าสนใจดี ถ้านักเรียนเป็นพิชัยนักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. ตัดสินใจลงเข้าประกวดทันที

- (2) ข. ให้เพื่อนตัดสินใจแทนว่าจะลงสมัครไหม
 (1) ค. ถามเพื่อนหลาย ๆ คนก่อนแล้วค่อยตัดสินใจ

8. ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม

- (0) ในช่วงโมงพลศึกษาคุณครูให้นักเรียนทุกคนออกมาทำเพื่อนกายบริหารทีละคน รวมทั้งเอกลช่วยด้วย ถ้านักเรียนเป็นเอกลช่วย นักเรียนจะอย่างไร
 (0) ก. ค่อย ๆ เดินออกไปและพยายามก้มดูการแสดงท่าทางของตนเองเสมอ
 (2) ข. เดินออกไปปฏิบัติตามที่ครูบอกทันที โดยไม่สนใจท่าทางที่ตนแสดง
 (1) ค. เดินออกไปปฏิบัติกิจกรรมจากนั้นกลับมาถามเพื่อนถึงการแสดงท่าทางของตน

9. ตกใจง่าย

- (0) ในช่วงโมงศิลปะคุณครูขออาสาสมัครนักเรียนให้ออกมาวาดภาพวิวให้เพื่อน ๆ ดู แก้วเป็นคนหนึ่งที่วาดภาพเก่ง ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะอย่างไร
 (1) ก. นั่งเฉย ๆ รอดูถ้าไม่มีใครออกไปตนค่อยออก
 (2) ข. ระแวงว่าเพื่อนจะเสนอชื่อตนเพื่อให้ตนออกไปวาดภาพ
 (0) ค. เสนอตัวทันทีเพราะตนเองเป็นคนวาดภาพเก่งที่สุดในห้องเรียน

10. ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น

- (0) เพื่อนของพ่อพิชัยพาภรรยาและลูกมาเยี่ยมพ่อของพิชัยและครอบครัวที่บ้าน พ่อบอกให้พิชัยพาลูกของเพื่อนพ่อซึ่งเป็นเด็กผู้ชายด้วยกันไปเล่นของเล่นด้วย ถ้านักเรียนเป็นพิชัย นักเรียนจะอย่างไร
 (0) ก. ชอบเพราะมีเพื่อนมาเล่นด้วยที่บ้าน
 (1) ข. อึดอัดบ้าง แต่ก็ดีที่มีคนมาเล่นด้วยที่บ้าน
 (2) ค. รำคาญเพราะไม่ชอบเล่นกับคนที่ไม่คุ้นเคย

11. ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว

- (0) คุณครูใช้ให้เปรมศรีไปเอาของกับเพื่อนครูที่ห้องพัสดุที่อยู่อีกอาคารหนึ่ง ถ้านักเรียนเป็นเปรมศรี นักเรียนจะอย่างไร
 (0) ก. ไปคนเดียวด้วยความเต็มใจ
 (1) ข. ปฏิเสธถ้าคุณครูให้ไปคนเดียว แต่ถ้ามีเพื่อนไปด้วยก็ไป
 (2) ค. ขวนเพื่อนที่สนิทไปเป็นเพื่อนเพราะไม่อยากไปคนเดียว

12. นั่งเฉย ๆ เเฉย ๆ ไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม

- (0) หทัยเป็นคณะกรรมการโรงเรียน วันนี้เป็นวันที่ต้องประชุมคณะกรรมการโรงเรียนเพื่อลงมติเลือกเลขาคณใหม่ ถ้านักเรียนเป็นหทัย นักเรียนจะอย่างไร
- (2) ก. นั่งเฉย ๆ คอยฟังมติที่ประชุมโดยไม่เสนอความคิดเห็น
- (1) ข. แสดงความคิดเห็นกับเพื่อนข้าง ๆ และให้เพื่อนพูดแทนตน
- (0) ค. ยกมือแสดงความคิดเห็นทุก ๆ หัวข้อที่ประชุม เพราะถือว่าตนก็เป็นคณะกรรมการคนหนึ่ง

13. สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเจียบ ๆ

- (0) ในชั่วโมงนาฏศิลป์คุณครูให้นักเรียนทุกคนฝึกซ้อมรำตามที่ครูสอนไปแล้ว รวมทั้งนาริชาด้วย ถ้านักเรียนเป็นนาริชา นักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. ขวนเพื่อน ๆ ซ้อมด้วยความสนุกสนาน
- (1) ข. ซ้อมกับเพื่อนแต่ก็เฝ้ามองดูท่ารำของเพื่อนไปด้วย
- (2) ค. นั่งคอยมองดูท่ารำของเพื่อน ๆ ในการซ้อมเพื่อจะนำไปทำตาม

14. กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร

- (0) คุณครูให้นักเรียนทุกคนออกไปแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์น้ำท่วม รวมถึงสุนิสาด้วย ถ้านักเรียนเป็นสุนิสา นักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. พูดด้วยความมั่นใจ เพราะคิดว่าตนเองเป็นคนพูดเก่งอยู่แล้ว
- (1) ข. พูดอย่างคล่องแคล่วแต่ก็กลัวว่าเพื่อน ๆ จะว่าตนเองพูดมาก น่าเบื่อ
- (2) ค. พูดด้วยความไม่มั่นใจ เพราะกลัวว่าเพื่อน ๆ จะคิดว่าตนพูดได้ดีหรือไม่

15. ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น

- (0) ในงานวันครบรอบ 10 ปีของโรงเรียนคุณครูบอกให้นักเรียนทุกคนแต่งตัวแฟนซีไปในงานรวมทั้งแสงระวีด้วย ถ้านักเรียนเป็นแสงระวี นักเรียนจะอย่างไร
- (0) ก. แต่งตัวให้สวยและเด่นกว่าคนอื่น ไม่เหมือนใคร
- (1) ข. แต่งตัวให้สวยแต่ไม่โดดเด่นไปจากเพื่อน ๆ มากนัก
- (2) ค. ปรึกษาเพื่อน ๆ ว่าจะแต่งตัวอย่างไรจะได้แต่งเหมือนเพื่อน

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนตัวเลือกที่ได้ 2 คะแนนได้มาจากการแสดงลักษณะบุคลิกภาพขี้อายมาก 1 คะแนนได้มาจากการแสดงลักษณะบุคลิกภาพขี้อายปานกลาง และ 0 คะแนนได้มาจากการแสดงลักษณะบุคลิกภาพขี้อายน้อยหรือไม่มีเลย ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนตัวเลือกแต่ละตัวนั้น ผู้วิจัยจะเป็นผู้กำหนดคะแนนและตรวจสอบความเที่ยงตรงในการให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม 2546 ถึง วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 19 – 22 พฤษภาคม 2546

ครั้งที่ 2 วันที่ 2 – 6 มิถุนายน 2546

ครั้งที่ 3 วันที่ 30 มิถุนายน – 7 กรกฎาคม 2546

ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดเวลาในการสอบ
2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง และวางแผนดำเนินการสอบซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบ
3. อธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้ผู้สอบทุกคนเข้าใจถึงวิธีการทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อาย
5. นำผลการสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	ΣR	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 304-306)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนสูง
	n_L	แทน	จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนต่ำ

3. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for windows โดยสกัดองค์ประกอบด้วยเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis) PC และใช้การหมุนแกนแบบ ออโทกอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธี Varimax Method

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (α -coefficient) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 218)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	$S_i'^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของทั้งฉบับ

5. หาคะแนนปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติ จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile T — Score) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ (Normalized T — Score) ซึ่งหาเปอร์เซ็นต์ไทล์จากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 309 - 311)

$$PR = \frac{100}{N} \left(cf + \frac{1}{2}f \right)$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

K	แทน	จำนวนข้อสอบ
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบในแต่ละข้อ
a_1	แทน	ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่ 1
a_2	แทน	ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่ 2
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (Normalized T- score)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น
2. การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ การปรับปรุงและการคัดเลือกข้อสอบ
3. การหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อค้นหา

บุคลิกภาพที่อาย

4. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient)

5. คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยรวมและจำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบของสถานการณ์ต่าง ๆ จำนวน 150 ข้อ ไปตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่าน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ผู้วิจัย

ลักษณะ	ก่อนคัดเลือก		หลังคัดเลือก	
	K	IOC	K	IOC
1. ประหม่า	10	0.71 – 1.00	10	0.71 – 1.00
2. ไม่กล้าแสดงตัว	10	0.57 – 1.00	10	0.57 – 1.00
3. มีอารมณ์อ่อนไหว	10	0.83 – 1.00	10	0.83 – 1.00
4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	10	0.85 – 1.00	10	0.85 – 1.00
5. รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับบุคคลอื่น	10	0.71 – 1.00	10	0.71 – 1.00
6. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น	10	0.57 – 1.00	10	0.57 – 1.00
7. ลำบากใจมากในการตัดสินใจ	10	0.57 – 1.00	10	0.57 – 1.00
8. ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม	10	0.57 – 1.00	10	0.57 – 1.00
9. ตกใจง่าย	10	0.66 – 1.00	10	0.66 – 1.00
10. ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น	10	0.83 – 1.00	10	0.83 – 1.00
11. ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว	10	0.57 – 1.00	10	0.57 – 1.00
12. นั่งเฉยๆเฉยๆไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม	10	0.71 – 1.00	10	0.71 – 1.00
	10	0.71 – 1.00	10	0.71 – 1.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะ	ก่อนคัดเลือก		หลังคัดเลือก	
	K	IOC	K	IOC
13. สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่น เจี๊ยบๆ	10	0.66 – 1.00	10	0.66 – 1.00
14. กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึง ตนอย่างไร	10	0.71 – 1.00	10	0.71 – 1.00
15. ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่าง หรือแปลกจากคนอื่น	10	0.57 – 1.00	10	0.57 – 1.00
รวม	150		150	

จากตาราง 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อาย มีค่าตั้งแต่ 0.57 – 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อายสามารถวัดบุคลิกภาพขี้อายได้ ตามนิยามที่กำหนดไว้ทุกข้อ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงการใช้ภาษาในข้อสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และได้เรียบเรียงข้อสอบไว้ทั้งหมด 150 ข้อ เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ การปรับปรุงและคัดเลือกข้อสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขี้อาย จำนวน 150 ข้อ ไปทำการทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 295 คน และได้นำผลการทดลองสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และใช้ t – test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ ซึ่งค่า t ที่คัดเลือก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย

ลักษณะ	ก่อนคัดเลือก		หลังคัดเลือก	
	K	t	K	t
1. ประหม่า	10	4.557** - 9.614**	7	7.058** - 9.614**
2. ไม่กล้าแสดงตัว	10	4.700** - 7.947**	7	5.853** - 7.947**
3. มีอารมณ์อ่อนไหว	10	3.185** - 7.433**	7	4.272** - 7.433**
4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	10	1.108 - 10.478**	7	5.195** - 10.478**
5. รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับบุคคลอื่น	10	4.22** - 10.050**	7	6.437** - 10.050**
6. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น	10	2.293* - 9.156**	7	3.980** - 9.156**
7. ลำบากใจมากในการตัดสินใจ	10	-.376 - 7.793**	5	1.732 - 7.793**
8. ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม	10	1.066 - 5.355**	7	2.176* - 5.355**
9. ตกใจง่าย	10	-.245 - 4.510**	7	2.573* - 4.510**
10. ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น	10	2.374** - 5.861**	7	3.466** - 5.861**
11. ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว	10	.298 - 3.776**	7	2.338* - 3.776**
12. นั่งเงียบๆเฉยๆไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม	10	1.861 - 5.495**	6	3.230** - 5.495**
13. สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเงียบๆ	10	.222 - 4.747**	7	3.210** - 4.747**
14. กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร	10	1.382 - 4.829**	7	2.169* - 4.829**
15. ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น	10	.689 - 6.506**	5	2.029* - 6.506**
	150		100	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อยาย จำนวน 150 ข้อ ก่อนทำการคัดเลือกมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ $-.376 - 10.478$ หลังทำการคัดเลือกแล้ว มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ $2.029 - 10.478$ ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

จากการคัดเลือกในครั้งนี้ พบว่าข้อสอบที่คัดเลือกไว้นั้น ในลักษณะที่ 7 ลำบากใจมาก ในการตัดสินใจ จำนวนข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวนน้อยกว่า จำนวนข้อของลักษณะอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบในลักษณะที่ 7 ไว้เพิ่มอีก 1 ข้อ คือมี ค่าอำนาจจำแนก 1.732 และได้ทำการปรับปรุงภาษาที่ใช้เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป รวม ข้อสอบที่คัดเลือกไว้มีจำนวน 100 ข้อ

3. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อค้นหา บุคลิกภาพชี้อยาย

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อยาย จากการคัดเลือกในครั้งที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ทั้ง 15 ลักษณะ ๆ ละ 5 – 7 ข้อ รวมข้อสอบทั้งหมด 100 ข้อ ไปทดสอบกับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 705 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ องค์ประกอบด้วยโปรแกรม SPSS for window ซึ่งผู้วิจัยได้คำนวณหาองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Commulative Percentage of Variance) ของแบบทดสอบ โดยใช้ เทคนิคสกัดตัวประกอบ PC (Principal Component Analysis) และทำการหมุนแกนแบบ ออโธกอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) และตั้งชื่อ องค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	5.850	39.00	39.00
2	1.211	8.07	47.07
3	.993	6.62	53.70
4	.853	5.69	59.39
5	.777	5.17	64.57
6	.749	4.99	69.56
7	.696	4.64	74.20
8	.616	4.10	78.30
9	.597	3.98	82.29
10	.535	3.56	85.85
11	.523	3.48	89.34
12	.486	3.23	92.57
13	.396	2.64	95.21
14	.365	2.43	97.65
15	.352	2.34	100.00

จากตาราง 4 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เป็นคะแนนรวมของแต่ละคุณลักษณะ และเลือกค่าไอเกนตั้งแต่ 1 ขึ้นไป มี 2 ค่า คือมีค่า 1.211 และ 5.850 และค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 2 องค์ประกอบ เท่ากับ 47.07 ของความแปรปรวนทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนแบบอโรทอกอนอล ด้วยวิธีแวนแมกซ์ รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 องค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบภายหลังการหมุนแกนแบบอโรทอนอล

ลักษณะ	ด้านไม่กล้าแสดงออก และหลีกเลี่ยงสังคม	ด้านไม่กล้าแสดง ความคิดเห็นและ คล้อยตามผู้อื่น
1. ประหม่า	.703	.321
2. ไม่กล้าแสดงตัว	.817	
3. มีอารมณ์อ่อนไหว	.740	
4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	.731	
5. รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น	.726	.309
6. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น	.669	.334
7. ลำบากใจมากในการตัดสินใจ		.430
8. ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม		.444
9. ตกใจง่าย		.638
10. ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น	.551	.417
11. ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว		.605
12. นั่งเงียบๆเฉยๆไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม	.493	.433
13. สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเงียบๆ		.532
14. กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร	.306	.594
15. ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น		.612

จากตาราง 5 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป ภายหลังการหมุนแกนแบบอโรทอนอล ผลปรากฏว่า ได้จำนวนองค์ประกอบทั้งสิ้น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .669 ถึง .817 ประกอบด้วย 6 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 – 6 ซึ่งแต่ละลักษณะประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 30 ข้อ คือ ข้อ

3,5,6,8,9,11-15,17,19,20,22,23,25-31,33-36,39,40,44 และ 46 ซึ่งข้อสอบส่วนใหญ่มีเนื้อหาของการแสดงออกที่มีลักษณะไม่กล้าแสดงตัวหรือแสดงความคิดเห็นและเมื่อต้องพบปะพูดคุยกับคนแปลกหน้าก็จะรู้สึกอึดอัด จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม

องค์ประกอบที่ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.430 ถึง 0.638 ประกอบด้วย 6 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 7 – 9,11,13 และ 15 ซึ่งแต่ละลักษณะประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 30 ข้อ คือ ข้อ 42,45,48,50,51,55,57,58,61,62,69,70,72,73,75-77,80-87,90,91,93,94 และ 98 ซึ่งข้อสอบส่วนใหญ่มีเนื้อหาของการแสดงออกที่มีลักษณะระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรมโดยคอยสังเกตบุคคลอื่นหรือทำตามบุคคลอื่นเพื่อไม่ให้แปลกหรือแตกต่าง จนบางครั้งอาจจะให้บุคคลอื่นตัดสินใจหรือทำบางสิ่งบางอย่างแทนตน จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น

4. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient)

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายที่คัดเลือกไว้ในจำนวน 60 ข้อ ไปทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,658 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นรายละเอียดปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย

องค์ประกอบ	K	r_{tt}
1.ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม	30	.882
2.ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น	30	.738
รวมทั้งฉบับ	60	.890

จากตาราง 6 ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย ในแต่ละองค์ประกอบมีค่า .882 และ .738 สำหรับค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่า .890

5. คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายทั้งฉบับโดยรวม จำนวน 1,658 คน และนำคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายโดยจำแนกเพศชาย จำนวน 782 คน เพศหญิง จำนวน 876 คน มาสร้างเกณฑ์ท้องถิ่น (Local Norms) โดยสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ ดังตาราง 7 - 9

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุโดยรวม

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
92	84	63	61	30-31	41
91	83	61 – 62	60	28-29	40
90	82	59 – 60	59	26-27	39
89	81	58	58	25	38
88	80	56 – 57	57	23-24	37
87	79	55	56	22	36
86	76	53 – 54	55	21	35
85	75	51 – 52	54	19-20	34
82 – 84	74	50	53	17-18	33
79 – 81	72	48 – 49	52	15-16	32
77 – 78	71	46-47	51	14	31
76	70	44-45	50	13	30
75	69	42-43	49	12	29
73 – 74	68	41	48	11	28
72	67	39-40	47	9 – 10	27
70 – 71	66	37-38	46	8	26
69	65	36	45	7	24
67 – 68	64	35	44	6	22
65 – 66	63	33-34	43	5	21
64	62	32	42	4	20
				3	18

จากตาราง 7 ผลปรากฏว่า เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุโดยรวม มีช่วงคะแนน T อยู่ระหว่าง T 18 ถึง T 84

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุ (เพศชาย)

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
92	82	58 - 59	59	23	37
89 - 91	81	57	58	22	36
86 - 88	80	56	57	21	35
85	79	55	56	20	34
84	78	53 - 54	55	18 - 19	33
83	77	51 - 52	54	15 - 17	32
82	76	50	53	14	31
81	74	48 - 49	52	12 - 13	30
78	73	46 - 47	51	11	29
77	72	44 - 45	50	9 - 10	28
76	71	43	49	8	27
74 - 75	70	41 - 42	48	7	25
72 - 73	69	40	47	5	20
71	68	38 - 39	46	4	19
69 - 70	67	36 - 37	45	3	18
68	66	35	44		
67	65	33 - 34	43		
65 - 66	64	32	42		
64	63	30 - 31	41		
63	62	28 - 29	40		
61 - 62	61	26 - 27	39		
60	60	24 - 25	38		

จากตาราง 8 ผลปรากฏว่า เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุเพศชาย
มีช่วงคะแนน T อยู่ระหว่าง T 18 ถึง T 82

ตาราง 9 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุ (เพศหญิง)

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
87	78	55 - 56	56	22	36
86	75	53 - 54	55	21	35
85	74	51 - 52	54	19 - 20	34
84	73	49 - 50	53	17 - 18	33
81 - 82	72	47 - 48	52	16	32
79 - 80	71	46	51	15	31
77	70	44 - 45	50	14	30
76	69	42 - 43	49	13	29
75	68	40 - 41	48	10 - 12	27
73 - 74	67	38 - 39	47	9	26
72	66	37	46	8	25
71	65	35 - 36	45	7	23
69 - 70	64	34	44	6	22
66 - 68	63	33	43	4	21
65	62	31 - 32	42	3	17
64	61	29 - 30	41		
62 - 63	60	28	40		
60 - 61	59	26 - 27	39		
58 - 59	58	25	38		
57	57	23 - 24	37		

จากตาราง 9 ผลปรากฏว่า เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อายุเพศหญิง มีช่วงคะแนน T อยู่ระหว่าง T 17 ถึง T 78

ตาราง 10 ความหมายของคะแนนตามระดับคะแนนรวมทั้งฉบับ

คะแนนดิบ	ระดับ	แปลความหมาย
90 – 120	1.50 ขึ้นไป	มีบุคลิกภาพชี้อายุอยู่ในระดับสูง ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข
30 – 89	0.50 – 1.49	มีบุคลิกภาพชี้อายุอยู่ใน ระดับปานกลาง
0 – 29	0 – 0.49	มีบุคลิกภาพชี้อายุอยู่ในระดับต่ำมาก หรือไม่มี

จากตาราง 10 ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพชี้อายุอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำโดยรวมและจำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 68 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 2,658 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 60 ข้อ แบบทดสอบมีลักษณะเป็นสถานการณ์ชนิด 3 ตัวเลือก ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของบุคลิกภาพซ้ำ 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม 30 ข้อ
2. ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น 30 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อบัดหมายและกำหนดเวลาในการสอบ

2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง และวางแผนดำเนินการสอบ ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบ
3. อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้ผู้เข้าสอบที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย
5. นำผลการสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
2. การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ
3. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ
4. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
5. คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยรวมและจำแนกตามเพศ โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตาราง สำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย ในรูปของสถานการณ์ 3 ตัวเลือก จำนวน 150 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.57 – 1.00 และได้คัดเลือกข้อสอบไว้ทุกข้อ ผู้วิจัยเพียงแต่ทำการปรับปรุงภาษาที่ใช้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้
2. อำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย มีทั้งหมด 150 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก ค่า t ตั้งแต่ -.376 ถึง 10.478 เมื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญอย่างน้อยที่ระดับ .05 แล้วได้ข้อสอบ 100 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.029 ถึง 10.478

3. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้ 2 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 ชื่อองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.669 - 0.817 องค์ประกอบที่ 2 ชื่อองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.430 - 0.638

4. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ในองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม และด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น มีค่า 0.88 และ 0.73 ตามลำดับและมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.89

5. คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุโดยใช้คะแนนที่ปกติ มีช่วงคะแนน T อยู่ระหว่าง T 18 ถึง T 84 สำหรับเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุโดยรวม T 18 ถึง T 82 สำหรับเพศชาย และ T 17 ถึง T 78 สำหรับเพศหญิง ระดับคะแนนที่หาโดยใช้คะแนนรวมทั้งฉบับหารด้วยจำนวนข้อของแบบทดสอบ พบว่ามีระดับคะแนนตั้งแต่ 0.13 ถึง 1.53

อภิปรายผล

1. การพิจารณาองค์ประกอบ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2531 : 170) กล่าวว่า ในการพิจารณาว่าตัวแปรใดจัดเข้าอยู่ในองค์ประกอบใดนั้นพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรต่าง ๆ ว่าค่าที่มากที่สุดตกอยู่ที่องค์ประกอบใดก็จัดว่าเป็นตัวแปรที่มีองค์ประกอบนั้นมาก จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งอายุ โดยพิจารณาองค์ประกอบจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบนั้น พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยลักษณะที่ 1 - 6 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม และองค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยลักษณะที่ 7 - 9, 11, 13 และ 15 ได้เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น จะสังเกตเห็นได้ว่าลักษณะที่ 10, 12 และ 14 หายไป เนื่องจากเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของทั้ง 3 ลักษณะ พบว่าแต่ละลักษณะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตกอยู่ทั้งสององค์ประกอบดังกล่าวและมีค่าใกล้เคียงกันซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กับทั้งสององค์ประกอบเท่าๆกันจนไม่สามารถอธิบายองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้ชัดเจน จึงทำให้ต้องตัดคุณลักษณะดังกล่าวทิ้ง

2. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

2.1 อำนาจจำแนก แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยได้คำนวณค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t -test เนื่องจากแบบทดสอบนี้แต่ละข้อมีการให้คะแนน 0,1,2 คะแนน และค่า t ที่เหมาะสมและยอมรับได้ควรเป็นค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่า t ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุทั้ง 60 ข้อ พบว่ามีค่าตั้งแต่ 2.029 ถึง 10.478 ซึ่งมีค่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ใช้ได้และสูงอย่างมีนัยสำคัญ ดังเช่น ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหารที่สร้างโดยนายเวร พิงพา (2529 : 111) มีค่าตั้งแต่ 2.013 ถึง 14.038 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นแพทย์ที่สร้างโดยวีรวรรณ สุจริต (2532 : 66) มีค่าตั้งแต่ 2.563 ถึง 8.445 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจที่สร้างโดยธีรบุช โมลิสกุลมงคล (2533 : 101) มีค่าตั้งแต่ 2.90 ถึง 14.59 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึงพาผู้อื่นที่สร้างโดยเขมวดี คัมภีรานนท์ (2544 : 70) มีค่าตั้งแต่ 2.012 ถึง 8.984

2.2 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบที่หาโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.57 ถึง 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจที่ใช้ได้และสูง ซึ่งสอดคล้องกับล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 249) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่าแบบทดสอบสามารถวัดได้ตรงตามนิยามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อค้นหาบุคลิกภาพที่อายุ ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่อายุทั้งสิ้น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม และองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น ซึ่งพิจารณาได้จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อความเป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และได้เลือกข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป ดังที่ ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (2544 : 47) กล่าวว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบนั้นถ้ามีค่าเท่ากับศูนย์ ถือว่าเป็นค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ไม่มีนัยสำคัญ และโดยทั่วไปจะใช้เกณฑ์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่าหรือเท่ากับ .30 ซึ่งพบว่าข้อความที่เลือกมานั้นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.430 ถึง 0.817 แสดงว่าแบบทดสอบเหล่านั้นวัดสิ่งเดียวกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเชื่อถือได้ เช่นเดียวกับแบบทดสอบวัด บุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายที่สร้างโดยจินตนา ทองย้อย (2525 : 63 – 64) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.71 แบบทดสอบวัดความเป็นผู้นำที่สร้างโดยชมภู พิงธรรม (2526 : 75) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.96

และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นที่สร้างโดยเชมวดี คัมภีรานนท์ (2544 : 67) มีค่า
น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง -0.333 ถึง 0.662

2.3 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านไม่

กล้าแสดงตัวและหลีกเลี่ยงสังคม และองค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตาม
ผู้อื่น และรวมทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 , 0.73 และ 0.89 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแบบ
ทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นแพทย์ที่สร้างโดยวีรวรรณ สุจริต (2532 : 65) ที่มีค่าความ
เชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.755 ถึง 0.868 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจ ฉบับ
สถานการณ์ที่สร้างโดยวิภา เจียรสมัย (2540 : 100) ที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.640 ถึง
 0.813 จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเชื่อถือได้

3. การแปลความหมายของคะแนน แบบทดสอบนี้สามารถแปลความหมายของ
คะแนนได้ 2 แบบคือ

3.1 แบบอิงกลุ่ม ใช้คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบวัด

บุคลิกภาพที่อายุโดยคะแนนที่ปกติมีช่วงคะแนน T อยู่ระหว่าง $T 18$ ถึง $T 84$ สำหรับเกณฑ์ปกติ
ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุโดยรวม ซึ่งครอบคลุมคะแนนดิบตั้งแต่ 3 ถึง 92 $T 18$
ถึง $T 82$ สำหรับเพศชาย ครอบคลุมคะแนนดิบตั้งแต่ 3 ถึง 92 และ $T 17$ ถึง $T 78$ สำหรับเพศ
หญิง ครอบคลุมคะแนนดิบตั้งแต่ 3 ถึง 87 จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคะแนนที่
ครอบคลุมพิสัยของคะแนนได้มาก จึงทำให้แบบทดสอบสามารถวัดความอายุนักเรียนได้ดี

3.2 แปลความหมายจากระดับคะแนนตามมาตราของแบบวัดที่กำหนดให้ โดย
รวมคะแนนทั้งฉบับของนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วหารด้วยจำนวนข้อในแบบวัดก็จะทำให้
สามารถตีความหมายของคะแนนตามระดับได้ พบว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุมีระดับ
คะแนนตั้งแต่ 0.13 ถึง 1.53 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพที่อายุปานกลาง คือ ระดับ 0.50 ถึง
 1.48 เป็นส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอแนะไว้เป็น 2 ด้านดังนี้

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอดังนี้

1.1 เนื่องจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุฉบับนี้มีการแปลความหมายของ
คะแนน 2 วิธี ดังนั้นถ้าจะนำแบบทดสอบฉบับนี้ไปใช้ ควรศึกษาวิธีการแปลความหมายของ
คะแนนให้เข้าใจก่อนแปลความหมายของคะแนนทุกครั้ง โดยถ้าจะเปรียบเทียบความอายุนักเรียน

กลุ่มให้ใช้คะแนนที่ปกติ แต่ถ้าต้องการจะรู้ว่านักเรียนมีระดับความซื่อสัตย์มากน้อยเพียงใดก็ใช้ระดับคะแนน

1.2 ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุรินทร์ ดังนั้นในการนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซื่อสัตย์ไปใช้กับนักเรียนในชั้นอื่น หรือท้องถิ่นอื่น ควรทำการหาเกณฑ์ปกติใหม่

2. ด้านการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอดังนี้

ในการทดลองเครื่องมือซึ่งใช้แบบทดสอบจำนวนมากถึง 150 ข้อโดยเฉพาะแบบทดสอบชนิดสถานการณ์นั้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าแบบทดสอบมีจำนวนข้อมากเกินไป ดังนั้นในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่น ในครั้งต่อไป ควรสร้างแบบทดสอบให้มีจำนวนข้อสอบที่ใช้วัดในแต่ละด้านให้มีจำนวนข้อสอบที่เหมาะสมกับช่วงเวลาความสนใจของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากหากจำนวนข้อสอบมากเกินไปอาจทำให้ความ ตั้งใจหรือสมาธิในการทำข้อสอบของนักเรียนลดลง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ.(2537).คู่มือและสื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตัวเองสำหรับเด็กระดับก่อนประถม
ศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมสุขภาพจิต.(2543). คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ร.ส.พ.
- กันยา สุวรรณแสง.(2536). บุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.
- เขมวดี คัมภีรานนท์.(2544).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้.(2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรรยา สุวรรณทัตและดวงเดือน พันธมนาวิน.(2521). พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา
พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จำเนียร ช่างโชติและคณะ.(2515). จิตวิทยาเด็ก.กรุงเทพฯ:ภาควิชาจิตวิทยาคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จินตนา ทองย้อย.(2525).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์และคณะ.(2543). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุฑา บุรีภักดี.(2533). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สมเจตน์การพิมพ์.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์.(2526). การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิษณุ.
- ชมภู พึ่งธรรม.(2526).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผล
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ต้นคำ ไชยสมหมาย.(ม.ป.ป.). เมื่อลูกมีปัญหา. กรุงเทพฯ : เบลฟี่.
- ธีรนุช โมลิสกุลมงคล.(2533).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก. ปรินญา
ณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นางเยาว์ พึ่งพา.(2529).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร. ปริญญาโท
กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- นัยพินิจ คชภักดี.(ม.ป.ป.).พัฒนาบุคลิกภาพเสริมสร้างเชาวน์ปัญญา.กรุงเทพฯ:นานมีบุ๊คส์.
- นิภา นิธยาน.(2520). "การปรับตัวและบุคลิกภาพ" จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.
กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์.
- นิ่มนุช ประสานทอง.(2537). "ถ้าคุณเป็นคนขี้อาย," ใน บทความสุขภาพจิตเผยแพร่ทาง
วิทยุ เล่ม 5. หน้า 23. กรุงเทพฯ : สถาบันสุขภาพจิต.
- นวลละอ อ สุภาผล.(2527). ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาพันธ์ กรโกสียกาจ.(2527). การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ประสาน ทิพย์ธารา.(2521). พัฒนาการเด็กและการอบรมเลี้ยงดู. กรุงเทพฯ : แพรวพินยา.
ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.(2530). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์.
- ✓ พวงรัตน์ ทวีรัตน์.(2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
ฟิงเกอร์ปรีน.
- พิสิทธิ์ สารวิจิตร.(2525). ตำราวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาดตนเองและบุคลิกภาพจากระดับ
อนุบาลถึงปริญญาเอก. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- มาร์ค.(2538). วิถีเอาชนะความกลัว. สเปนญ์ อุ่นอนงค์ แปลและเรียบเรียง กรุงเทพฯ :
หมอชาวบ้าน.
- รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง.(2543). เอกสารคำสอนการพัฒนาบุคลิกภาพในการประชาสัมพันธ์.
กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- ราศรี ธรรมนิยม.(2526).วิธีแก้ปัญหาลูกกรก.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- รุ่งทอง นิ่มประเสริฐ.(2535). บุคลิกภาพของเด็กพิการสถานสงเคราะห์เด็กพิการและ
ทุพพลภาพ ปากเกร็ด. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(จิตวิทยาคลินิก) กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ลักขณา สรวิวัฒน์.(2544). จิตวิทยาชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.(2540).สถิติวิทยาทางการวิจัย.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สุริยวิทยาสาน.
- ✓ -----.(2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- ✓ -----.(2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุริยวิทยาสาน.

- วิภา เจริญสมัย.(2540). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีรวรรณ สุจริต.(2532).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นแพทย์ของนักศึกษา
แพทย์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวิไล.(2526). คู่มืออ่านพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ศิริชัย กาญจนวาสี.(2545).สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย.พิมพ์ครั้งที่ 3 .กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีธรรม ธนะภูมิ.(2535).พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์
ศรีเรือน แก้วกังวาล.(2539). รู้เขา รู้เรา ด้วยจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : เรือน
แก้วการพิมพ์.
- .(2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย.เล่ม 1.พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ส. วาสนา ประवालพุกษ์. (2535)."การวัดจริยธรรม," ในวารสารการวัดผลการศึกษา.
ปีที่ 4 ฉบับที่ 41 กันยายน - ธันวาคม. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- .(2544).เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิเคราะห์องค์ประกอบ(EM522).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร สุทัศน์ย์.(2531). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- สมภพ เรืองตระกูล.(2524). คู่มือจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.
- สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม.(2524). จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล.(2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภา ชูพิกุลชัย.(2527). ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์.(2531).เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบ
ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Allport, G.W. (1961). *Pattern and Growth in Personality*.p.28. New York : Holt,
Rinehart and Winston

Avoidance or Inhibition Creates Problems for the Painfully Shy and for Those Around Them.(Online).Available

[www.about.htmlabout.htmlshyness brochure.pdfshynessbrochure.pdforder.htmlorder.html](http://www.about.htmlabout.htmlshyness%20brochure.pdfshynessbrochure.pdforder.htmlorder.html)

Bussiere,Monique T. (1997). *Age – and Gender – Related Difference in Childrens' Perception of Shyness*. Canada.

Cheek,Jonathan M. & Buss, Arnold H.(1981). "Shyness and Sociability"
Journal of Personality and Social Psychology. 41 (2) : 330 – 339.

Guilford, J.P. (1959). *Personality*. New York : McGraw – Hill Book Company Inc.

Haugaad,Jeffrey J. (2001). *Problematic Behavior During Adolescence*. New York : Mcgraw – Hill.

John malouff.(2002). *Helping Young Children Overcome Shyness*.(Online).
Available www.une.edu.au/psychology/research/malouff/shyness.html

Lundin, R.W. (1961). *Personality : an Experimental Approach*. New York : Macmillan.

Pilkonis,P.A.(1977). *Shyness,Public and Private,and its Relationship to other measures of social behavior*. *Journal of Personality*. 45 : 585 – 595.

Snyder,C.R. et al.(1985). "On the Self – Serving Function of Social Anxiety : Shyness as a Self – Handicapping Strategy". *Journal of Personality and Social Psychology*. 48(4) : 970 – 980.

Zimbardo,Philip G.(1981). *The Shy Child*. New York : McGraw – Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตาราง 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุเป็นรายข้อ

ลักษณะ	ข้อ	IOC	ลักษณะ	ข้อ	IOC
1. ประหม่า	1	1.00	4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	28	1.00
	2	1.00		29	1.00
	3	1.00		30	0.83
	4	1.00		31	1.00
	5	1.00		32	1.00
	6	0.85		33	1.00
	7	1.00		34	1.00
	8	1.00		35	1.00
	9	0.71		36	1.00
	10	1.00		37	1.00
2. ไม่กล้าแสดงตัว	11	1.00	5. รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น	38	1.00
	12	0.71		39	1.00
	13	0.85		40	0.85
	14	0.71		41	1.00
	15	1.00		42	0.85
	16	0.85		43	1.00
	17	1.00		44	1.00
	18	0.85		45	1.00
	19	0.57		46	0.857
	20	0.71		47	1.00
3. มีอารมณ์อ่อนไหว	21	0.83	6. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น	48	0.71
	22	1.00		49	1.00
	23	1.00		50	1.00
	24	1.00		51	0.57
	25	0.83		52	0.85
	26	1.00		53	1.00
	27	1.00		54	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะ	ข้อ	IOC	ลักษณะ	ข้อ	IOC
7. สำมารถใจมากในการตัดสินใจ	55	0.85	9. ตกใจง่าย	81	1.00
	56	.071		82	1.00
	57	1.00		83	1.00
	58	1.00		84	0.83
	59	1.00		85	1.00
	60	1.00		86	1.00
	61	1.00		87	1.00
	62	0.85		88	1.00
	63	0.85		89	1.00
	64	0.85		90	1.00
8. ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม	65	0.85	10. ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น	91	1.00
	66	0.57		92	0.85
	67	0.71		93	1.00
	68	0.57		94	0.57
	69	0.57		95	0.85
	70	1.00		96	0.85
	71	1.00		97	0.85
	72	0.83		98	1.00
	73	0.83		99	0.71
	74	0.66		100	0.71
	75	0.83	11. ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว	101	0.71
	76	0.83		102	0.71
	77	1.00		103	0.85
	78	1.00		104	1.00
	79	1.00		105	0.85
	80	0.83		106	0.85

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะ	ข้อ	IOC	ลักษณะ	ข้อ	IOC
12. นั่งเฉยๆเฉยๆไม่ พูดเมื่ออยู่ในสังคม	107	0.85	14.กังวลว่าบุคคลอื่นจะ คิดถึงตนอย่างไร	130	0.83
	108	0.85		131	1.00
	109	0.85		132	0.85
	110	0.85		133	1.00
	111	1.00		134	0.71
	112	0.85		135	0.85
	113	0.85		136	0.71
	114	0.71		137	1.00
	115	0.71		138	1.00
	116	1.00		139	1.00
13.สนใจคอยสังเกต บุคคลอื่นเงียบๆ	117	0.85	15.ไม่กล้าทำอะไรที่ แตกต่างหรือแปลกจาก คนอื่น	140	1.00
	118	1.00		141	0.85
	119	0.71		142	1.00
	120	0.71		143	0.57
	121	1.00		144	1.00
	122	1.00		145	1.00
	123	1.00		146	1.00
	124	1.00		147	0.71
	125	1.00		148	0.85
	126	0.83		149	0.71
	127	0.66		150	0.85
	128	0.83			
	129	1.00			

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งย้ายจากการทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 1

ลักษณะ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การตัดสินใจ
1.ประหม่า	1	6.753**	คัดเลือกไว้
	2	9.614**	คัดเลือกไว้
	5	4.557**	คัดเลือกไว้
	13	7.058**	คัดเลือกไว้
	14	8.359**	คัดเลือกไว้
	15	5.990**	คัดเลือกไว้
	25	7.664**	คัดเลือกไว้
	26	7.744**	คัดเลือกไว้
	43	7.418**	คัดเลือกไว้
	44	8.627**	คัดเลือกไว้
2.ไม่กล้าแสดงตัว	6	7.947**	คัดเลือกไว้
	7	6.473**	คัดเลือกไว้
	8	7.505**	คัดเลือกไว้
	9	5.136**	คัดเลือกไว้
	10	6.827**	คัดเลือกไว้
	11	5.853**	คัดเลือกไว้
	17	7.876**	คัดเลือกไว้
	18	4.700**	คัดเลือกไว้
	28	4.818**	คัดเลือกไว้
	29	6.152**	คัดเลือกไว้
3.มีอารมณ์อ่อนไหว	3	4.272**	คัดเลือกไว้
	4	4.116**	คัดเลือกไว้
	12	3.185**	คัดเลือกไว้
	16	5.150**	คัดเลือกไว้
	19	4.905**	คัดเลือกไว้
	22	7.433**	คัดเลือกไว้
	23	3.952**	คัดเลือกไว้
	24	4.290**	คัดเลือกไว้
	27	6.551**	คัดเลือกไว้
	32	4.481**	คัดเลือกไว้

ลักษณะ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(t)	การตัดสินใจ
4. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	20	4.266**	คัดเลือกไว้
	21	6.218**	คัดเลือกไว้
	30	8.906**	คัดเลือกไว้
	31	1.108	ตัดออก
	33	6.368**	คัดเลือกไว้
	34	3.277**	คัดเลือกไว้
	35	10.478**	คัดเลือกไว้
	40	7.202**	คัดเลือกไว้
	46	5.195**	คัดเลือกไว้
	47	6.339**	คัดเลือกไว้
5. รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น	38	7.377**	คัดเลือกไว้
	39	8.899**	คัดเลือกไว้
	41	10.050**	คัดเลือกไว้
	42	6.437**	คัดเลือกไว้
	45	4.222**	คัดเลือกไว้
	48	8.855**	คัดเลือกไว้
	49	7.692**	คัดเลือกไว้
	50	6.751**	คัดเลือกไว้
	66	5.003**	คัดเลือกไว้
	67	6.121**	คัดเลือกไว้
6. หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น	36	2.293*	คัดเลือกไว้
	37	5.770**	คัดเลือกไว้
	53	6.345**	คัดเลือกไว้
	54	3.095**	คัดเลือกไว้
	55	6.842**	คัดเลือกไว้
	58	5.155**	คัดเลือกไว้
	59	2.841**	คัดเลือกไว้
	60	5.966**	คัดเลือกไว้
	62	9.156**	คัดเลือกไว้
	63	3.980**	คัดเลือกไว้

ลักษณะ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การตัดสินใจ
7.ลำบากใจมากในการตัดสินใจ	61	7.793**	คัดเลือกไว้
	64	4.805**	คัดเลือกไว้
	65	2.865**	คัดเลือกไว้
	68	.845	ตัดออก
	69	.836	ตัดออก
	70	4.506**	คัดเลือกไว้
	71	-.232	ตัดออก
	72	1.096	ตัดออก
	81	-.376	ตัดออก
	82	1.732	ปรับปรุงแก้ไข
8.ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม	51	2.176*	คัดเลือกไว้
	52	4.349**	คัดเลือกไว้
	73	5.355**	คัดเลือกไว้
	74	1.066	ตัดออก
	75	1.153	ตัดออก
	76	2.311*	คัดเลือกไว้
	79	1.306	ตัดออก
	80	2.615*	คัดเลือกไว้
	101	2.536*	คัดเลือกไว้
	102	2.366*	คัดเลือกไว้
9.ตกใจง่าย	56	4.221**	คัดเลือกไว้
	57	3.044**	คัดเลือกไว้
	83	1.753	ตัดออก
	84	-.245	ตัดออก
	85	4.510**	คัดเลือกไว้
	86	4.237**	คัดเลือกไว้
	88	2.573*	คัดเลือกไว้
	89	4.273**	คัดเลือกไว้
	90	4.284**	คัดเลือกไว้
	91	.554	ตัดออก

ลักษณะ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การตัดสินใจ
10.ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น	77	5.658**	คัดเลือกไว้
	78	5.579**	คัดเลือกไว้
	92	2.627*	คัดเลือกไว้
	95	5.584**	คัดเลือกไว้
	96	3.428**	คัดเลือกไว้
	99	5.861**	คัดเลือกไว้
	100	3.466**	คัดเลือกไว้
	103	4.171**	คัดเลือกไว้
	108	5.292**	คัดเลือกไว้
	109	2.374*	คัดเลือกไว้
11.ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว	104	3.111**	คัดเลือกไว้
	107	1.972*	คัดเลือกไว้
	110	1.892	ตัดออก
	111	2.338*	คัดเลือกไว้
	112	2.480*	คัดเลือกไว้
	113	3.219**	คัดเลือกไว้
	125	3.776**	คัดเลือกไว้
	126	.298	ตัดออก
	139	3.711**	คัดเลือกไว้
	140	2.425*	คัดเลือกไว้
12.นั่งเฉยๆเฉยๆไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม	87	3.230**	คัดเลือกไว้
	93	5.315**	คัดเลือกไว้
	94	5.495**	คัดเลือกไว้
	97	1.861	ตัดออก
	98	5.228**	คัดเลือกไว้
	114	3.220**	คัดเลือกไว้
	115	5.203**	คัดเลือกไว้
	116	3.669**	คัดเลือกไว้
	118	3.051**	คัดเลือกไว้
	119	3.069**	คัดเลือกไว้

ลักษณะ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การตัดสินใจ
13.สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเงียบๆ	105	.222	ตัดออก
	106	3.711**	คัดเลือกไว้
	117	.905	ตัดออก
	122	3.210**	คัดเลือกไว้
	123	4.694**	คัดเลือกไว้
	124	4.384**	คัดเลือกไว้
	127	1.027	ตัดออก
	128	4.049**	คัดเลือกไว้
	134	4.747**	คัดเลือกไว้
	135	4.138**	คัดเลือกไว้
14.กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตน อย่างไร	129	1.489	ตัดออก
	132	3.622**	คัดเลือกไว้
	133	2.572*	คัดเลือกไว้
	136	1.382	ตัดออก
	137	3.883**	คัดเลือกไว้
	138	1.738	ตัดออก
	143	4.527**	คัดเลือกไว้
	144	2.979**	คัดเลือกไว้
	147	4.829**	คัดเลือกไว้
	148	2.169*	คัดเลือกไว้
15.ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือ แปลกจากคนอื่น	120	6.506**	คัดเลือกไว้
	121	2.294*	คัดเลือกไว้
	130	1.437	ตัดออก
	131	3.770**	คัดเลือกไว้
	141	.689	ตัดออก
	142	2.029*	คัดเลือกไว้
	145	1.878	ตัดออก
	146	4.638**	คัดเลือกไว้
	149	1.011	ตัดออก
	150	1.019	ตัดออก

ตาราง 3 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบภายหลังจากหมุนแกนแบบอโรทอนอล

ลักษณะ	องค์ประกอบ	
	1	2
1	.703	.321
2	.817	.130
3	.740	.064
4	.731	.282
5	.726	.309
6	.669	.334
7	.247	.430
8	.271	.444
9	.007	.638
10	.551	.417
11	.173	.605
12	.493	.433
13	.270	.532
14	.306	.594
15	.170	.612

ภาคผนวก ข
การตั้งชื่อองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม
(30 ข้อ) ประกอบด้วยข้อคำถามดังนี้

1. คุณครูขออาสาสมัครนักเรียนในชั้นเรียนเพื่อมาแสดงบทบาทสมมติประกอบการเรียนการสอนหน้าชั้นเรียน ถ้านักเรียนอยู่ในชั้นนี้ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ยกมืออาสาสมัครทันที
- ข. นั่งเฉย ๆ รอดูว่าเพื่อนคนไหนจะออกไป
- ค. มองดูเพื่อน ๆ ถ้าไม่มีใครลุกจึงค่อยลุกไป

2. นรินทร์ไปงานเลี้ยงกับแม่ซึ่งภายในงานได้มีกิจกรรมให้เด็ก ๆ ที่มาในงานวันนี้ ออกไปเล่นเกมเพื่อรับรางวัล ถ้านักเรียนเป็นนรินทร์ นักเรียนจะแสดงตรงกับข้อใด

- ก. รีบวิ่งออกไปด้วยความรวดเร็ว
- ข. นั่งรอให้แม่เอ่ยปากชวนแล้วจึงเดินออกไป
- ค. นั่งก้มหน้า ไม่สบตาใครเพราะกลัวว่าจะต้องออกไปเล่นเกม

3. มานีกับเพื่อนกำลังเดินกลับบ้าน ระหว่างทางได้พบคนแก่กำลังจะข้ามถนน ถ้านักเรียนเป็นมานี นักเรียนจะปฏิบัติตามข้อใด

- ก. รีบเดินเข้าไปพุงคนแก่ข้ามถนน
- ข. ชวนเพื่อนจูงคนแก่เดินข้ามถนนไปด้วยกัน
- ค. เดินก้มหน้า ทำเป็นมองไม่เห็นทั้ง ๆ ที่อยากจะช่วย

4. ถ้านักเรียนและเพื่อนได้รับเลือกให้ทำในงานประจำปีของโรงเรียน นักเรียนจะมีอาการอย่างไรในขณะที่ร่ายอยู่บนเวที

- ก. รำได้อย่างอ่อนช้อย ถูกต้องตามที่ซ้อมมา
- ข. ตื่นเต้น สั่นมาก รำผิด ๆ ถูก ๆ บ้างแต่ก็รำจนจบ
- ค. ตื่นเต้น สั่นเล็กน้อย แต่สามารถรำตามที่ฝึกซ้อมมาได้

5. คุณครูเรียกให้มาลีที่เพิ่งย้ายมาอยู่โรงเรียนนี้เป็นวันแรก ออกมาแนะนำตัวกับเพื่อน ๆ หน้าชั้นเรียน ถ้านักเรียนเป็นมาลี นักเรียนจะแสดงตรงกับข้อใด

- ก. ยืนแนะนำตนเองแต่ไม่ออกไปหน้าชั้นเรียน
- ข. เดินออกมาหน้าชั้นแนะนำตนเองด้วยความมั่นใจ
- ค. เดินออกไปอย่างช้า ๆ และรู้สึกหวาดหวั่นว่าจะพูดผิด ๆ ถูก ๆ

6. ในช่วงเวลาเรียนวิชาภาษาไทย คุณครูขออาสาสมัครออกมาหน้าชั้นเพื่อเล่าเรื่องข่าวชั้นให้เพื่อน ๆ ฟัง สมโชคเป็นคนหนึ่งที่มีเรื่องข่าวชั้นมากมายอยู่ในใจ ถ้านักเรียนเป็นสมโชค นักเรียนจะกระทำตามข้อใด

- ก. ชวนเพื่อนสนิทออกไปเล่าเป็นเพื่อน
- ข. ลุกขึ้นออกไปเล่าหน้าชั้นเรียนด้วยความรวดเร็ว
- ค. บอกให้เพื่อนที่นั่งข้างตน ออกไปเล่าเรื่องที่ตนเคยเล่าให้ฟัง

7. นพดลไม่ทำการบ้านมาส่งครู จึงถูกครูทำโทษโดยการตีที่หน้าชั้นเรียน ต่อหน้าเพื่อนในห้อง ถ้านักเรียนเป็นนพดล นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. เสียใจเล็กน้อย ที่ถูกครูตี
- ข. เสียใจมากที่ถูกครูตีต่อหน้าเพื่อน
- ค. ยอมรับผิดและเห็นด้วยที่ครูทำโทษตน

8. ถ้านักเรียนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนไปอบรมภาษาอังกฤษกับตัวแทนจากโรงเรียนอื่นๆ และได้มีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนจะปฏิบัติตัวตามข้อใด

- ก. เป็นคนริเริ่มและนำเพื่อนในกลุ่มปฏิบัติงาน
- ข. คอยปฏิบัติตามอย่างเดียว เพราะไม่กล้าเสนอความคิด
- ค. ร่วมนำเสนอบ้าง ถ้าสิ่งที่เพื่อน ๆ ปฏิบัตินั้นตนไม่เห็นด้วย

9. ในช่วงเวลาเรียนภาษาไทย ครูให้นักเรียนคัดลายมือ เมื่อครูเห็นลายมือของอ้อยใจก็เอ่ยปากชมว่าตัวหนังสือสวย สะอาด เรียบร้อย และบอกให้เพื่อนทุกคนเอาแบบอย่าง ถ้านักเรียนเป็นอ้อยใจ นักเรียนจะกระทำตามข้อใด

- ก. ยกมือไหว้ ไม่พูดอะไรแล้วทำงานต่อไป
- ข. ก้มหน้าแอบยิ้มด้วยความดีใจจนทำงานต่อไปไม่ได้
- ค. ลุกขึ้นยกมือไหว้ กล่าวขอบคุณครู แล้วทำงานต่อไป

10. ในขณะที่ลัดดาเลือกซื้อของในตลาดกับแม่ ได้บังเอิญมีเพื่อนของแม่เข้ามาทักทายและกล่าวว่าลัดดาเป็นเด็กน่ารักที่รู้จักมาช่วยแม่ถือของ ถ้านักเรียนเป็นลัดดา นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. รู้สึกหน้าชา หน้าแดง ยิ้มแล้วก้มหน้า
- ข. ยกมือไหว้ขอบคุณและรู้สึกปลื้มอยู่ในใจ
- ค. กล่าวขอบคุณและคิดว่าตนเป็นเช่นนั้นจริง

11. ถ้านักเรียนต้องเข้ารับการสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกผู้ที่ได้รับทุนที่โรงเรียนจัดขึ้น นักเรียนจะมีอาการอย่างไรในขณะที่ได้รับการสัมภาษณ์

- ก. พุดคุยให้สัมภาษณ์ด้วยบรรยากาศราบรื่น เป็นปกติ
- ข. มีน้ำเสียงสั้น พุดจาติดขัด ทั้ง ๆ ที่เป็นคำถามที่ตอบได้
- ค. ตื่นเต้น แต่พยายามควบคุมอารมณ์และให้สัมภาษณ์ไปได้ด้วยดี
12. ในช่วงโมงเรียนคณิตศาสตร์ คุณครูกำลังสอนเรื่องสมการ และครูเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ไม่เข้าใจซักถาม สุชาติเป็นคนหนึ่งที่ไม่เข้าใจ ถ้านักเรียนเป็นสุชาติ นักเรียนจะแสดงตามข้อใด
- ก. ยกมือถามทันที
- ข. รอให้ครูเดินมาใกล้ ๆ ก่อนค่อยถาม
- ค. บอกให้เพื่อนที่นั่งข้าง ๆ ถามแทนตน
13. ภัทรและเพื่อน ๆ ประชุมในการจัดงานวันแม่แห่งชาติ เพื่อน ๆ ต่างพากันแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนเป็นภัทร นักเรียนจะกระทำตามข้อใด
- ก. มีส่วนร่วมทุก ๆ ความคิดเห็นของเพื่อน ๆ
- ข. ดูท่าทีก่อนถ้าเพื่อน ๆ ถามจึงค่อยแสดงความคิดเห็น
- ค. นั่งเฉย ๆ ปลอ่ยให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นกันไป ทั้ง ๆ ที่อยากเสนอความคิด
14. ถ้าคุณครูมอบหมายให้กลุ่มของนักเรียนจัดบอร์ดหน้ากระดานดำ นักเรียนจะปฏิบัติตัวตามข้อใด
- ก. เสนอความคิดเห็นในการจัดบอร์ดทุกขั้นตอน
- ข. จัดตามความคิดเพื่อน ๆ ไปก่อน ถ้าไม่ถูกใจค่อยแสดงความคิดเห็น
- ค. แล้วแต่เพื่อนในกลุ่ม ถึงแม้จะมีความคิดขัดแย้งกับตนก็ไม่พูดออกไป
15. ถ้านักเรียนเป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าประชุม เพื่อเตรียมงานเข้าค่ายลูกเสือกับตัวแทนโรงเรียนอื่น ๆ ระหว่างประชุมได้มีการขัดแย้งกันในที่ประชุม นักเรียนจะปฏิบัติตามข้อใด
- ก. ยกมือขึ้นและพูดเพื่อยุติข้อขัดแย้งนั้น
- ข. พังเฉย ๆ ทั้ง ๆ ที่อยากพูดแสดงความคิด
- ค. พังและพุดคุยกับคนข้าง ๆ ให้ลุกขึ้นเสนอความคิด
16. ดาวเรืองเพิ่งย้ายมาอยู่โรงเรียนใหม่เป็นวันแรก ได้มีเพื่อนในห้องมาทักทายและแนะนำตัวกับดาวเรืองในฐานะเพื่อนใหม่ ถ้านักเรียนเป็นดาวเรือง นักเรียนจะแสดงออกอย่างไร
- ก. ทักทาย พุดคุยบ้างเล็กน้อย
- ข. ทักทายตอบทั้ง ๆ ที่รู้สึกอึดอัด
- ค. พุดคุย ทักทายตอบด้วยความสนุกสนาน
17. พ่อได้พามาจะไปเยี่ยมเพื่อนของพ่อซึ่งป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล และพ่อได้บอกให้มานะพุดคุยซักถามอาการป่วยของเพื่อนพ่อ ถ้านักเรียนเป็นมานะ นักเรียนจะแสดงเหมือนข้อใด

- ก. สะกิดให้พ่อช่วยถามในบางเรื่อง
- ข. พุดคุยและซักถามถึงอาการป่วยด้วยความสนิทสนม
- ค. พุดคุยด้วยความกระวนกระวายใจมาก เพราะไม่คุ้นเคยกับเพื่อนพ่อ
18. ถ้านักเรียนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของห้องไปประชุมเรื่องกีฬาของโรงเรียน นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างใดในขณะที่กำลังประชุม
- ก. เสนอแนวทางปฏิบัติทุกหัวข้อการประชุม
- ข. ฟังความคิดเห็นของคนอื่นก่อน ถ้าไม่ตรงกับตนจึงเสนอเพิ่มเติม
- ค. มีหลายเรื่องที่เห็นขัดแย้ง แต่เก็บความคิดเห็นของตนไว้โดยไม่พูดออกไป
19. โรงเรียนของพรชิตาจัดนิทรรศการวันวิทยาศาสตร์ขึ้น และได้มีกลุ่มนักเรียนจากโรงเรียนอื่น มาถามพรชิตาถึงซุ้มต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในงาน ถ้านักเรียนเป็นพรชิตา นักเรียนจะรู้สึกเหมือนข้อใด
- ก. อึดอัดเล็กน้อย เพราะไม่รู้จักคนที่มาพุดคุยด้วย
- ข. พุดคุยและพาเดินชมนิทรรศการด้วยความสนุกสนาน
- ค. พุดคุยด้วยความกระวนกระวายใจมาก เพราะไม่ชอบพุดคุยกับคนไม่รู้จัก
20. แม่พาสุภาพรไปเที่ยวบ้านเพื่อนของแม่ ซึ่งมีลูกสาววัยเดียวกันกับสุภาพรชื่อพูนศรี พูนศรีชวนสุภาพรพุดคุยในฐานะเจ้าของบ้านที่ดี ถ้านักเรียนเป็นสุภาพร นักเรียนจะรู้สึกตรงกับข้อใด
- ก. เบื่อเล็กน้อย เพราะยังไม่คุ้นเคยกับพูนศรี
- ข. รู้สึกอึดอัดมาก เพราะไม่ชอบคุยกับคนแปลกหน้า
- ค. ดีใจที่ได้เพื่อนใหม่และพุดคุยกับพูนศรีด้วยความสนิทสนม
21. ในงานวันแม่แห่งชาติ ถ้านักเรียนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของห้อง เชิญคุณแม่มาเพื่อร่วมพิธีวันแม่แห่งชาติ และจะต้องขึ้นไปกราบคุณแม่บนเวทีซึ่งมีผู้คนมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก นักเรียนจะมีอาการ ตรงกับข้อใด
- ก. ตื่นเต้นเล็กน้อย แม้จะเคยกราบแม่ที่บ้าน
- ข. สันมาก เพราะไม่เคยกราบแม่ต่อหน้าคนมาก ๆ
- ค. ก้มลงกราบแม่ด้วยความอ่อนน้อมและแสดงความสนิทสนมกับแม่
22. ในช่วงโรงเรียนสังคมศึกษา นักเรียนทุก ๆ คนต้องออกไปพุดถึงพืชเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาคที่ครูให้ไปศึกษามา ถ้านักเรียนเองนักเรียนจะมีอาการตรงกับข้อใด
- ก. ตื่นเต้นเล็กน้อย
- ข. เหงื่อออก สันมาก ทั้ง ๆ ที่เตรียมตัวมาอย่างดี
- ค. พุดด้วยน้ำเสียงที่ราบรื่นเป็นปกติ ชัดถ้อยชัดคำ

23. ในงานประจำปีของโรงเรียน คุณครูให้ปวีณาและเพื่อน ๆ ในห้องช่วยกันคิดเกี่ยวกับการแสดงโชว์ในงาน ถ้านักเรียนเป็นปวีณา นักเรียนจะปฏิบัติตามข้อใด

- ก. คัดรายการแสดงเสนอเพื่อน ๆ ทันที
- ข. ให้เพื่อน ๆ ช่วยกันคิดก่อน ถ้าไม่ถูกใจจึงเสนอคัดค้าน
- ค. ยังไงก็ได้แล้วแต่เพื่อน ๆ ทั้ง ๆ ที่ได้คัดรายการแสดงอยู่ในใจแล้ว

24. ครูเรียกให้มณียาเข้าไปพบและสัมภาษณ์เพื่อจะให้ทุนเรียนดีแต่ยากจน ถ้านักเรียนเป็นมณียา นักเรียนจะรู้สึกอย่างไรในขณะได้รับการสัมภาษณ์

- ก. ไม่สบายกาย ไม่สบายใจเล็กน้อย
- ข. พุดคุยรับการสัมภาษณ์ด้วยน้ำเสียงที่จะฉาน
- ค. รู้สึกเหมือนอากาศในห้องไม่ถ่ายเท หายใจไม่คล่อง

25. เพื่อนของแม่มาริสาได้โทรศัพท์มาหาแม่ของมาริสาในขณะที่มาริสายู่บ้านคนเดียว เมื่อทราบว่าแม่ของมาริสาไม่อยู่ จึงพุดคุยกับมาริสา ถ้านักเรียนเป็นมาริสา นักเรียนจะมีการตรงกับข้อใดในขณะคุยโทรศัพท์

- ก. กระสับกระส่ายเล็กน้อย
- ข. พุดคุยด้วยความสนิทสนม
- ค. กระสับกระส่ายมาก อยากวางหูโทรศัพท์ เพราะไม่รู้จักเพื่อนของแม่คนนี้

26. เมขลาชวนปรีศนาไปรับประทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า แต่เมขลาพาเพื่อนข้างบ้านที่ปรีศนาไม่รู้จักไปด้วยหลายคน ถ้านักเรียนเป็นปรีศนา นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. พุดคุยกับเพื่อน ๆ ของเมขลาถ้ามีคนชวนคุย
- ข. พุดคุยกับเพื่อน ๆ ด้วยความอึดอัดและอยากลุกออกจากโต๊ะอาหาร
- ค. พุดคุยและทักทายเพื่อน ๆ ของเมขลา เพราะคิดว่าเพื่อนของเมขลาก็เหมือนเพื่อนของตน

27. ยาวภาเจอเสื้อผ้าที่ตนพอใจขณะเดินซื้อของที่ตลาดนัดกับเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นยาวภา นักเรียนจะกระทำอย่างไร

- ก. บอกให้เพื่อนที่มาด้วยเข้าไปถามและต่อรองราคาให้
- ข. ชวนเพื่อนเข้าไปดู ถ้าเพื่อนไม่ช่วยถามราคาจึงค่อยถาม
- ค. เดินเข้าไปสอบถาม ต่อร์องราคา และพุดคุยซักถามถึงสีและขนาด

28. พรสุดาสอบเข้าเรียนในระดับมัธยมปลาย ในขณะที่ทำข้อสอบพรสุดาพบว่าข้อสอบบางข้อตัวอักษรไม่ชัดเจน ถ้านักเรียนเป็นพรสุดา นักเรียนจะกระทำอย่างไร

ก. ยกมือถามอาจารย์ที่คุมสอบทันทีที่สงสัย

ข. รอให้คนอื่นถามเพราะคิดว่าคนอื่นต้องสงสัยเหมือนตน

ค. รอให้คนอื่นถามถ้าจวนจะหมดเวลาสอบแล้วยังไม่มีคนถามตนจึงค่อยยกมือถาม

30. คุณแม่ของทองสร้อยพาทองสร้อยไปงานวันเกิดของเพื่อนแม่และแนะนำให้ลูก ๆ ของเพื่อนแม่รู้จักกัน ถ้านักเรียนเป็นทองสร้อยนักเรียนจะอย่างไร

ก. พูดคุยกับลูก ๆ ของเพื่อนแม่และซักถามว่าเรียนที่ไหน

ข. เดินตามและอยู่กับแม่ตลอดเวลาเพราะไม่คุ้นเคยกับคนอื่น ๆ

ค. คุยกับลูกของเพื่อน ๆ แม่บ้างถ้าแม่เดินไปทักทายเพื่อนที่โต๊ะ

32. ภราดรเพิ่งย้ายมาอยู่โรงเรียนใหม่ ถ้านักเรียนเป็นภราดร นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อเข้ามาอยู่ใน ห้องเรียนใหม่เป็นวันแรก

ก. ทักทายเฉพาะเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ

ข. เดินแนะนำตนเองกับเพื่อน ๆ ทุกคนเพื่อสร้างความสนิทสนม

ค. นั่งอยู่ที่เก้าอี้ของตนเอง รอให้เพื่อน ๆ เข้ามาทักทายจึงจะพูดคุยด้วย

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตาม
ผู้อื่น (30 ข้อ) ประกอบด้วยข้อคำถามดังนี้

29. อรวิกำลังรับประทานอาหารกลางวันอยู่ที่โรงอาหารกับเพื่อน ๆ ด้วยความเอร็ดอร่อย เพื่อนที่นั่งข้าง ๆ อรวิสะกิดอรวิเพื่อให้ดูรุ่นพี่ที่ตนเองสนใจ ถ้านักเรียนเป็นอรวิ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อเพื่อนมาสะกิด ขณะที่กำลังเพลิดเพลินกับการรับประทานอาหาร

ก. ตกใจเล็กน้อย

ข. ตกใจมาก จนช้อนหลุดจากมือโดยไม่รู้ตัว

ค. หันไปหาเพื่อนและพูดคุยเรื่องรุ่นพี่ด้วยความสนุกสนาน

31. พิชัยอ่านประกาศรับสมัครประกวดเรียงความ ซึ่งเห็นว่าน่าสนใจดี ถ้านักเรียนเป็นพิชัย นักเรียนจะอย่างไร

ก. ตัดสินใจลงเข้าประกวดทันที

ข. ให้เพื่อนตัดสินใจแทนว่าจะลงสมัครไหม

ค. ถามเพื่อนหลาย ๆ คนก่อนแล้วค่อยตัดสินใจ

33. เพื่อน ๆ ในชั้นส่วนใหญ่เสนอชื่อให้วันทิพาเป็นหัวหน้าห้อง ทั้งนี้เพราะเห็นว่าวันทิพาเป็นคนที่มีความประพฤติดีและเรียนดี ถ้านักเรียนเป็นวันทิพา นักเรียนจะกระทำอย่างไร

- ก. ขอเวลาเพื่อน ๆ คิดดูก่อนแล้วจึงตัดสินใจ
- ข. ตอบตกลงทันทีและภูมิใจที่เพื่อน ๆ เห็นความสามารถตน
- ค. ให้เพื่อนช่วยคิดและตัดสินใจให้ เพราะไม่แน่ใจในความสามารถของตน
34. โรงเรียนของนิดาจัดทัศนศึกษาโดยไม่บังคับว่าทุกคนต้องไป ถ้านักเรียนเป็นนิดา นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ไปแน่แต่ขอดูกำหนดการก่อน
- ข. ตัดสินใจไปด้วยความรวดเร็วเพราะชอบสถานที่ที่จะไป
- ค. ลังเลในการตัดสินใจและคอยดูเพื่อนสนิทว่าจะไปหรือไม่ ถ้าเพื่อนตกลงไปตน ก็ไปด้วย
35. ครูให้การบ้านวิชาคณิตศาสตร์ และบอกล่วงหน้าว่าพรุ่งนี้จะเรียกให้ออกมาแสดงวิธีทำหน้าชั้นเรียน 5 คน ถ้านักเรียนเป็นคนที่คุณครูเรียก นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
- ก. ออกไปแสดงวิธีทำด้วยความมั่นใจ โดยไม่เอาสมุดการบ้านไปด้วย
- ข. เอาสมุดการบ้านที่ทำมาออกไปด้วย เพราะกลัวพลาดทั้ง ๆ ที่เตรียมตัวมาดี
- ค. ออกไปแสดงวิธีทำโดยไม่เอาสมุดไปด้วย แต่ถ้าทำต่อไปไม่ได้จึงค่อยเข้ามาหยิบสมุดไปดู
36. ในชั่วโมงพลศึกษาคุณครูให้นักเรียนทุกคนออกมานำเพื่อนกายบริหารทีละคน ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะอย่างไร
- ก. เดินออกไปปฏิบัติตามที่ครูบอกทันที โดยไม่สนใจท่าทางที่ตนแสดง
- ข. ค่อย ๆ เดินออกไปอย่างช้า ๆ และพยายามสังเกตท่าทางและเสื้อผ้าของตนเสมอ
- ค. เดินออกไปปฏิบัติกิจกรรมหลังจากนั้นกลับมาถามเพื่อน ๆ ถึงการแสดงท่าทางของตน
37. กำลังไปงานศพญาติของเพื่อน ซึ่งในขณะที่เผาศพมีการจุดพลุเสียงดังหลายนัด ถ้านักเรียนเป็นกำลัง นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อได้ยินเสียงพลุดังขึ้น
- ก. เอามือปิดหูแล้วมองหาแหล่งที่มาของเสียง
- ข. ยืนมองพลุที่ขึ้นไปบนท้องฟ้า ด้วยความสนใจ
- ค. สะดุ้งโหยง เอามือปิดหูแล้วรีบเข้าไปแอบซุกข้างหลังเพื่อน
38. พรพิมลนั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด ในขณะที่พรพิมลกำลังตั้งใจและจดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือ รณาก็เข้ามาทักทายโดยตบที่ไหล่เบา ๆ ถ้านักเรียนเป็นพรพิมลนักเรียนจะแสดงอย่างไร

- ก. ดีใจมากที่รจนามาทัก ตนจะได้มีเพื่อนนั่งคุย
- ข. ตกใจมาก ร้องเสียงดังโดยไม่รู้ตัวทั้ง ๆ ที่อยู่ในห้องสมุด
- ค. ตกใจเล็กน้อย พยายามควบคุมอารมณ์เพราะอยู่ในห้องสมุด ห้ามเสียงดัง
39. พรเทพนั่งดูภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์กับเพื่อน ๆ ในขณะที่กำลังเพลิดเพลินกับการชมภาพยนตร์เพื่อนที่นั่งข้าง ๆ เกิดจามเสียงดังขึ้นมา ถ้านักเรียนเป็นพรเทพ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
- ก. สะดุ้งเล็กน้อย
- ข. สะดุ้ง ตกใจมาก
- ค. หันไปถามเพื่อนว่าต้องการให้ช่วยเหลืออะไรหรือไม่
40. พรทิพย์ไปเดินซื้อของที่ตลาดนัด ในขณะที่กำลังเลือกซื้อของด้วยความเพลิดเพลินก็มีคนเข้ามาดบที่บ่าเพื่อทักทายและคิดว่าพรทิพย์เป็นเพื่อนของตน ถ้านักเรียนเป็นพรทิพย์ นักเรียนจะกระทำอย่างไร เมื่อรู้ว่าคนที่เข้ามาทักตนนั้นทักคนผิด
- ก. ตกใจเล็กน้อย พยายามตั้งสติบอกคนนั้นไปว่าทักคนผิด
- ข. สะดุ้ง ตกใจมาก ร้องเสียงดัง รีบเดินออกไปจากตรงนั้นให้เร็วที่สุด
- ค. ยิ้ม แล้วรีบบอกคนนั้นไปว่าทักคนผิด แล้วตนก็เดินเลือกซื้อของต่อไปตามปกติ
41. พิมพาใส่ชุดใหม่ที่แม่เพิ่งซื้อให้ไปเดินเที่ยวห้างสรรพสินค้ากับเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นพิมพานักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรในขณะที่เดินห้างสรรพสินค้า
- ก. ส่องกระจกสำรวจตัวเองบ้างเมื่อเข้าห้องน้ำ
- ข. เดินดูสินค้าด้วยความสนุกสนานเพราะได้ใส่ชุดใหม่
- ค. ส่องกระจกทุกครั้งที่เดินผ่านกระจกเพื่อสำรวจตัวเองว่าดูดีหรือไม่
42. หทัยรัตน์ไปงานวันเกิดพรทิพย์ซึ่งเป็นเพื่อนในห้องเรียน และในงานมีผู้คนมากมาย เมื่อถึงช่วงกิจกรรมเต้นรำ พรทิพย์ได้ชวนหทัยรัตน์ออกไปเต้นรำด้วยกัน ถ้านักเรียนเป็นหทัยรัตน์นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรขณะเต้นรำ
- ก. เต้นรำด้วยความสนุกสนาน ผิดหรือถูกก็ไม่กังวล
- ข. เต้นรำ และหมั่นสำรวจตนเองตลอดเวลาขณะเต้นรำ
- ค. ออกไปเต้นรำ เมื่อเพลงจบก็ถามเพื่อนว่าตนเต้นรำเป็นอย่างไร
43. ในช่วงเวลาพักกลางวัน ครูบอกให้ชิงชัยไปเอาลูกบอล 2 ลูกที่ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬาซึ่งอยู่ด้านหลังโรงเรียนที่ไม่ค่อยมีคนเดินผ่านไปมา เพื่อใช้ในการเรียน ถ้านักเรียนเป็นชิงชัย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

ก. เดินไปเอาลูกบอลด้วยความไม่มั่นใจ จึงต้องชวนเพื่อนไปด้วย

ข. อึดออด แต่ก็เดินไปเอาลูกบอลเพียงคนเดียว เพราะเกรงใจครู

ค. รีบวิ่งไปเอาลูกบอลด้วยความรวดเร็ว โดยไม่ได้ชวนเพื่อนไปด้วย

44. แม่บอกให้รุ่งนภาไปส่งพัสดุที่ไปรษณีย์ให้พี่สาวที่อยู่ต่างจังหวัด โดยที่รุ่งนภายังไม่เคยไปส่งพัสดุเลย ถ้านักเรียนเป็นรุ่งนภา นักเรียนจะอย่างไร เมื่อไปถึงที่ทำการไปรษณีย์

ก. ถามเจ้าหน้าที่ที่ไปรษณีย์ว่าตนต้องการส่งพัสดุต้องทำอะไรบ้าง

ข. สังเกตดูคนที่มาส่งพัสดุคนอื่นก่อนว่าทำอะไร จนนั่นใจตนจึงค่อยทำตาม

ค. สังเกตดูคนอื่นแล้วทำตาม ถ้าไม่แน่ใจว่าตนทำถูกหรือไม่จึงค่อยถามเจ้าหน้าที่

45. ดวงใจและพี่สาวไปเดินซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า ในขณะที่กำลังเลือกซื้อของอยู่ พี่สาวของดวงใจได้เจอพบเพื่อนโดยบังเอิญ จึงนั่งคุยกันและบอกให้ดวงใจไปเดินเลือกซื้อของคนเดียวก่อน ถ้านักเรียนเป็นดวงใจ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

ก. ไปเดินเลือกซื้อของคนเดียวด้วยความเพลิดเพลิน

ข. หวาดระแวงเล็กน้อย แต่ก็พยายามทำใจและเดินเลือกซื้อของคนเดียว

ค. ไปเดินเลือกซื้อของคนเดียวด้วยความหวาดระแวงมาก เพราะไม่มีความมั่นใจเมื่อต้องเดินคนเดียว

46. ปรางฉายและเพื่อน ๆ นั่งทำการบ้านอยู่ที่โต๊ะม้าหินอ่อนในโรงเรียน นั่งทำการบ้านได้สักครู่ ปรางฉายรู้สึกกระหายน้ำ จึงชวนเพื่อนไปซื้อน้ำที่ขายอยู่หน้าโรงเรียน แต่เพื่อนทุกคนต่างปฏิเสธปรางฉาย ถ้านักเรียนเป็นปรางฉาย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

ก. เดินไปซื้อน้ำคนเดียวด้วยความคล่องแคล่ว

ข. ค่อยๆ ยื่นคยอเพื่อนให้ไปด้วยกัน ถ้าไม่มีใครไปด้วยจึงค่อยเดินไปคนเดียว

ค. นั่งทำการบ้านต่อไป รอจนกว่าจะมีคนกระหายน้ำแล้วเดินไปซื้อน้ำด้วยกัน

47. คุณครูใช้ให้เปรมศรีไปเอาของกับเพื่อนครูที่ห้องพักครูที่อยู่อีกอาคารหนึ่ง ถ้านักเรียนเป็นเปรมศรี นักเรียนจะอย่างไร

ก. ไปคนเดียวด้วยความเต็มใจ

ข. ปฏิเสธถ้าคุณครูให้ไปคนเดียว แต่ถ้ามีเพื่อนไปด้วยก็ไป

ค. ชวนเพื่อนที่สนิทไปเป็นเพื่อนเพราะไม่อยากไปคนเดียว

48. โรงเรียนได้จัดให้นักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และต้องพักค้างคืนที่วัดแห่งหนึ่ง ซึ่งทางวัดได้เตรียมเครื่องนอนทุกอย่างไว้ให้ ถ้านักเรียนเป็นคนเดียวที่เตรียมผ้าห่มไปเองนักเรียนจะอย่างไร

- ก. รีบเอาผ้าห่มของตนออกมาใช้ เพราะจะได้แปลกกว่าคนอื่น ๆ
- ข. ไม่เอาผ้าห่มที่เตรียมมาออกมาใช้ เพราะจะแตกต่างจากเพื่อน ๆ
- ค. ใช้ของที่วัดไปก่อน ถ้าอากาศหนาวมากจึงค่อยเอาของตนเองมาห่มเพิ่ม

49. เบญจมาศและเพื่อน ๆ นัดกันไปเดินเที่ยวห้างสรรพสินค้า ปรากฏว่าเมื่อเบญจมาศไปถึงจุดนัดหมาย พบว่าตนเองเป็นคนเดียวที่นั่งกระโปรงไป ในขณะที่เพื่อน ๆ นั่งกางเกง ถ้านักเรียนเป็นเบญจมาศ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. เดินเที่ยวห้างสรรพสินค้าด้วยความมั่นใจ
- ข. เดินเที่ยวห้างสรรพสินค้า ด้วยความหวาดระแวงเล็กน้อย
- ค. รีบกลับบ้านไปเปลี่ยนเป็นกางเกงเหมือนเพื่อนด้วยความรวดเร็ว

50. ดาหวันย้ายมาอยู่โรงเรียนใหม่เป็นวันแรก เมื่อถึงเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ดาหวันและเพื่อน ๆ จึงเดินไปโรงอาหารและเลือกหาโต๊ะนั่ง จากนั้นเพื่อน ๆ ต่างพากันแยกย้ายไปซื้ออาหารมารับประทาน ถ้านักเรียนเป็นดาหวัน นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ถามเพื่อนถึงวิธีการซื้ออาหาร แล้วเดินไปซื้อด้วยความมั่นใจ
- ข. นั่งสังเกตดูจนกว่าจะมีเพื่อนซื้ออาหารเสร็จ แล้วจึงถามเพื่อนเพื่อความมั่นใจอีกครั้ง
- ค. ยังไม่ไปซื้ออาหาร นั่งสังเกตก่อนว่าโรงอาหารที่นี่มีวิธีซื้ออาหารอย่างไร แล้วจึงค่อย

ลุกไปซื้ออาหาร

51. แม่ให้นาวรัตน์นำเงินไปฝากธนาคารให้แม่ ซึ่งธนาคารนั้นนาวรัตน์ยังไม่เคยไป ถ้านักเรียนเป็นนาวรัตน์ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อไปถึงธนาคาร

- ก. เดินเข้าไปสอบถามฝ่ายประชาสัมพันธ์ของธนาคาร
- ข. ยืนมองดูว่าคนอื่น ๆ เขาทำอะไร จนแน่ใจตนจึงค่อยทำตาม
- ค. ยืนมองดูคนอื่นสักครู่ ก่อนจะเข้าไปถามคนที่คิดว่ามาฝากเงินเหมือนตน

52. ช่วงปิดภาคเรียน แม่บอกให้คมกริชไปชุดหินปูนที่โรงพยาบาล ซึ่งวันที่ไปนั้นแม่ติดธุระไปด้วยไม่ได้ คมกริชจึงต้องไปคนเดียว ถ้านักเรียนเป็นคมกริช นักเรียนจะอย่างไร เมื่อไปถึงโรงพยาบาล

- ก. นั่งคอยสังเกตดูสักครู่ ถ้าไม่แน่ใจจึงค่อยถามประชาสัมพันธ์
- ข. เดินเข้าไปถามฝ่ายประชาสัมพันธ์ว่าตนเองมาชุดหินปูนต้องทำอะไรบ้าง
- ค. นั่งคอยสังเกตดูคนที่ตนคิดว่ามาหาหมอฟัน แล้วสังเกตว่าเขาทำอะไร ตนจึงค่อย

ทำตาม

53. ชุติมาและเพื่อนไปร่วมเชียร์กีฬาที่โรงเรียนอื่น ในขณะนั้นชุติมารู้สึกปวดปัสสาวะขึ้นมา จึงชวนเพื่อน ๆ ไปด้วยแต่ไม่มีใครไปด้วย ชุติมาจึงต้องไปคนเดียว ถ้านักเรียนเป็นชุติมา นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. เดินไปเข้าห้องน้ำเพียงคนเดียว
- ข. กังวลที่จะต้องไม่ยากไปคนเดียวแต่ก็ต้องไปเพราะจำเป็น
- ค. นั่งอั้นปัสสาวะจนกว่าจะมีเพื่อนปวดปัสสาวะแล้วเดินไปด้วยกัน

54. ในช่วงโมงนาฏศิลป์คุณครูให้นักเรียนทุกคนฝึกซ้อมรำตามที่ครูสอนไปแล้ว รวมทั้งนารีชาด้วย ถ้านักเรียนเป็นนารีชา นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ชวนเพื่อน ๆ ซ้อมด้วยความสนุกสนาน
- ข. ซ้อมกับเพื่อนแต่ก็เฝ้ามองดูท่ารำของเพื่อนไปด้วย
- ค. นั่งคอยมองดูท่ารำของเพื่อน ๆ ในการซ้อมเพื่อนจะนำไปทำตาม

55. เช้าวันนี้แม่มีเวลาทำอาหาร จึงถามรัชชัชว่าต้องการห่อข้าวไปโรงเรียนหรือไม่ ถ้านักเรียนเป็นรัชชัช นักเรียนจะตอบแม่ว่าอย่างไร

- ก. ห่อทั้ง ๆ ที่ไม่อยากห่อ เพราะกลัวแม่เสียใจ
- ข. ไม่ห่อ เพราะเพื่อน ๆ ในกลุ่มไม่มีใครห่อข้าวไปโรงเรียน
- ค. ห่อ เพราะตนชอบทำอะไรที่แปลกไปจากเพื่อน ๆ ในกลุ่ม

56. นรินทร์ไปงานเลี้ยงที่โรงแรมกับพ่อ ในขณะที่กำลังนั่งรับประทานอาหารอยู่ นรินทร์รู้สึกปวดปัสสาวะ ถ้านักเรียนเป็นนรินทร์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. รีบถามพ่อทันทีว่าห้องน้ำอยู่ตรงไหน
- ข. นั่งรอจนกว่าจะมีใครมาชวนไปเข้าห้องน้ำ
- ข. นั่งคอยมองดูสักครู่ ถ้าไม่แน่ใจจึงค่อยถามพ่อหรือคนข้าง ๆ ตน

57. ชัชวาลและเพื่อน ๆ ไปเที่ยวสวนสนุกที่เปิดใหม่เป็นครั้งแรก ถ้านักเรียนเป็นชัชวาล นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อไปถึงสวนสนุก

- ก. บอกเพื่อนให้ไปเล่นเครื่องเล่นก่อนแล้วตนค่อยตามเพื่อน
- ข. เดินสังเกตดูว่าคนที่มาเที่ยวคนอื่น เขามีวิธีการเล่นเข้าไปเล่นเครื่องเล่นอย่างไร
- ค. เดินเข้าไปถามคนที่คุมเครื่องเล่นที่ตนอยากเล่น ว่าต้องทำอะไรจึงจะได้เล่นเครื่องเล่นนี้

58. ไตรภพนัดกับปิยะไปเดินเที่ยวงานประจำปีของจังหวัดด้วยกัน แต่ปรากฏว่าปิยะไปตามนัดไม่ได้ ถ้า นักเรียนเป็นไตรภพ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ไปเดินเที่ยวคนเดียวด้วยความรู้สึกหวาดหวั่นเล็กน้อย
- ข. ไปเดินเที่ยวคนเดียวด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน
- ค. โทรศัพท์ไปชวนเพื่อนคนอื่น เพราะอยากไปมากแต่ไม่มีความมั่นใจในการไปเดินคนเดียว

เดียว

59. หมดชั่วโมงเรียนวิชาศิลปะ ครูบอกรับไปรยารอพบครูเพื่อคุยเรื่องประกวดวาดภาพก่อน ส่วนเพื่อน ๆ ในห้องเรียนให้ไปเรียนวิชาต่อไปได้ ถ้านักเรียนเป็นไปรยา นักเรียนจะอย่างไร ถ้าวินชาต่อไปต้องไปเรียนอีกอาคารหนึ่งซึ่งอยู่ห่างจากห้องศิลปะ

- ก. บอกให้เพื่อนเดินไปเรียนช้า ๆ ตนจะได้เดินตามทัน
- ข. บอกให้เพื่อนสนิทรอตนอยู่ก่อนจะได้เดินไปเรียนวิชาต่อไปด้วยกัน
- ค. บอกให้เพื่อน ๆ ไปก่อนได้เลย ไม่ต้องห่วงตนเพราะตนสามารถเดินไปเรียนวิชาต่อไปคนเดียวได้

ไปคนเดียวได้

60. ในชั่วโมงภาษาไทย ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความส่งภายในชั่วโมง เวลาผ่านไปครึ่งชั่วโมง ครูจึงบอกให้นักเรียนคนใดทำเสร็จแล้วสามารถส่งได้เลย ถ้านักเรียนเป็นคนเดียวที่ทำเสร็จในเวลานั้น นักเรียนจะอย่างไร

- ก. รออีกสักพัก ถ้ายังไม่มีใครส่งจึงค่อยลุกไปส่ง
- ข. ยังไม่ส่งรอให้คนส่วนใหญ่ทำเสร็จก่อนจึงค่อยส่งพร้อมกัน
- ค. รีบลุกขึ้นไปส่งด้วยความรวดเร็ว ถึงแม้จะเป็นคนเดียวที่ส่งก็ตาม

ภาคผนวก ค
คู่มือดำเนินการสอบ
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อาย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บุคลิกภาพที่อาย หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาในลักษณะที่หลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนสนิท ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะประหลาด ไม่กล้าแสดงตัว มีอารมณ์อ่อนไหว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น รู้สึกอึดอัดมากในการสนทนากับผู้อื่น หลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้อื่น ลำบากใจมากในการตัดสินใจ ระวังในการแสดงพฤติกรรม ตกใจง่าย ขาดความสุขเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น ไม่ชอบไปไหนมาไหนคนเดียว นั่งเงียบ ๆ เงียบ ๆ ไม่พูดเมื่ออยู่ในสังคม สนใจคอยสังเกตบุคคลอื่นเงียบ ๆ กังวลว่าบุคคลอื่นจะคิดถึงตนอย่างไร และไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างหรือแปลกจากคนอื่น

โครงสร้างของแบบทดสอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบทดสอบมีลักษณะเป็นสถานการณ์ ชนิด 3 ตัวเลือก โดยให้นักเรียนเลือกตอบ โดยสมมติตัวเองเป็นตัวละครในสถานการณ์นั้นๆ แล้วคิดว่าถ้าเป็นตัวของตัวเอง นักเรียนจะเลือกตัดสินใจทำตามข้อใด โดยให้ตอบให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด เพียงหนึ่งตัวเลือก จากตัวเลือก ก, ข และ ค

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายในฉบับนี้มีจำนวน 60 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นครอบคลุมองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่อายทั้ง 2 ด้านดังนี้

1. ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม	30	ข้อ
2. ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น	30	ข้อ

การพัฒนาแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย ได้ดำเนินการสร้าง ทดลอง และปรับปรุง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนกรกฎาคม 2546 จึงสำเร็จตามความต้องการ การดำเนินการ ทดลองและปรับปรุง มีดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามกับข้อสอบในแต่ละลักษณะที่ใช้วัดบุคลิกภาพที่อาย จำนวน 150 ข้อ ผลปรากฏว่า มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.57 – 1.00 ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบไว้ทั้งหมดทุกข้อ รวมจำนวน 150 ข้อ เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป

2. การทดสอบครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อาย จำนวน 150 ข้อ

ไปทำการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 295 คน และได้นำผลการทดลองสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และใช้ $t - test$ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ ซึ่งค่า t ที่คัดเลือก ข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.029 – 10.478

จากการคัดเลือกในครั้งนี้ พบว่าข้อสอบที่คัดเลือกไว้นั้น ในลักษณะที่ 7 ลำบากใจมาก ในการตัดสินใจ จำนวนข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวนน้อยกว่า จำนวนข้อของลักษณะอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบในลักษณะที่ 7 ไว้เพิ่มอีก 1 ข้อ คือ มีค่าอำนาจจำแนก 1.732 และได้ทำการปรับปรุงภาษาที่ใช้เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป รวมเป็นจำนวน 100 ข้อ

3. การทดสอบครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ จากการคัดเลือก ในครั้งที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ทั้ง 15 ลักษณะ ละ 5 – 7 ข้อ รวมข้อสอบทั้งหมด 100 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 705 คน และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อค้นหาบุคลิกภาพซ้ำ โดยคัดบุคลิกภาพซ้ำทั้งสิ้น 2 ด้าน

ตาราง 1 จำนวนด้าน, ข้อ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำ

ด้าน	K	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
1. ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม	30	.669 - .817
2. ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น	30	.430 - .638

4. การทดสอบครั้งที่ 3 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำที่คัดเลือกได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการทดสอบครั้งที่ 2 มาด้านละ 30 ข้อ รวมจำนวน 60 ข้อ ไปทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,658 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซ้ำโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชี้อยาย

ด้าน	K	r_{tt}
1. ด้านไม่กล้าแสดงออกและหลีกเลี่ยงสังคม	30	.882
2. ด้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและคล้อยตามผู้อื่น	30	.738
รวมทั้งฉบับ	60	.890

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนดวัน เวลา และสถานที่ล่วงหน้า

1.2 เตรียมแบบทดสอบ กระดาษคำตอบให้พร้อมและให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าสอบ

2. วิธีดำเนินการสอบดำเนินการดังนี้

2.1 แจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำแบบทดสอบให้ผู้เข้าสอบเข้าใจ

2.2 ผู้ดำเนินการสอบ 1 คน และผู้ช่วย 1 คน โดยผู้ดำเนินการสอบต้องอ่านคำ

ชี้แจงซึ่งปรากฏอยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบให้ผู้เข้าสอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน และอย่าให้ผู้เข้าสอบลงมือทำก่อนเวลาที่ให้ทำ ควรให้ลงมือทำแล้วจึงเริ่มจับเวลา ซึ่งในการทดสอบครั้งนี้ใช้เวลา 60 นาที

2.3 การเตือนเวลา ให้เตือนได้ 2 ครั้งเท่านั้น คือ ในครั้งแรกจะเตือนก่อนหมดเวลา 30 นาที และเตือนอีกครั้งเมื่อใกล้จะหมดเวลา 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

3.1 ผู้ดำเนินการสอบสั่งให้วางดินสอหรือปากกาหยุดทำทันทีแล้วเก็บกระดาษคำตอบและแบบทดสอบ

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบแล้วผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวชมเชยผู้เข้าสอบที่พยายามตั้งใจทำแบบทดสอบเป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้เข้าสอบเกิดความภาคภูมิใจ

วิธีการตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับผู้ตรวจต้องยึดหลักในการให้คะแนนดังนี้

- 2 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงถึงบุคลิกภาพที่อายุน้อยมาก
- 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงถึงบุคลิกภาพที่อายุน้อยปานกลาง
- 0 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงถึงบุคลิกภาพที่อายุน้อยหรือไม่มีเลย

การให้คะแนนในแต่ละข้อ

ข้อ	คะแนน			ข้อ	คะแนน			ข้อ	คะแนน		
	ก	ข	ค		ก	ข	ค		ก	ข	ค
1	0	2	1	21	1	2	0	41	1	0	2
2	0	1	2	22	1	2	0	42	0	2	1
3	0	1	2	23	0	1	2	43	2	1	0
4	0	2	1	24	1	0	2	44	0	2	1
5	1	0	2	25	1	0	2	45	0	1	2
6	1	0	2	26	1	2	0	46	0	1	2
7	1	2	0	27	2	1	0	47	0	1	2
8	0	2	1	28	0	2	1	48	0	2	1
9	1	2	0	29	1	2	0	49	0	1	2
10	2	1	0	30	0	2	1	50	0	1	2
11	0	2	1	31	0	2	1	51	0	2	1
12	0	1	2	32	1	0	2	52	1	0	2
13	0	1	2	33	1	0	2	53	0	1	2
14	0	1	2	34	1	0	2	54	0	1	2
15	0	2	1	35	0	2	1	55	1	2	0
16	1	2	0	36	0	2	1	56	0	2	1
17	1	0	2	37	1	0	2	57	1	2	0
18	0	1	2	38	0	2	1	58	1	0	2
19	1	0	2	39	1	2	0	59	1	2	0
20	1	2	0	40	1	2	0	60	1	2	0

คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms)

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,658 คน มาสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งเป็นเกณฑ์ท้องถิ่น (Local Norms) โดยสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ ซึ่งเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุได้ จำแนกเกณฑ์การเทียบคะแนนเป็นเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติโดยรวม เพศชายและเพศหญิง ดังแสดงในตาราง 3 – 5

ตาราง 3 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุโดยรวม

คะแนน	T	คะแนน	T	คะแนน	T
92	84	63	61	30-31	41
91	83	61 – 62	60	28-29	40
90	82	59 – 60	59	26-27	39
89	81	58	58	25	38
88	80	56 – 57	57	23-24	37
87	79	55	56	22	36
86	76	53 – 54	55	21	35
85	75	51 – 52	54	19-20	34
82 - 84	74	50	53	17-18	33
79 – 81	72	48 – 49	52	15-16	32
77 – 78	71	46-47	51	14	31
76	70	44-45	50	13	30
75	69	42-43	49	12	29
73 – 74	68	41	48	11	28
72	67	39-40	47	9 – 10	27
70 – 71	66	37-38	46	8	26
69	65	36	45	7	24
67 – 68	64	35	44	6	22
65 – 66	63	33-34	43	5	21
64	62	32	42	4	20
				3	18

ตาราง 4 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพวัย (เพศชาย)

คะแนน	T	คะแนน	T	คะแนน	T
92	82	55	56	14	31
89 - 91	81	53 - 54	55	12 - 13	30
86 - 88	80	51 - 52	54	11	29
85	79	50	53	9 - 10	28
84	78	48 - 49	52	8	27
83	77	46 - 47	51	7	25
82	76	44 - 45	50	5	20
81	74	43	49	4	19
78	73	41 - 42	48	3	18
77	72	40	47		
76	71	38 - 39	46		
74 - 75	70	36 - 37	45		
72 - 73	69	35	44		
71	68	33 - 34	43		
69 - 70	67	32	42		
68	66	30 - 31	41		
67	65	28 - 29	40		
65 - 66	64	26 - 27	39		
64	63	24 - 25	38		
63	62	23	37		
61 - 62	61	22	36		
60	60	21	35		
58 - 59	59	20	34		
57	58	18 - 19	33		
56	57	15 - 17	32		

ตาราง 5 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่อายุ (เพศหญิง)

คะแนน	T	คะแนน	T	คะแนน	T
87	78	46	51	8	25
86	75	44 - 45	50	7	23
85	74	42 - 43	49	6	22
84	73	40 - 41	48	4	21
81 - 82	72	38 - 39	47	3	17
79 - 80	71	37	46		
77	70	35 - 36	45		
76	69	34	44		
75	68	33	43		
73 - 74	67	31 - 32	42		
72	66	29 - 30	41		
71	65	28	40		
69 - 70	64	26 - 27	39		
66 - 68	63	25	38		
65	62	23 - 24	37		
64	61	22	36		
62 - 63	60	21	35		
60 - 61	59	19 - 20	34		
58 - 59	58	17 - 18	33		
57	57	16	32		
55 - 56	56	15	31		
53 - 54	55	14	30		
51 - 52	54	13	29		
49 - 50	53	10 - 12	27		
47 - 48	52	9	26		

การประเมินผล

1. ถ้าต้องการทราบระดับของบุคลิกภาพที่อายุ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบเคียงคะแนนที่ปกติ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ตั้งแต่ T 65 และสูงกว่า	แปลว่า มีบุคลิกภาพที่อายุสูงมาก
ตั้งแต่ T 55 - T 64	แปลว่า มีบุคลิกภาพที่อายุสูง
ตั้งแต่ T 45 - T 54	แปลว่า มีบุคลิกภาพที่อายุปานกลาง
ตั้งแต่ T 35 - T 44	แปลว่า มีบุคลิกภาพที่อายุต่ำ
ตั้งแต่ T 34 และต่ำกว่า	แปลว่า มีบุคลิกภาพที่อายุต่ำมาก

2. แปลความหมายจากระดับคะแนนตามมาตราของแบบวัดที่กำหนดให้ โดยรวมคะแนนทั้งฉบับของนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วหารด้วยจำนวนข้อในแบบวัดก็จะทำให้สามารถตีความหมายของคะแนนตามระดับได้ ดังนี้

0 - 0.49	หมายถึง	มีบุคลิกภาพที่อายุอยู่ในระดับต่ำมากหรือไม่มี
0.50 - 1.50	หมายถึง	มีบุคลิกภาพที่อายุอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 ขึ้นไป	หมายถึง	มีบุคลิกภาพที่อายุอยู่ในระดับสูง
ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข		

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.นิภา ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รศ.ดร.อารี พันธุ์มณี	ข้าราชการบำนาญ
4. รศ.ดร.นวลละออ สุภาผล	ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์มานิดา ชอบธรรม	สำนักทดสอบทางการศึกษาและวิจัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. อาจารย์กรรณิการ์ จันทศิริ	สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
7. อาจารย์ประไพ ประสานพันธ์	สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
8. อาจารย์ลำไย สนั่นรัมย์	สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
9. อาจารย์ดร.อรนุช อยู่ทิม	สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกาญจนา สายยศ
วันเดือนปีเกิด	1 มกราคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	6/7 ถนนสระโบราณ 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านวังปลัด ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2541	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏสุรินทร์
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์